הארץ

75 אג' יום ד' י"ב באייר תשמ"ו, 21 במאי VOL. 68/20387 MAY 21 1986

חדש! RATE
אגיש סקאי ספיד בע"מ
רח' 18 תל-אביב 03-871282

מצרים: טאבה היא שלנו במאה אחוז; לא נתפשר

סגן ראש הממשלה מגיד השיב לצירים במועצת העם שקבלו על "כוונות בלתי כנות של ישראל"

תובע במפגיע מישראל להשיב את דיר סולטן בי"ם לכנסיה הקופטית

מאת עודד זראי
שליח "הארץ" למצרים

קאהיר (מיוחד ל"הארץ"). צירים ממפלגת השלטון וממפלגות האופוזיציה התקיפו אתמול קשות את ישראל במועצת העם (הפרלמנט) של מצרים בדיון בנושא טאבה ועל הכנסיה דיר אל סולטן בירושלים. הצירים האשימו את ישראל ב"הפרה של ההסכמים והכוונות בלתי כנות כלפי מצרים וכלפי השלום". הם תבעו מהממשלה לדווח על פעולותיה בנושאים האלה.

עיסמת עבד אל־מגיד, סגן ראש הממשלה ושר החוץ, שהשיב למתדיינים בשם הממשלה, קבע, כי מצרים מתייחסת בחומרה. לכך, שישראל לא נקטה עד כה בשום צעדים, המצביעים על כוונתה להשיב את דיר סולטן לידי הכנסיה הקופטית לאחר שמסרה אותו, לדבריו, לכנסיה האתיופית בשנת 1970. כמו כן ציין, כי מצרים חוזרת ותובעת מישראל במפגיע לעשות כן. הנושא הזה עלה בשיחות הנציגות על טאבה.

ג'יבוי לחרים הקופטים

הוא הדגיש, כי הממשלה המצרית סמכה את ידיה על החלטת הפטריארך הקופטי שנודה השלישי להטיל חרם על צליינות קופטית לירושלים עד שישוב דיר אל סולטן לידי כנסייתו.

עוד ציין עבד אל מגיד, כי בכל שיאריכו הדיונים אין הדבר משנה את העובדה, כי טאבה היא מצרית במאת האחוזים, ומצרים לא תתפשר בעניין הזה.

קצין קישור שמנע כניסת רכב צבאי לטאבה הודח מתפקידו

קצין בכיר שרכבו נעצר במחסום ביטל את האיסור להכניס כלי רכב צבאיים לשטחו של מלון סונסטה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

קצין הקישור הישראלי, רס"ן רב. שרת, יעזוב את תפקידו כבר בימים הקרובים בהוראת אלוף פיקוד הדרום, האלוף אורי שגיא. שרת עזב את תפקידו לאחר שמנע להכניס על פי הוראת קצין בכיר להכניס כלי רכב צבאיים לשטח מלון סונסטה.

ב־18 באפריל, שבוע לפני חג הפסח, הגיע למסוף טאבה רכב של קצין בכיר. הנהג ביקש להיכנס למלון סונסטה. אך אנשי הקישור עצרו אותו ומנעו את כניסתו, מפני שעל פי הפקודות אין להכניס כלי רכב צבאיים לאזור המלון. אנשי המילואים צעדו איפוא למלון סונסטה ומשרד הבילוי במקום.

בערב צילצל קצין הקישור הישראלי, רס"ן רב שרת, לביתו של הקצין הבכיר, על מנת לשוחח איתו
(סוף בעמוד 2, טור 6)

משפחות הקורבנות בראס בורקה יתבעו פיצויים מממשלת מצרים

פניית ממשלת ישראל לפיצויים טרם נענתה • העתק פסק הדין במשפט חאטר הועבר לפני שבוע למשפחות

קפאון בשיחות טאבה: היום דיון בניסוח השאלה שתוצג לבוררים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

משפחות הקורבנות הישראלים בראס בורקה עומדות להגיש תביעת פיצויים נגד ממשלת מצרים. בישראל הבעיה, מאת לאחר שער היום לא הגיבו המצרים על דרישת ממשלת ישראל לשלם פיצויים למשפחות הנספים. ראובן באום, שבנו נרצח בראס בורקה, אמר אתמול כי ייפנה ללשכת עורכי הדין על מנת שתסייע לו בייצוג משפטי בקהיר.

בקרב המשפחות שררה מורת רוח גם לנוכח העובדה שהמצרים לא הגישו דין וחשבון על הרצח. בסוף השבוע שעבר העביר היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סיבל לנציגי המשפחות העתק של פסק הדין. מתברר כי פסק הדין בוטל

לאחר מותו של הרוצח סולימן חאטר. בתמצית פסק הדין נכתב בכתב יד בחתימתו של שר המשפטים

אברהם סופר מאשמב

סופר "הארץ" מציין כי גם בשיחות הרצליה המתנהלות בימים אלה לא נדון נושא ראס בורקה. אתמול הגיע ראש המשלחת האמריקאית אברהם סופר אכזבה מכך שלא חלה התקדמות בנושא ניסוח השאלה שתוצג לבוררים. הצדדים התרכזו אתמול בהשלמת ניסוח סעיפים משניים בשלב הבוררות. נוסח השאלה שתוצג לבוררים יידון בישיבה נוספת שתתקיים היום.

ההסתדרות תתבע: שכר מינימום — 439 שקלים

תעמיד דרישתה במרכז המו"מ על הסכמי השכר

מאת יהודית ויינקלר
סופרת "הארץ"

במרכז המשא ומתן על הסכמי השכר החדשים במשק תעמוד תביעת ההסתדרות לקבוע שכר מינימום בשיעור 50% מהשכר הממוצע במשק, העומד היום על 878 שקלים — הבודה עקרונית זאת אושרה אתמול בוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי, שהחליטה לפעול לפי תיות המשא ומתן במיגזר הציבורי והעסקי כאחד. שכר זה מתעדכן מעת לעת לפי התייקרויות במשק.

המעסיקים הפרטיים מעריכים כי המשא ומתן עם ההסתדרות לא ייכנס להילוך גבוה בקרוב. נושא השכר, הבהירו חוגים אלה, לא יעמוד בראש סולם העדיפויות כי אם נושאי הפריון והבנת המינימום.

האוצר מבקש לייקר מחירי התחבורה הציבורית; קורפו נגד

הסוכר בעולם הוזל אך הממתקים מתייקרים

מאת יהושע מאירי
ויונתן שרמן
סופרי "הארץ"

משרד האוצר מבקש להעלות את תעריפי התחבורה הציבורית בב־18 אחוז בממוצע. מחירי התחבורה העירונית יועלו בלמעלה מ־20 אחוז והבינעירונית...

הבקשה של המתכננים של האוצר אתמול...

הגורם בוועדה אמרו אמש, כי הם מתנגדים להעלאות התעריפים לאחר הוזלת מחירי הדלקים. שר התחבורה חיים קורפו אמר, כי אין להעלות על הדעת ייקור תעריפי התחבורה הציבורית לאחר הוזלת הדלק.

משרד התעשיה אישר בתחילת השבוע העלאת מחירי הממתקים בשיעור שבין 5 ל־16 אחוזים בניגוד שמחירי הסוכר הבינלאומיים הוזלו. בשעה שמחירי הסוכר בשווקים הבינלאומיים.

פרס: נשק לא יורה אם לא פוקדים עליו לכן אנו פועלים להפיג המתח

"ישראל תמצא פתרון גם לטילים ארוכי הטווח שתקבל סוריה"

הרמטכ"ל: פעילות הסורים בלבנון נמשכת ללא שינוי; התבטאויות המנהיגים הורידו במעט המתח

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

ראש הממשלה שמעון פרס אמר כי ישראל תמצא את הפתרון להצטיידות הסורים בטילים חדישים, שעל פי פרסומים שונים אמורה הנשק לקבל בקרוב מבריה"מ. המדובר בטילי קרקע קרקע מדגם אס־אס 23 לטווח 500 קילומטרים.

"אנחנו עוקבים בזהירות אחרי כל הנשק החדישים שסוריה מקבלת. כל סוג נשק מעלה אצלנו בעיה טכנית שיימצא לה פתרון. הנשק לא יורה אם לא פוקדים עליו ולכן אנחנו עושים מאמצים כדי להפיג את המתח באזור", אמר ראש הממשלה בעת ששוחח עם עיתונאים בחצור הגלילית.

פעילות הסורים נמשכת

הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי ביקר אתמול אצל יחידות צה"ל ברצועת הביטחון בדרום לבנון ונפגש עם חיילי צה"ל ואמר כי פעילות הסורים בבקעת הלבנון נמשכת וכי אין שינויים בסיסיים בפעילות זו. הרמטכ"ל אמר כי ההתבטאויות המתונות של המנהיגים בישראל ובסוריה הורידו במעט את המתח אבל אנחנו כאנשי צבא שמים את ההתבטאויות בצד ומוכנים עם כוח בשטח כדי למנוע הפתעות.

הרמטכ"ל אמר עוד כי ההשגים של צה"ל באזור הביטחון הם גדולים יותר ממה שנצפה לפני כשנה בעת שהוחל בנסיגת צה"ל מלבנון והקמת רצועת הביטחון.

ראש הממשלה שמעון פרס אתמול בטכס הנחת מסעל הבונים והמשותף לקיבוץ כפר הנשיא הבור תעשיות בחצור הגלילית. לצידו מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, מנכ"ל כור ישעיהו גביש ומורים (תצלום: צבי פרידמן)

בריה"מ אימצה מיגון ישראלי לפי שלל שתפסו הסורים במלחמת לבנון

ג'יינס: לנאט"ו צילומי טי־64 בשריון חדש

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). לכידתם של כמה טנקים ישראלים מדגם מרכבה על ידי הצבא הסורי במלחמת לבנון גרמה למהפכה בתהליך חימושם של טנקי הטי־64 על ידי חיל השריון הסובייטי.

השבועון הבריטי ג'יינס טוען אתמול, כי טנקי השלל, שהועברו למוסקווה, היו מצוידים בשריון "בלייזר" המגינים על שריונו המקורי של הטנק מפני הדירות טילים. במקרה של פגיעה מתפוצצות הרפות החיצוניות של הטנק, אך מקטינות את נזקה של הפגיעה ומצילות את מעטפת הכלי עצמו מפני השמדה.

כריית הציעצת ניצלה את הפתרון הישראלי כדי לחמש בו את טנק המערכה הראשי שלה וצילומים אשר הגיעו לידי מפקדת נאט"ו באירופה, מגלים דמיון מוחלט בין הטי־64 החדש והמיגון הישראלי.

בנאט"ו הגיעו החשש, שאם תשלים בריה"מ את חימוש הטנקים בזירוז זה יאפסו סיכוייהם של הטילים המערביים, דוגמת מילאן, טאו, דראגון וסוויגפייר לפגוע בטי־64 המחודשים. במקרה כזה יידרשו אלפי הצבאות לפגוע בכיפתו של הטנק במקום בחזיתו.

נבון: אם יקצצו בחינוך אתפטר; "שמישהו אחר יגדל אנאלפבתים"

נסים: אין ברירה • שר החינוך נועד עם פרס בארבע עיניים

מאת גילי מכליף וצבי זרחיה
סופרי "הארץ"

שר האוצר משה נסים אומר כי הוא איתן בדעתו שסכומי ההכנסות המתוכננות בתקציב המדינה ימומשו. בראיון לסופר "הארץ" אמר אתמול שר האוצר כי למשרד החינוך אין ברירה אלא להתמודד ולקיים את הקיצוץ שנקבע בתקציב משרדו וכי אינו רוצה לדבר על אלטרנטיבות.

שר החינוך, יצחק נבון, הודיע בדי ישיבת השבוע לראש הממשלה, שמעון פרס, כי יתפטר אם תוליט הממשלה על קיצוץ נוסף בתקציב החינוך. השיחה נערכה בארבע עיניים.

הצורך בקיצוץ עלה, משום שחוק אגרת החינוך טרם עבר בכנסת, ומשום שהמורים מסרבים לוותר על תוספת השכר, המגיעות להם, על פי דו"ח ציבורי. הסכומים שהיו מבוססים שני סעיפים אלה מסתכמים ב־24 מיליון דולר. הסכומים שמשרד האוצר מורים עתה למשרד החינוך, קטנו בהתאם. בתוך הימים הקרובים, יתקשה המשרד לעמוד בתשלום לספקים ולחברות המעניקים לו שירותים. הסתדרות המורים קראה אתמול לנבון לחזור בו מאיום ההתפטרות, והודיעה כי היא מחזקת את ידיו.

מופרי הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי נבון הודיע אתמול בוועדת החינוך שיתפטר מתפקידו כשר החינוך והתרבות אם יקצצו תקציב משרדו. אם יוחלט לקצץ שעות ולפטר מורים לא יבצע את ההחלטה "ואלך הביתה". מסר: "שמישהו אחר יגדל אנאלפבתים במדינה הזאת". "אין להסכים, לדעתו, לקיצוץ תקציב בסך 50 מליון דולרים. נבון גם ירקי את משרד השיכון, המפסבה כספים לבניני ציבור לפי שיקולים פוליטיים וללא התייעצות עם משרד החינוך". יו"ר הוועדה, ח"כ נחמן רז, מסר כי הוא מתייצב מאחורי שר החינוך.

שר האוצר, משה נסים, הבהיר בישיבת סיעת הליכוד כי משרד החינוך יצטרך להגיע לקיצוצים אלטרנטיביים אם אין רוצים בהטלת אגרת החינוך. סיעת הליכוד סיכמה כי היא מתנגדת לאגרת החינוך.

הבוקר ישתתף שר האוצר בדיון שזומן על ידי ראש הממשלה שיוקדש לזירוז חקיקת חוקי המס. בפגישה ישתתפו גם שר האנרגיה יו"ר ראש הקואליציה ויו"ר סיעת המערך והליכוד ומרכזיהם בוועדת הכספים וכן יו"ר ועדת הכספים. המדובר באגרת החינוך, ההיטל על הגימלאים והיטל הרכב ה"תקועים" בוועדת הכספים לנוכח התנגדות לאשרן מצד חברי כנסת מהמערך ומהליכוד.

מידע שהגיע לירושלים:

לוב מסייעת לפעולה ישירה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ממידע שהגיע לירושלים עולה כי לוב תומכת בתנועת הטרור השמאלנית־אנרכיסטית "פעולה ישירה", אשר גילתה את הפעילות לפיגוע במרכז האינטרפול בפאריס. על פי אותו מידע מכון הטרור הלובי נגד צרפת בגלל תמיכתה במשטרים אנטי־לוביים באפריקה (תוניסיה, סנגאל, ניג'ר, צ'אד ועוד). לוב תומכת גם במחתרות באיים הצרפתיים קורסיקה וראוניון.

אכזבה בוועדה לביקורת המדינה מיישום דו"ח בייסקי; שוקלים לזמן את רקאנטי

יעקבי: ליישם למרות הטרגדיות האישיות • פרוקצ'יה: להפעיל כל לחץ שיתפטרו

• פת: דו"ח בייסקי מגלה חוסר הבנה • מחר צפוי מינוי מנכ"ל חדש לבנק מזרחי

מאת יהושע מאירי וצבי זרחיה ואריה לביא סופרי "הארץ"

הבוקר מתכנסת הוועדה לביקורת המדינה לדיון בשתי הצעות החלטה שיביא היושב ראש, ח"כ דוד ליבאי. שתי ההחלטות הן לזמן את רקאנטי ונציגי הציבור שבדירקטוריון בנק דיסקונט להציג בפני מליאת הכנסת הצעת החלטה בדבר אימוץ ההמלצות האישיות שבדו"ח בייסקי.

רבים מחברי הוועדה אינם מקבלים את האופן שבו יושמו ההמלצות האישיות בבנקים (פרט לבנק הפועלים) ותובעים, כי יישום המלצות יהיה צמוד למה שנכתב בדו"ח בייסקי, שלא ינתנו תפקידים חלופיים למנהלים המודחים וכדומה.

יו"ר מועצת המנהלים של דיסקונט ממשיך לשהות בדירקטוריון ולא ידוע עדיין מתי יחזור לארץ. דובר הבנק מסרב למסור כאיזה מועד התכנס שוב ישיבת הדירקטוריון, כדי לדון בדו"ח.

ד"ר זאב סגל, מרצה למשפטים באוניברסיטת תל אביב אמר אתמול, כי גם אם הבעלות על בנק דיסקונט היתה באופן מלא בידי משפחת רקנאטי, הרי שהבנק עדיין נחשב להאגיד בעל ציביון ציבורי. הדבר נובע ממידת הפיקוח הקיימת בו
(סוף בעמוד 2, טור 6)

סולל בונה חתמה הסכם קיבוצי המאפשר להתחיל בפיטורי 3200 מעובדי הקונצרן

רשימות המפוטרים יוכנו תוך ימים וישוגרו לכל עובד חודש עד 3 חודשים לפני פיטוריו

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

אחד שילה מנכ"ל סולל־בונה וחיים הברפלד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חתמו אמש על הסכם קיבוצי מיוחד הבא להסדיר את הליכי ביצוע תוכנית ההבראה של קונצרן סולל־בונה כפי שהותוותה על־ידי הנהלת החברה ואומצה בהחלטות ממשלת ישראל והועדה המנהלת של חברת העובדים. בעקבות ההסכם יתחיל הקונצרן בהליכי הפיטורים הנובעים מתוכנית ההבראה.

את רשימות המפוטרים יתחילו להכין כבר בימים הקרובים. העובדים שיפוטרו יקבלו את ההודעות על הפיטורים הצפויים בין חודש לשלושה חודשים מראש על פי הוותק שלהם בחברה.

יבוטלו דרגי ניהול

ההסכם כי לצורך ביצוע תוכנית ההבראה יש לבצע שינויים ארגוניים בקונצרן ובכלל זאת מיזוג יחידות, סגירת יחידות, ביטול דרגי ניהול והמלכים של ייעול וחיסכון על השינויים הפרסונליים הכרוכים בכך. הסכם גם על מסלולי הפרישה ותנאי הפרישה של הפועלים והעובדים שיפרשו במסגרת תוכנית ההבראה כאשר במהלך 1986 יפרשו 2500 עובדים מכלל 3200 עובדים שהקונצרן יפטר.

שמיר: דמות מפלגת המרכז נחשף כבר עם היווסדה כשדיוניה הגיעו אל סף פיצוץ

"איני מבין את הצד האידאולוגי הזה של להט וחבריו בעניין הפשרה הטריטוריאלית, הרי במערך כבר לא מדברים על זה • חבל על להט, בלי הליכוד הוא לא יהיה ראש עירייה"

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, תקף אתמול בריאיון ל"הארץ" את הקמת מפלגת המרכז הליברלי החדשה, וטען כי כל כולה נועדה לפגוע ולהרוס את הליכוד.

בהתייחסו ראשונה להקמת מפלגת המרכז, אמר שמיר כי דמותה האמיתית התגלתה כבר בוועידת היסוד, בה הצליחו להביא את המושב אל סף פיצוץ, עוד לפני שעשו את צעדיהם הראשונים.

שמיר ליגלג גם על ההגדרה בעמדה טריטוריאלית, שהיתה בפיהם של מנהיגי מפלגת המרכז הליברלי. "איני מבין את הצד האידאולוגי הזה של להט וחבריו בעניין הפשרה הטריטוריאלית, הרי במערך כבר לא מדברים על זה. מדוע הם מחדשים את המלחמה רק לפני כמה שנים שמעמי מדליקין הבדיות סותרות. באמת מועידות והמפלגה הליברלית היא הגדירה הפלשתינאית, וכי השטח שממערב לירדן חייב להישאר בידי ישראל. זו תורה שדוגל בה שרון, אך הולצין הבין עליה קודם לכן, או הכין האמיתית".

שר החוץ תקף גם את ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, "איני חושב שיש במפלגה זו מישהו שיכול למשוך קולות. גם לא להט. הוא אמנם הצליח כראש עיריית תל־אביב, אך הוא טועה כשחושב שיוכל להשתמש בקודים זה גם לבחירות לכנסת. הציבור אינו טיפש, יודע לעשות את ההבחנה. הוא ידע להגיד ללהט להישאר בבית ולהמשיך לעסוק בענייני העירייה. זאת בנוסף לעובדה שהוא כבר הבהיר כי אינו מעוניין לנטוש את תפקיד ראש עיריית תל־אביב. אז מה הוא חושב לעצמו? בלי הליכוד הוא לא יהיה ראש עירייה, חבל עליו".

ויצמן יפגש שוב עם שולץ

ידווח לו על מהלך שיחות טאבה בהרצליה • רוזן לא יתלווה לשר

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). השר עזר ויצמן יפגש היום בשנית עם שר החוץ שולץ וידון עמו על התפתחויות בדיוני טאבה.

אתמול התקבל בוואשינגטון ד"ר יוסף ראשוני על השיחות שהתקיימו בהרצליה בין נוכח היועץ המשפטי של משרד החוץ האמריקאי השופט אברהם סופר. לדברי מקורות עדיין נותרו כמה שאלות הנוגעות לניסוח, שנויות במחלוקת, אך כללית, אומרו המקורות נראה כי הצדדים מוכנים לסיים בסיבוב זה את כל ההליכים הפרוצדוראליים.

השגריר מאיר רוזן לא יתלווה לשר ויצמן בפגישתו עם שר החוץ שולץ. במקומו יצטרף הציר אליקים רובינשטיין לפגישה. רוזן הודיע כי איננו מצטרף לאחר שפגישה הראשונה נקבע ויצמן אף מלהודיע לשגריר על קיומה ועל תוצאותיה.

סעודיה ויתרה על רכישת טילי סטינגר

כדי לאפשר עיסקת הנשק "בלי להביך את רייגן"

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי יבחן מן העיסקה הסעודית את סעיף טילי הסטינגר ובכך יוכל לקבל את אישור הקונגרס ליתר סעיפי העיסקה.

לדברי מקורות בממשל היו אלה הסעודים שביקשו להוציא את סעיף הסטינגר "כדי שלא להביך את הנשיא רייגן וכדי להוריד פרופיל מכה הרטוריקה האנטי סעודית שנשמעה בקונגרס".

שוק ההון

מימוש רווחים

ביקוש לאגרות הלוויות

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבורסה לניירות ערך עברה אתמול גל של מימוש רווחים. היצעים אלה נקלטו על ידי הגופים המוסדיים בידידות שערים מתונות. מגמת הביקושים לאגרות חוב ובכלל זה לאגרות הדולריות נמשכה גם אתמול. מניית ההוסדר עלו בשיעור ממוצע של מחצית האחוז.

ערך את העמוד: ברוך שפירא

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: דוד ליבאי, יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה

על: דו"ח בייסקי בתום 30 היום
(עמ' 2)

★

רבין קיבל עליו האחריות לאי עריכת הדיון במטכ"ל על דו"ח ולד
(עמ' 3)

★

בל"ל יסגור את המרכז הייעוץ לניירות ערך
(עמ' 4)

★

ספורט

בית"ר ירושלים ושמשון — בגמר הגביע בכדורגל
(עמ' 5)

★

האנס מצפון תל־אביב נידון ל־21 שנות מאסר
(עמ' 6)

★

האסיר יעקב ועקנין נרצח בעת סיכסוך בין עבריינים
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). ירידה בטמפרטורות. הלוות ללא שינוי. ירושלים 10—20, הגולן 9—24, נהריה 14—24, צפת 10—20, טבריה 15—27, נצרת 13—24, עפולה 14—26, תל־אביב השומרון 12—24, תל־אביב 15—23, נתב"ג 14—23, יריחו 17—28, עזה 16—23, באר־שבע 14—26, אילת 18—30.

לוטו

בהגרלת הלוטו מספר 86/20 עלו בגורל המספרים האלה: 6, 14, 18, 22, 26, 32. המספר הנוסף: 10.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4847	+0.0024
נסיעות	1.7647	+0.0028
שוחר	1.6200	— —

בגליון זה 12 עמודים

החגיגה נמשכת בשופר־סל

מגיק שף 4.10 ויטה, 400 גרם
קפה חופה 0.46 אפיקל, 350 גרם
נייר טואלט אאא, 4.84 טולט, 24 גלילים
אבטיח 1 ק"ג 0.69
בצל יבש 1 ק"ג 0.45
גזר 1 ק"ג 0.55
המחירים בתוקף עד 23.5.86
מגבים 30% הנחה
סכינים יפני 39.- 24 חלקים, דגם "כיסטורי"
מברשת שיניים REACH לילדים ומבוגרים Johnson
פלאפל קפה... על קניה של 3 חבילות Fleur
התחנות הודשה לשחרור הנשה
עלית קפה טורקי 6.50 אליט 500 גרם
שוקולד 0.99 רוזמרי, 100 גרם
כיף כף 0.56 45 גרם
אביבית 2.18 150 גרם
טחינה 2.45 500 גרם
פיצפוצי אורז 2.79 450 גרם
עסיס קטשופ 3.10 750 גרם
סירופ פטל 2.66 1 ליטר
מיץ טבעי 1.99 1 ליטר
חדש ופל שוקולד 2.51 500 גרם
ערגליות 1.75 400 גרם
קבוקים 0.70 100 גרם
פתי־בר 0.93 250 גרם
טונה שמן זית קנה 3 קופסאות שלם רק עבור 2
נקניקיאדה
מבחר נקניקים, נקניקיות ובשר מעושן ממיטב היצרנים בהוזלה של עד 30%
לבן קלין 1 ליטר על כל קניה של 3 ק"ג ביומט
2 ק"ג אורז על קניה של 500 גרם ממהפיצוחים תוצרת "זהבית"
מלח ים
שופר־סל

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

גם קשישים יורדים מן הארץ

הדעה הרווחת היא שרוב היורדים הם צעירים משוחררי צה"ל וזוגות צעירים המתקשים במציאת מקורות תעסוקה ור־כישת דירה. אולם ממצאי ביניים של מחקר על תופעת הירידה שעורכים בימים אלה ד"ר אהרון בסוק מאוניברסיטת חיפה וד"ר אשר פרידברג מהאוניברסיטה העברית, מגלים כי גם קשישים נמנים על היור־דים. הדו"חות הרשמיים של של־טונות ההגירה האמריקאים מ־גלים כי ב־1982 קיבלו 26 יורדים ישראלים בגילאי 79־70 וארבעה בני למעלה מ־80 שנה, מעמד של תושבי קבע בארה"ב. ב־1985 המספרים הם: 22 בני 79־70 ועשרה מעל גיל 80.

ג.ארם

חפש את האשה

מנהל לשכת העיתונות ה־ממשלתית, ד"ר ישראל פלג, פתח אתמול את יום העיון בנושא "נשים ותקשורת", ש־נערך בבית סוקולוב בתל־אביב. בהתנצלות כי הוא ייעדר מחלק מהדיונים בגלל...אשה. פלג ה־סביר כי האשה שבגללה נבצר ממנו להשתתף בכל הדיונים היא "אשת הברזל", ראש מ־משלת בריטניה, מרגרט ת'־אצ'ר, שתגיע בסוף השבוע לביקור בישראל, כאורחת ראש הממשלה. בכל זאת הצליח פלג לא להיעדר יותר מדי.

ישראל פלג

לשכת העיתונות הממשלתית נערכת לטיפול בכ־50 עיתונאים זרים שיסקרו את ביקורה של ראש ממשלת בריטניה. והוקם מרכז תקשורת מיוחד במלון "המלך דוד" בירושלים, שישרת את העיתונות.

מרים גורן

"הכרמל" בן 50

בית הספר הכרמל בתל־אביב

חוגג בל"ג בעומר השנה 50 שנה להיווסדו ובשנים אלה הוציא מבית־תו כ־5,000 בוגרים ש־מאות מהם הם כיום דמויות בול־טות בחברה הישראלית בכל תחומי החיים. די אם נזכיר רק אחדים: אלי הורוביץ, יו"ר הנהלת בנק לאומי, לואון רקנאטי מבנק דיסקונט, פרופ־סור חיים בן שחר, מיקי אלמגין ז"ל, "קשבגר" מיכאל גורדוס, המורה שלומית אר־הרון, השחקן משה בקר, ראובן ויטלה, סגן ראש עיריית תל־אביב, זיוה להט, אשת ראש העירייה, עו"ד סטימצקי, עודד גרודצקי מ"אמפא", ועוד רבים וטובים.

לעבודת הכנת הכנס נרתמו עשרות מתנדבים והוקמה ועדה ציבורית לאירגון האירוע.

ע.ר.

יער ע"ש דיין בהרי ירושלים

טקס הקדשת יער על־שמו של משה דיין ייערך מחר בהרי ירושלים ביוזמת קרן קיימת לישראל. היער ניטע לזכרו ע"י ידידיו לילאן ואברהם פר־יינברג מניו־יורק בין קיבוץ צובה לעין כרם.

ג.ארם

על שלושה מלחינים

יאן ראדזינסקי למד בארצות הברית מוסיקה והוא חוזר לשם בקרוב כדי להמשיך להורות באוניברסיטת ייל. מי־שה זורמן למד בארצות הברית והוא מלמד עתה באקדמיה למו־סיקה בירושלים. ינעם ליף למד בארצות הברית והוא מלמד עתה באקדמיה למוסיקה בתל אביב. שלושתם חברו יחד כדי להציג לקהל הישראלי את יציר־ותיהם, שנכתבו בעת שהותם בארצות הברית, במוזיאון תל אביב במוצאי שבת.

תקוות שלושת המלחינים הצעירים היא, שלמרות שהמו־סיקה שלהם מוגדרת כ"חדישה" או "מודרנית", יהיה אולם מו־זיאון תל אביב (השותף לאירגון הקונצרט, בצד קרן תרבות אמריקה־ישראל וקרן תל אביב) מלא יותר מאשר בקונצרטים המודרניים של איגוד הקומפוז־יטורים.

ב.ש.

בעריכת עירית רוזנבלום

מקור צבאי בכיר:

בצה"ל לא נתנו לוולד התנאים לבצע עבודתו

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

"לא היתה כל הצדקה לכך, שפרשת אל"מ ולד תתחולל. הפרשה לא טופלה בצורה נכונה עוד לפני שפרצה. זאת בעיקר במישור הטי־פול בוולד עצמו" – כך אמר אתמול מקור צבאי בכיר. לדבריו, לא נתנו לולד את התנאים המתאימים לבצע את העבודה שהוטלה עליו.

בקשר לנתונים ולמסקנות הנו־געים בעבודתו של ולד, אמר המקור הבכיר, כי בכוח המתייחס למלחמות לבנון יש הרבה מאוד אבחנות נכונות, המקובלות על רבים בצה"ל. כך הפרק השלישי, העוסק ביחסי המיתאמים, הצריכים להוות את הבסיס להכנת תוכנית העבודה הר־שנתית, מכיל חומר טוב. אולם מאז סיים ולד את עבודתו, עסק צה"ל בחלק מהתחומים הנזכרים ותיקן חלק מהטעון תיקון. כך, למשל, בתחום גודלן המבנים של המפקדות, אותו מציין ולד בעבודתו כבעייתי.

עם זאת, אמר המקור הבכיר, הוא לא היה ממליץ על הצגתו של הדו"ח ולד עתה לפני המטכ"ל משום שיש דברים דחופים וחשובים יותר, שבהם צריך לדון פורום המטכ"ל.

גורמים צבאיים אחרים אמרו, כי לדעתם נגרם נזק ביטחוני מעצם קיום הדיון הציבורי בפרשת ולד והבדרך שבה הוא נעשה. לדבריהם, הוצגו מתוך הדיון והשכבן נתונים מקוטעים היכולים לעורר את הרושם אצל אויבינו, כאילו צה"ל נמצא במצב קשה מאוד, והבך עלול להיפגם כוח ההרתעה של צה"ל.

(ראה גם במדור הכנסת בעמוד 3).

600 קצינים בכירים יפרשו בקרוב מצה"ל

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

סקר פנימי שנערך במשרד העבודה והרווחה מגלה, כי בתקופה הקרובה עומדים לפרוש מצה"ל 600 קצינים בכירים. זהו היקף ללא תקדים של קצינים בכירים המסי־ימים משירות פעיל בצה"ל תוך פרק זמן קצר.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הורה לתגבר את פעולות משרדו, כדי שניתן יהיה להגיש סיוע לקצינים המשתחררים להיקלט ב־שוק האזרחי. מזה כמה שנה פועל מרכז מיוחד לטיפול בקציני צה"ל בדרגות רב־סרן עד תת־אלוף, העומ־דים בפני פרישה, ועדיין לא מצאו מקום תעסוקה בשוק האזרחי. השר קצב אמר אתמול, כי חובת המדינה לסייע לציבור זה של קצינים, שהק־דיש את מיטב שנותיו לשירות העם במסגרת צה"ל.

עד כה טיפל המרכז ב־140 קצינים, מהם סודרו בעבודה 61, 22 קצינים נמצאים בקורסי הסבה מקצועית.

נילי דרוקר מלכת היופי של ישראל

מאת לאה פורת, סופרת "הארץ"

נילי דרוקר, בת 18, תלמידת המגמה הביולוגית בבית ספר תיכון בבאר־שבע, נבחרה אמש למלכת היופי של ישראל, בתחרות מטעם "לאשה".

גובהה 1.80 מטר, שיער חום, עינים ירוקות־חומות והמשקל 57 ק"ג. היא בתם של בעל במפעלי תבלה בבאר־שבע ומו־רה לציור, חולמת על קריירה של הדוגמנית. היא תשתתף בתחרות יופי עולמית באנגליה.

ל"נערת ישראל" נבחרה אסנת מאוס, תלמידת כיתה י"א ב־מגמת גיאוגרפיה־כלכלה, בת 17 מקרית מוצקין. גובהה 1.74 מטר, משקלה 52 ק"ג, שערה חום. היא תשתתף בתחרות יופי בלונדון.

ל"נערת חן" נבחרה חוה ריסטנפלד, חיילת בת 19, המשרתת בחיל הים, בלונדית בעלת עיניים חומות וגובהה 1.73 מטר.

ל"נערת היופי־עשרה" נבחרה אתי שריד בת 18 מקריית־ים א'.

למרות עמדתו של יו"ר ועדת החוקה של הכנסת קולס:

רק הבוקר יוכרע אם יובא היום החוק נגד גזענות להצבעה סופית

מאת סופרה הפרלמנטרי של "הארץ"

סיעת המערך, ובכלל זה יו"ר הכנסת, שלמה הלל, עמדו אתמול על דעתם, כי יש להביא היום להצבעה במליאה את החוק נגד גזענות בנוסחו המקורי.

בסיעת הליכוד היתה נכונות לקבל נוסח המיוחס מטעמה לשר המשפטים, יצחק מודעי, וליועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר, שיש בו תוספת של משפט, המוציא את הפולחן הדתי והעבודה הדתית מכלל תחולת החוק.

הליכוד ביקש לקיים דיון בנושא עם המערך והסיעות הדתיות. המערך הגיב, כי פתיחת הנושא לדיון מחודש מנוגדת להחלטה מפורשת של הממשלה, שעל־פיה אם לא יושג נוסח מוסכם עם הדתיים, יובא החוק נגד גזענות היום לאישור הכנסת ולכל חברי הקואליציה יינתן אישור להצביע כרצונם. המערך עמד על דעתו, שה־הצבעה תתקיים היום כמתוכנן.

יו"ר ועדת ביקורת המדינה, דוד ליבאי התבטא, כי קרא את החלקים החסויים בדו"ח של מבקר האוניבר־סיטה, בדבר התנאים המיוחדים שהוענקו לקולס, כדי שיוכל לסיים את לימודיו האקדמיים. אם קולס אינו מביא היום את החוק לאישור המליאה, התבטא ליבאי, אין הוא ראוי לעמוד בראש ועדת החוקה.

קולס אמר, שכל עוד לא יקבל הודעה מוסמכת מראש הממשלה, המבקש ממנו לדחות את הגשת החוק, יעלה אותו היום במליאה.

למרות עמדתו של היו"ר קולס, סבורים חוגים פרלמנטריים כי רק הבוקר יוכרע אם יובא היום החוק להצבעה סופית.

התאוששות רבה לדולר באירופה

לונדון (עי"ד). בשוקי הכספים של אירופה נרשמה אתמול עליה חדה לדולר, עקב ידיעות מוואשינגטון כי בכלכלה האמריקאית חל בש־לושת החודשים הראשונים של השנה גידול מהיר יותר מן המצופה.

שער הדולר עלה אל מעבר ל־2.24 מארק גרמני ו־168 ין, לאחר שמשרד המסחר האמריקאי הודיע כי התל"ג האמריקאי עלה בשיעור מפתיע של 3.7 אחוז ברבע הראשון של השנה. היתה זו העליה החדה ביותר בשלושה חודשים זה שנה תמימה.

עליית הדולר לעומת הלירה הבר־יטית היתה מתונה יותר. בשעות אחה"צ המאוחרות היה ערכו של המטבע הבריטי 1.5210 דולר.

חברי מושב ורד יריחו נוטשים הבוקר המושב

מאת אורי ניר, סופר "הארץ"

מאתיים חברי מושב ורד יריחו שבבקעת הירדן מתכוונים לנטוש היום את מושבם. בשעה 10 בבוקר מתכוננים התושבים לערוך טקס בכיכר בשער המושב, לאחר שהח־זירו את כלי הנשק שברשותם לידי צה"ל.

"מבחינתנו זהו גם כריתות לכל התנועות המיישבים", אמר אתמול בוקן בקר, ממזכירות המושב. "על כל הגורמים האחראים להבין, כי כאן מתחיל סופה של הציונות. זו הפעם הראשונה שבה בארץ ישוב יהודי לנטוש את אדמתו".

חובות כבדים

מושב ורד יריחו נקלע לחובות כבדים עקב התמוטטות ארגון הקניות של האיחוד החקלאי לפני כחצי שנה. לפני התמוטטותו גבה הארגון מחברי המושב את כל התש־לומים בעבור חשמל, מים ומשכנ־תאות, אך לא העביר את הכספים לחברת החשמל ולחברת "מקורות".

עקב החוב לחברת מקורות, המסתכם בכ־150 אלף ש"ח, הופסק זרם המים למושב כמה פעמים, ול־פני עשרה ימים, שבועיים לפני תחילת בציר הענבים בישוב, הופסק הזרם כליל. לדברי חברי המושב, קמלו כל הגידולים החקלאיים שלהם מאז הופסק זרם המים. חברי המושב הפקידו, לדבריהם, בידי ארגון הקניות של האיחוד החקלאי את כל אמצעי התשלום שלהם, ואחרי התמוטטותו נאלצו לחפש אפיקי מימון אחרים.

התושבים מסרו, כי בין היתר נהגו כמה מהם ללוות כספים מאנשי עסקים מידיהם, ועתה הם חוששים מפני אפשרות שיאלצו לשעבד את בתיהם לנושים הערבים המתעסקים על דלתם. לדבריהם, מתכוונים עתה תושבי ורד יריחו להשתכן באופן ארעי בירושלים, המערכך יחפשו את עתידם המשותף.

גם בבקעות

השבוע הכריזו גם אנשי מושב בקעות שבבקעה על כוונתם לנטוש את המושב, אם לא יקבלו את הסיוע שהבטיח להם ראש הממשלה.

ראש המחלקה להתיישבות בהסתדרות הציונית, נסים זוילי, אמר אמש, כי הסוכנות להתיישבות מוכנה לפתור את הבעיה רק בהשתתפות הממשלה, המתיישבים והנושים שלהם, רובם ככולם גורמים בנקאיים.

רקע / ראובן פדהצור

טיל 55—23 מחליף הסקאד

טיל ה־23—55, שעל־פי דיווחים בכלי התקשורת בארצות־הברית, יימסר בקרוב לברית־המועצות, הוא טיל חדש במצבור הנשק של ברית־המועצות.

סדרת הניסויים של הטיל הסתיימה רק בסוף ינואר 83 והוא הוכנס לשירות מבצעי בינואר 85, באחת מיחידות הטי־לים הסובייטיות בבילורוסיה. זהו טיל המוגדר על־ידי הסובייטים כטיל לטווח קצר. ה־55—23 נועד להחליף את טילי הסקאד המיושנים (טילים מדגם זה מצויים גם הם בסוריה). טווח הפעולה של ה־55—23 הוא 500 ק"מ, לעומת כ־300 ק"מ, שהוא טווח הפעולה של טילי הסקאד. ל־55—23 כושר פגיעה מדויק גדול בהרבה מזה של הסקאד. בתפיסת הביטחון הסובייטית נועד ה־55—23 לענות על איום טילי הפרשינג האמריקאים המוצבים על אדמת מערב־אירופה. לטיל בגירסה הסובייטית יש ראש חץ גרעיני. אך נראה, כי הטילים שיסופקו לסוריה יהיו בעלי ראש חץ קונבנציונאלי. אם יסופקו טילי ה־55—23 לסוריה, יהיה חלק גדול משטחה של ישראל בטווח הפגיעה של טילים אלה.

מומחים צבאיים מעריכים, כי הצבת טילי 55—23 בסוריה לא תשנה מהותית את מאזן הכוחות באיזור, אך תעמיד את צה"ל בפני בעיות חדשות. [illegible] שדות התעופה של חיל האוויר יהיו בטווח הפגיעה של הטילים הסוריים. בכל מקרה, טוענים המומחים, יוכל צה"ל לענות על האיום הנובע מטילים אלה.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

בובת המלך היא עירומה

תיאטרון הבובות של אריק סמית, בשיתוף תיאטרון משה יוסף ותיאטרון המוסיקאלי לילדים של דן יעקב מציגים את "הנס כריסטיאן אנדרסן".

לפי מה שראיתי בהצגת תיאטרון בובות זה, אריק סמית לא קרא את רוב הרבדים שבכתבו על הבובות ויחסיהן עם המפעילים שלהן. אי אפשר לערב על בימה אחת בובות ומפעילים מבלי להיות מודע למשמעות הנובעת לקשר הזה.

הדוגמא המובהקת ביותר היא עיבוד הסיפור על "בגדי המלך החדשים" לבימה. השחקנים הם מפעילים לובשי מסיכות ואילו המלך הוא בובה. הבעיה היא, שהבובה עירומה זהה לבובה לבושה. היא עדיין בובה (שמגופה העירום נעדרים, אגב, כל סממני מין). איכותה של הצגה היא בסימן של אמתמיקה כללית בעיצוב הבובות, בשכל אגדה של אנדרסן המובאת אל הבימה מתבטלת לכלל סממני עלילה בסיסיים ביותר.

נכון, אמנם, שלאריק סמית יכולת עיצוב בובות ותאורה, בעיקר תוך שימוש באור אולטרה־סגולי (ולכן חלקה השני של ההצגה טוב מעט יותר). אין לתיאטרון זה כל איכות אמנותית, החורגת מעבר לעיצוב אטמוסי זה. מפעילי בובות או ילדים אינם שחקנים, ושימוש בפסקול צורמני אינו יכול לבוא במקום איכות אמנותית. הצגה זו חושפת את תיאטרונו של אריק סמית בכל מערומיו. סמית הוא מעצב בובות בעל איכות.

הוא עדיין זקוק לאמן שינחה אותו כדי שמיומנותו וחוש הטעם שלו יהפכו לאמנות.

שנה לאסון הבונים

מאת נורית אמיתי

מאות נטלו אמש חלק באזכרה שהתקיימה בבית הספר ברנר בפתח תקווה ל־21 הרוגי אסון [illegible] בצומת הבונים. לאחר הטקס נכחו הורים בטקס הסרת הלוט בספריה שהוקמה לזכר הנספים בבית הספר.

בטקס השתתפו ההורים השכולים ובני משפחה, שר החינוך והתרבות, ראש עיריית פתח תקווה דב תבורי, תלמידי ומורי בית הספר.

לאחר שהוקראו דברי הנשיא, נאמרו דברים לזכר ההרוגים, קהלה השמיע שירים, ועוד.

"צר הורים קשה, אך הכרחי הוא להמשיך את המבט קדימה, להוסיף לחיות, לחבוש את פצעי האסון ולהעלות להם מרפא", אמר בין היתר נבון, שציין את הקרבה שהוא חש למשפחות מפגישותיו עימן.

הורים רבים לא עמדו בטקסים אמש והם התמוטטו ונזקקו לטיפול רפואי.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' דוד ליבאי, יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה

על: דו"ח ועדת בייסקי 30 יום אחרי פרסומו

גם רקנאטי חייב להתפטר

הערב תמו 30 יום לפרסום מסקנות ועדת בייסקי. אתה שבע רצון מקצב יישום המס־קנות?

הוועדה עצמה הכתיבה לוח זמנים מסוים וקצבה 30 ימים להתפטרותם של מנהלי הבנקים. כולם פרט לאחד הודיעו על התפטרותם מהתפקיד המרכזי שלהם ואני מצפה שגם האחרון שבהם, רפאל רקנאטי יעשה כן.

איך מוצא שגם בבנק שה"ה ארנסט יפת ואחרון כאיר ממשיכים למלא תפקידים ב־כירים גם אחרי התפטרותם מכהונתם כמנכ"לים?

קשה מאוד לנוגעים בדבר להסיק את מלוא המסקנות האישיות ולחדול מלתפקד בתחום הבנקאי. ניתן להבין את השיקו־לים האישיים שלהם, אך אני מצפה שהדירקטוריונים יבינו שיש למלא אחרי מסקנות ועדת החקירה ויפעלו תוך 30 הימים הנוספים בהתאם.

נגיד בנק ישראל ד"ר משה מנ־דלבאום עדיין לא התפטר, למרות שהודיע על כוונתו לעשות זאת. אין פסול בעיכוב ההתפטרות מבחינה זו?

הוא אמנם הודיע על כוונתו להתפטר. אבל מוטב היה אילו התפטרותו היתה נכנסת לתוקף בתקופת 30 הימים שקבעה הוועדה, כדי לכבד את מסקנו־תיה.

שר המשפטים יצחק מודעי, אמר שאי אפשר לחייב את רפאל רקנאטי להתפטר משום שהוא מנכ"ל של בנק פרטי. הפרשנות הזו מקובלת עליך?

לא. אחרי שקראתי טוב את הדו"ח, הגעתי למסקנה שאין מקום להפלות מבחינה זו בין מנכ"ל בנק דיסקונט לבין שאר המנכ"לים. השאלה של בנק פרטי כבר נטענה בפני בג"ץ כשהבנקים ביקשו לפסול את מסקנות ועדת בייסקי לגביהם. אבל הבג"ץ דחה טיעון זה. בנוסף לכך טענה כזו איננה עומדת למנהל אם הוא חלילה פועל באמון או מבצע מעילה. מבקר המדינה קבע שהמנהלים ניהלו הרפתקאה פיננסית. הוועדה קבעה את אחריותם למחדלים ולעיוותים רציניים מבחינה ניהולית וציבורית. לכן אינני חושב שמנהל יכול להסתתר מאחורי טענה כזו.

השר פת תקף הערב בחריפות את ועדת בייסקי והאשים אותה בנקמנות. מה דעתך על דבריו?

נדהמתי לשמוע את דבריו הגו־לים בבזיון המערכת המשפטית ובבזיון החוק. אני רואה בנסיונו להטיל פגם, רבב ורפש בחברי ועדה מכובדים ואובייקטיביים ביותר, מעשה מביש, בלתי אחראי ופסול מבחינה ציבורית.

נדמה לי שהשר פת גם חבר בוועדת השרים שהוקמה ע"י הממשלה כדי לפעול ליישום הדו"ח.

אינני יודע. אם הוא אמנם חבר בוועדה זו, טוב יעשה אם ירחיק עצמו מכל טיפול במס־קנות ועדת החקירה.

אכזבה בוועדה לביקורת המדינה

(סוף מעמוד 1)

קיקה על הבנקים התלוית של הבנקים בממשלה.

ד"ר סגל, שחיבר מחקר מקיף על ועדות החקירה שפעלו בארץ מציין, כי בית המשפט העליון החליט בנובמבר 1984, שלבנקים יש אופי ציבורי ולכן החולש שניתן להרשיע פקיד של בנק בעבירת שוחד, בהיות עובד בנק בגדר עובד ציבור במובן חוק העונשין.

חברים מהוועדה לביקורת המדינה מאשימים, כי הממשלה "בורחת" מהמלצות הדו"ח והוועדה, כי גם התבטאויותיהם של שרים אחרים לא הועילו בעניין זה. גורם בכיר בוועדה אמר, כי תיתכן גם שאלת המחליפים למנהלים שפרשו. אותו גורם התריע מפני מינוי מנהלים, שקיים לגביהם חשש, כי היו מעור־בים בתהליך הויסות. ח"כ עוזי לנדאו אמר, כי לא יתכן שמנהלי הבנקים שפרשו יקבלו תפקידים ניהוליים אחרים בבנק, בניגוד להמלצות בייסקי. גם חברים נוספים בוועדה טענו, כי מנהלים, שלגביהם המליץ שלא יתפקדו שוב בתפקידי מפתח, יקבלו המלצות אלה וייושמו אותן.

ועדת הכספים מתרימה הבנקים

ועדת הכספים של הכנסת מתרי־מה את הבנקים. אתמול שוב סירבו חבריה לדון בבקשות, הפעם של בנק לאומי ובנק מזרחי. ח"כ חיים רמון אמר, כי הבנקים צריכים על כל חוק וסדר ושום בקשה שלהם לא תאושר, עד שיישמו כל ההמלצות האישיות כפי שכתובות בדו"ח וללא סטיה.

ביקורת בקרב גורמים כלכליים

גורמים כלכליים מתחו אתמול ביקורת על כך שרקנאטי עדיין לא התפטר. לטענתם אם גם הנהלת הבנק לא תנקוט אמצעים נגדו היא תיאלץ את רשויות המדינה לפעול ולהביאו לסיים את תפקידו. הדעה הרווחת בצמרת הכלכלית היא, שיש לאפשר להנהלת בנק דיסקונט לפטר את רקנאטי, ואם זו לא תנהג כך, הרי שיש לבקש מנגיד בנק ישראל לפעול בכיוון זה.

שר האוצר, משה נסים, אמר בתשובה לשאלת סופר "הארץ", כי יש להמתין 30 יום, כפי שהוקציבה ועדת בייסקי למועצות המנהלים של הבנקים, לפטר את יושבי הראש, אם לא יתפטרו. השר נסים אמר, כי אם לא תקוים המלצת בייסקי, על נגיד בנק ישראל לממש את המלצותיו.

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, פנה אתמול לשר האוצר וביקש ממנו לזמן את ועדת השרים שמונתה לבחון המלצות בייסקי בת־חומים הקשורים בממשלה לדיון במידת הביצוע של מסקנות דו"ח בייסקי על ידי הבנקאים, כולל המלצות בתחום האישי, באיזו מידה תואמות המסקנות את הביצוע ומה יש לעשות, כדי להשלים את ביצוע ההמלצות.

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין אמר, כי יהיה זה מסוכן אם יוחל בידרס במסקנות ועדת בייסקי אלה יוצגו כמסקנות המתנקמות על ידי שיקולים זרים. כל מי שקרא את דו"ח בייסקי יודע, שהושקעה בו עבודה יסודית עצומה, שהממצאים העובדתיים שבו לא הופרכו ורוב הטענות המושמעות הן טענות של מי שלא קרא את הדו"ח. "לפי דעתי יש לקבל את המלצות הדו"ח ואני כולל בכך את רוב ההמלצות בנושא שוק ההון. אם המסקנות לא יושמו לגבי המסקנות האישיות הכרו־כות בכך, אין לי כל ספק שהכנסת תעשה זאת", אמר.

פת: התערבות וחוסר הבנה

שר המדע והפיתוח, גדעון פת, החבר בוועדת השרים לבחינת דו"ח בייסקי אמר אתמול, כי הדו"ח הינו "התערבות וחוסר הבנה". פת אף כינה את ההמלצות "נקמנות ללא גבול".

ד"ר אוריאל פרוקציה, משפטן מהאוניברסיטה העברית בירושלים אמר אמש, כי למרות שאינו שלם עם המלצות בייסקי במישור הפר־סונלי, הרי שצריך לקיימן. "המדינה צריכה להפעיל כל לחץ שיתפטרו, ואם לא יעשו כן, על הנגיד או על המדינה להפעיל אמצעי חקיקה, שיביאו להתפטרות. זו המלצה של ועדת חקירה ממשלתית שיש לכב־דה, כפי שאנשים מקיימים פסק דין של בית משפט, גם כשלא מאושרים ממנו. רשויות המדינה חייבות להתייחס להמלצות ועדת חקירה כאל המלצות מחייבות".

מחר מינוי מנכ"ל למזרחי

מחר תתכנס ועדה מיוחדת של מועצת המנהלים של בנק המזרחי לדיון במנכ"ל הבא של הבנק, במ־קום אהרון מאיר, שהגיש את מכתב התפטרותו.

בימים האחרונים גברו סיכוייו של יצחק יגר, הנהנה מתמיכת כמה מחוגי המפד"ל. בשלב זה נערך מאבק סביב ההחלטה, אם יש לבחור מועמד מחוץ לבנק או יש להעדיף מועמד פנימי. הנהלת הבנק תומכת ברובה במועמד מבפנים, אך חילוקי הדעות בעניין זה טרם הסתיימו וספק אם גם ביום חמישי יוכרע הנושא.

קצין קישור

(סוף מעמוד 1)

בעניינים שוטפים. הקצין צעק עליו, מדוע לא איפשר לנהג להיכנס לשטח טאבה. שרף לא הגיב על הצעקות ואמר, כי הוא פועל על פי הפקודות, שאוסרות להכניס כלי רכב צבאיים לשטח המלון.

תיאור האירוע נמסר לתת אלוף רב שיאון, יו"ר הוועדה הצבאית הישראלית, על ידי קצין הקישור הישראלי, רס"ן דב שרף. תת אלוף שיאון הצדיק את פעולת קצין הקישור.

כעבור כמה ימים הופיע הקצין הבכיר למלון והסביר לו, כי תת אלוף רב שיאון אסר להכניס כלי רכב למקום. הקצין הודיע לרס"ן שרף, כי מרגע זה הוא אינו מפקד ולמעשה הדיח אותו מתפקידו.

חופשה בסונסטה

רס"ן שרף דיווח למפקדו, תת אלוף שיאון, על התקרית ותת אלוף שיאון הבטיח לטפל בנושא. למחרת הגיע אלוף פיקוד הדרום, אורי שגיא, לחופשה במלון סונסטה ושמע בראשונה על התקרית. הוא הבטיח לבחון את הנושא ושוחח גם עם רב שרף. האלוף ביקר גם במשר־דים של יחידת הקישור, תיחזק את אנשי המילואים והורה מיד על בי־טול הוראת הקצין הבכיר.

כאשר הגיע שרף למשרדו ל־מחרת בבוקר הסתבר לו, כי הקצין הבכיר נתן הוראה נוספת, שכלי־רכב צבאיים ייכנסו לאזור המלון. רס"ן שרף טילפן לאלוף פיקוד הדרום וסיפר לו על אודות ההוראה הנוספת של הקצין הבכיר, הסותרת את הוראת האלוף. אלוף אורי שגיא הו־דיע מיד לקצין הקישור רס"ן שרף, כי הוא מגיע מיד למלון סונסטה במטוס מיוחד ויפתור את התקרית.

אלוף הפיקוד הגיע לטאבה ונפגש לשיחה עם המפקד הבכיר. כעבור מחצית השעה נכנס למשרד רס"ן שרף והתנצל על התקרית עם הקצין הבכיר. אך לא התנצל על כך שאסר להכניס כלי רכב. גם קציני המי־לואים השתתפו בשיחה. האלוף הב־היר, כי אסור להכניס כלי רכב צבאיים למלון. האלוף חזר לבאר שבע, אך בסוף אותו שבוע נקרא שרף ללשכתו של הקצין הבכיר, שם הודיע לו כי עליו לעזוב את תפקידו בתוך חודשיים.

רס"ן שרף הודיע מיד לאלוף הפיקוד על תוכן הדיון עם הקצין הבכיר והאלוף הבטיח, כי העניין יוסדר. כן דווח כל נושא התקרית למטכ"ל וליועץ שר הביטחון לענייני טאבה אורי טלמור. שלשום נפגש רס"ן שרף עם אלוף פיקוד הדרום בלישכתו בבאר שבע. האלוף אמר לשרף "אתה חייב לעזוב לאלתר את תפקידך".

ראש לשכת האלוף, קצין בדרגת רס"ן, אישר את הפרשה והגיב, כי הנושא בטיפול ורס"ן שרף לא ייפגע, והוא גם ביקש לא לפרסם את הסיפור.

דובר צה"ל אמר בתגובה: הקצין הבכיר פעל על פי הנחיות אלוף פיקוד הדרום, שאינן סותרות את הסכם השלום בין מצרים לישראל. את בואו של אלוף פיקוד הדרום למלון הסביר דובר צה"ל כביקור, והכחיש כי האלוף הגיע לפתור את הבעיה.

עורך את העמוד: משה ריינפלד

מרחב התכנון המקומי "עירון" ואדי עארה

תאריך: 26.4.86

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965 כי הוגשה בקשה מס' ט/85/14/0 ע"י רפיק מחמוד כבהא גוש 12168 חלקה 6 שבאשורה יש משום הקלה לעניין:

1. תוספת קומה מעל המותר בתכ־נית מתאר מאושרת ללא חריגה באחוזי הבניה.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובנייה "עירון" כפר כאוה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב

מ. מחאמיד

יו"ר הוועדה

לימור (לאה) ויצחק בז'דנו

חובקים בן

אח לליניב

נכד ל –

טיני ואברהם יהודאי   עליס וליאון בז'דנו

נין ל –

דובה יהודאי   בלומה ויוסף פינקוביץ

ז' באייר תשמ"ו 16.5.86

משפחות יהודאי וכוכבי

מברכות את כל משפחותינו, קרובינו וידידינו שכיבדונו בנוכחותם ובמתנותיהם לחתונת

מירה וגיל אשר

משרד הקליטה והעליה · אגודת מליץ · הסוכנות היהודית · המכונים · מינהל הסטודנטים והתלמידים · לחינוך יהודי־ציוני

ציבור הסטודנטים והקהל הרחב מוזמנים

לערב עיון

על הנושא:

תקשורת, דמוקרטיה והמדינה: שותפים או מתחרים?

בירושלים:

מחר ביום חמישי, י"ג אייר תשמ"ו, 22 במאי 1986 בשעה 8.00 בערב באוניברסיטה העברית, הר־הצופים, בנין גולדסמיט, חדר 308

בתכנית:

דברי ברכה: ארנון מנטבר, מנכ"ל מינהל הסטודנטים והתלמידים

מרצים: משה נגבי, עורך חדשות, קול ישראל
יוסף גואל, כתב מדיני, ג'רוסלם פוסט
יאיר שטרן, מנהל מחלקת החדשות בטלביזיה

מנחה: ד"ר דניאל לוין, מנהל אגודת "מליץ"

בחולון:

מחר יום חמישי, י"ג אייר תשמ"ו, 22 במאי 1986, בשעה 8.00 בערב במעון חולון, רח' בית לחם 20, קרית שרת, חולון.

בתכנית:

מרצים: משה אישור, עורך עיתון "הצופה"
מיכאל קרפין, עורך "מבט לחדשות"

מנחה: ד"ר רן קרוניש, אגודת "מליץ"

לאחר הסימפוזיון יערכו דיונים בשפות: עברית, אנגלית, צרפתית וספרדית

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	20	מע.חל	12	18
אתונה	20	27	מע.חל	14	29
בוקרשט	15	22	גשום	—	—
בריסל	12	23	מע.חל	10	23
וינה	10	24	מע.חל	14	24
ז'נבה	11	20	מע.חל	16	25
לונדון	13	17	גשום	15	20
ליסבון	12	17	מע.חל	13	23
מדריד	18	25	מע.חל	14	28
ניו־יורק	18	30	מע.חל	22	30
פאריס	15	24	גשום	14	19
פרנקפורט	14	23	גשום	14	19
ציריך	15	21	גשום	—	—
קהיר	18	27	מע.חל	14	26
קופנהאגן	9	18	מע.חל	9	17
רומא	15	23	מע.חל	12	32
שטוקהולם	9	15	מע.חל	13	19

אל על ELAL

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

ד"ר עקיבא גרהרד אילון ז"ל

ההלוייה התקיימה בחיפה ב־20.5.86

המשפחה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ

לחברתנו בעבודה חיה אברמסון

משתתפים באבלך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

עובדי המדור ללימודי חוץ

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של אמנו היקרה

גב' לאה ברזלי ז"ל

בת חיים לייב וחניה הורנשטיין

ילידת המושבה בת שלמה

ההלוייה תתקיים היום יום ד' י"ב באייר תשמ"ו 21.5.86 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין הישן בזכרון יעקב

אבלים: בנה: עקיבא וחיה ברזלי
בתה: מקסימה ויגאל ימיני
הנכדות, הנינים וכל בני המשפחה

לחברנו ארנון מרקוס ולמשפחת מרקוס האבלה,

אתכם בצערכם הגדול במות ראש משפחתכם

מיכאל מרקוס ז"ל

לידיה ודני אבידן · חוה ופסח אנדרמן · אילנה ודוד אס · הדסה ויעקב בנדס · ריבה ואריה ברנוביץ · בת עמי ואלכס הלרמן · לאה ואהרון זילברשטיין · אורה ומשה טריואקס

רנה ורישארד יודלביץ · פנינה ועמוס ירדן · יהודית וד"ר דוד כהן · ניקה פינגולד · חנה ויוסף רום · ביני ושולי קוגן · תמי ויורם שוחט · אביבה ודב שפירא

למשפחת מרקוס

אתכם באבלכם הכבד במות

מיכאל מרקוס ז"ל

יוסף בוכמן

אמנו וסבתנו היקרה

רחל גוטפריד (לבית קלינגר מצפת)

אשת ר' יהושע ז"ל

נפטרה בשיבה טובה

ההלויה תתקיים היום יום רביעי י"ב אייר תשמ"ו 21.5.86 בשעה 14.00 בבית העלמין הישן חוף הכרמל – חיפה

מתאבלות משפחות: גוטפריד · אברמסון · וולגל · נכדיה ונינה

אוטובוס ללוויה ייצא מרח' ארלוזורוב 107 חיפה בשעה 13.30

יושבים שבעה בבית המנוחה רח' הס 1 חיפה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת

אשתי, אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

זיסל (חמדה) בלוי ז"ל

בת לאה והר"ר אורי דוד לוי ז"ל

נכדת הר"ר חיים מן ז"ל

נקברה בהר המנוחות בירושלים בי"א באייר תשמ"ו 20/5/86

השבעה בבית נהוראי רח' בעל השאילתות 12, ירושלים

אבלים: בעלה: זאב בלוי
בנותיה: חוה, רחל, אסתר ואורה ומשפחותיהן
משפחות: דורון נהוראי, בכר וסלזר
אחותה: נחמה זילברמן
הנכדים והנינים

לתפארת מדינת ישראל

על יוזמתו של שר התקשורת פרופ' אמנון רובינשטיין להנפקת בולים לכבוד שלושת המוסדות היהודיים להשכלה גבוהה בארה"ב: "אוניברסיטה ישיבה", "בית מדרש לרבנים באמריקה" ו"היברו יוניון קולג'" - מכון למדעי יהדות.
על הטקס הרשמי בלשכתו של יו"ר הכנסת מר שלמה הלל לרגל הארוע ובהשתתפות נציגי המוסדות.
אנו מברכים על פעולות אלה המהוות צעד חשוב לקראת הכרה רשמית של מדינת ישראל בשוויון מעמדם של שלושת הזרמים ביהדות העולם.
בברכה: בית המדרש לרבנים באמריקה
היברו יוניון קולג'
חמד"ת ועד ציבורי למען חופש מדע דת ותרבות
חמד"ת ת.ד. 7110 ירושלים.

הנשיא הרצוג שמע מפי חברי משלחת הבונדסטאג:

"תושבי השטחים לא יוכלו לשוב למשטר טוטאליטארי אחרי שהכירו מקרוב מהו משטר דמוקרטי"

(עו.) "אישים פלשתינאים אמרו לי בשיחות פרטיות, כי תושבי השטחים לא יוכלו לעולם לחזור למשטר טוטאליטארי אחרי שהכירו מקרוב ולמדו מהו משטר דמוקרטי" - אמר נשיא המדינה חיים הרצוג לחברי משלחת הבונדסטאג הגרמני, בראשות ה' יו"ר ד"ר פיליפ יניגר, שהיו אתמול בבוקר אורחי הנשיא במשכנו בירושלים.

הנשיא הרצוג נשאל ע"י חברי המשלחת על יחסי ישראל ומדינות ערב השכנות.

הוא תיאר באוזניהם את תהליך ההשלמה עם קיומה של ישראל העובר על רובו של העולם הערבי, והדגיש את תפקידם החשוב של אמצעי התקשורת האלקטרוניים בהנמכת המחיצות בין המדינות.

בצהרים התקבלו חברי משלחת הפרלמנט הגרמני אצל ראש עיריית ירושלים טדי קולק. הם ביקרו בבנין העיריה ואח"כ היו אורחיו של ראש העיריה במוזיאון ישראל.

בדיון בבקשת ציטרין נגד ההחלטה לאכוף עליו לגלות את מקור המידע שלו

נשיא ביהמ"ש העליון התבקש לפסוק באשר לחיסיון עיתונאי

(עו.) "אני מזמין את נשיא בית המשפט העליון, לקבוע הלכה ראשונה מסוגה, בכל הקשור לחיסיון העיתונאים. בראשונה הגיעה סוגיה זו לפני נשיא בית המשפט העליון מאז קום המדינה, ויש לקבוע בה הלכה לשם שמירת הדמוקרטיה". דברים אלה נאמרו בדיון המשפטי שנערך אתמול בפני נשיא בית המשפט העליון, בבקשה שהגיש העיתונאי בן ציון ציטרין נגד החלטת בית הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין לאכוף עליו בקנס לגלות את מקור המידע שלו.

בא כוחו של ציטרין עו"ד חיים שטנגר אמר כי: "בית הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין, המבקש לשמור על נורמות עורכי הדין, מבקש לשמור את קוד האתיקה של מקצוע אחר. על מנת לשמור על האתיקה של עורכי הדין אומרים לעיתונאי שכור את קוד האתיקה שלך".

המשך הדיון בבקשת העיתונאי יוסעת נבו, שנפגע עליה בקנס לגלות את מקור המידע שלו, יישמע בפני נשיא בית המשפט העליון ביום ג' הבא.

שריר טרם מסר איגרתו של פרס לראש ממשלת יוון

מאת זוהר בלומנקרנץ

שר התיירות אברהם שריר, ה' עושה שלושה ימים ביוון בביקור ממלכתי, טרם מסר את האיגרת האישית של ראש הממשלה שמעון פרס לראש הממשלה אנדריאו פפנדריאו.

מקורות מגעים קרובים, כי הסדיר מגישה בין פפנדריאו לשר התיירות.

אתמול נודע, כי גם לפגישתו עם שר החוץ של יוון, קארולוס פפוליאס, ...

אנדראוטי נועד עם אישים פלשתיניים לפני סיום ביקורו בן שלושת הימים

(ע.) שר החוץ של איטליה, ג'וליו אנדראוטי, סיים אתמול את ביקורו בן שלושת הימים בישראל ושב לרומא, לאחר שנפרד משר החוץ, יצחק שמיר, בנמל התעופה בן-גוריון.

ביומו האחרון ביקר השר האיטלקי בכנסייה בירושלים, ונפגש עם ארבעה נציגים פלשתינאים — חנא סניורה, עורך הדין פאיז אבו-רחמה מעזה, רשאד א-שאווה, מי שהיה ראש עיריית עזה, ומוסטפא נאטשה.

לאחר פגישה זו לא מסר אנדראוטי כל הודעה, ואף בנמל התעופה לא נאמרו דברים נוספים. יצויין כי את הישג הגדול של הביקור יש לראות בהבהרה, שאנו הכלה על "הצהרת ונציה" של מדינות השוק האירופי המשותף.

בתצלום — מימין לשמאל — סניורה, אבו רחמה, אנדראוטי, א-שאווה, נאטשה. (צילום: רחמים ישראלי)

---

145 חברים בבית הנבחרים האמריקאי קוראים לכנסת לאפשר פעולת המרכז של המורמונים על הר הצופים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

145 חברים בבית הנבחרים ה' אמריקאי חתמו על מכתב לחברי הכנסת בקריאה לאפשר את פעולת המרכז הירושלמי ללימודי המזרח הקרוב של האוניברסיטה המורמונית בריגהאם-יאנג על הר הצופים.

בין החתומים על המסמך, שנמסר אתמול לחברי הכנסת, מנהיגי הדמוקרטים ומנהיגי הרפובליקאים בקונגרס, 18 חברים בוועדה לענייני חוץ ו-13 חברים בוועדת ההקצבות. חברי הקונגרס האמריקאי מ' ציינים את מחוייבותה של ישראל לדמוקרטיה ולפלורליזם, כמניע עיקרי לתמיכתם ארוכת הימים בישראל, ומביעים את דאגת ה' קונגרס נוכח מסע התעמולה בארץ נגד אוניברסיטת בריגהאם-יאנג.

חברי הקונגרס מביעים את בטחונם, שהמרכז על הר הצופים לא ישמש לפעילות מיסיונרית ואת אמונם בהבטחות שנתנו מנהיגי האוניברסיטה. בין החתומים על מכתב יהודים, וביניהם מל לוין דמוקרט מקליפורניה, שעמד בראש המאבק נגד ההצעה למכירת נשק אמריקאי לערב הסעודית, בתוקף תפקידו כראש הסיעה.

ועדת השרים לענין האוניברסיטה המורמונית תתכנס לישיבה מסכמת בתחילת השבוע הבא, לאחר שאתמול קיבלו השרים את חוות דעתו של המשנה ליועץ המשפטי ל' ממשלה יורם בר-סלע בנושא. בר סלע קבע כוכה, כי אין עילה משפטית להפסיק את בניית ה' אוניברסיטה.

הזוגים החרדים המאבקים נגד הקמת האוניברסיטה, ובראשם "יד לאחים", שוקלים עתה את המשך צעדיהם בעקבות דו"ח בר-סלע, וב' חנים, בהתייעצות עם משפטנים, אפשרות לעתור לבג"ץ.

במשטרת ישראל מאשימים פקידי ממשלה:

החלטות בעבר שלא להעמיד לדין אנשי דת ארמניים שהיו מעורבים באלימות מעודדים אלימות בעדה

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

גורמים במשטרת ישראל מאשימים פקידי ממשלה, כי החלטתם בעבר, שלא להעמיד לדין אנשי דת ארמניים, שהיו מעורבים בקטטות ידיים-ותגרות, סכינים והשאת הפיקוח על שליחת הסדר הציבורי לאנשי העדה, מעודדים את האלימות בקרב בני העדה. ...

בין אנשי הכנסיה, נגרם הצטברו בעבר ראיות, נוגה גם הפטריארך הארמני, שנחשד בהשתתפות בתוקפה ובהכאה של אחד מבני הפלג היריב. בהתייעצות בין-משרדית הוחלט בזמנו לא להגיש נגדו כתב אישום. ...

בחצר הארמנית שבעיר העתיקה שורר מתח רב. מדי פעם מאיימים הצדדים ביר... על אחיו ורוב התושבים מסתגרים בבתיהם. המשטרה מתכוננת לקראת ההיית ההדוק ותתכוננות לאבטחה. ...

בחודשים הקרובים:

המצרים יפקידו כספים לחשבונות פליטים שיעברו לתל-סולטן

מאת איתן רבין

שלטונות מצרים יפקידו כספים בחשבונות הבנק של הפליטים מבמחנה קנדה שיעברו לתל סולטן, כבר בחודשים הקרובים. כל משפחה תקבל 8,200 דולר.

הכסף יועבר לבנקים ישראלים — כנראה, לבנק הפועלים, או בנק לאומי — ברצועת עזה. הכספים לא יופקדו בבנק פלשתין ברצועת עזה.

מגבית שומרונית בחו"ל לפיתוח המקומות הקדושים

מאת זוהר בלומנקרנץ

משלחת משותפת לשומרוני שכם וחולון תתארגן כדי לצאת לביית בחו"ל כשני מיליון דולר, הדרושים לביצוע תוכניות פיתוח בקריית לוזה והמקומות הקדושים בהר גריזים.

השומרונים הודיעו השומרונים מרוזה בבליונו האחרון שיצא אתמול לאור, כי כדי לבצע את תוכניות הפיתוח, לא ניתן יהיה להסתפק רק בהשתתפות הכספית של המינהל האזרחי ומשרדי הממשלה ויש להיעזר בתרומות מחו"ל.

בתחנות האוטובוסים:

החרדים השיגו מניעת "תמונות מסויימות"

מאת נדב שרגאי

אבי דגן, סמנכ"ל "כלל סחר" ויו"ר מועצת המנהלים של חברת פוסטר מדיה, המפרסמת על תחנות אוטובוסים ברחבי הארץ, הודיע אתמול, כי בעקבות מגעים עם פלגים חרדיים שונים הסכימה פוסטר מדיה, שלא לפרסם תמונות מסויימות על גבי התחנות מתוך מגמה לבוא לקראת הציבור החרדי.

בין ההודעות, שפוסטר מדיה הסכימה לא לפרסם: פוסטר ובו בחורה לבושה בבגד ים מינימלי בתנוחה גסה, ופוסטר של גוטקס של בחורה עם ביקיני בצבע הגוף.

נבון תובע דיון דחוף בממשלה בישובי קו העימות

מאת סופרת "הארץ"

שר החינוך יצחק נבון דורש לקיים דיון דחוף בישיבה הקרובה של הממשלה במצב של ישובי קו העימות בצפון. נבון הודיע על כך אתמול, בישיבה של הנהלת משרדו.

השר העלה נושא זה כבר בישיבת הממשלה ביום ראשון, ...

בכנסת

רבין נטל על עצמו ועל הרמטכ"ל האחריות למשגה של אי-עריכת דיון במטכ"ל על דו"ח ד"ר עמנואל ואלד

עם זאת סבור שר הביטחון — הדו"ח אינו ישים ואינו מעשי

בוועדות ובסיעות
/ דן מרגלית

שר הביטחון, יצחק רבין, נטל אתמול על עצמו ועל הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, את האחריות למשגה שבאי-עריכת דיון במטכ"ל על דו"ח ד"ר עמנואל ואלד.

עם זאת, הוא סבור כי הדו"ח אינו ישים ואינו מעשי בהצעת הסיבות שלו. ...

"ראש טוב"

...

בחמקין: השוק האירופי מסבסד החקלאים שלו ב-20 מיליארד דולר בשנה

"חקלאי ישראל נאבקים לא נגד מתחריהם במערב אלא נגד הממשלות"

באולם המליאה
/ עמוס בן-דוד

"השוק האירופי המשותף מסבסד את החקלאים שלו בסכום של 20 מיליארד דולר בשנה. הארצות הברית מסבסדות את החקלאים שלה בעוד שניים וחצי מיליארד דולר בשנה, כך שחקלאי ישראל נאבקים עתה לא נגד חקלאי אירופה ואמריקה, כי אם נגד הממשלות" — אמר שר החקלאות, אריק נחמקין, בסקירה על פעולות משרדו.

מדינות אירופה מוכרות את תוצרת החקלאות שלהן במחירי היצף, ...

"לא להציל החקלאות כמו את 'אתא'" -

...

רקע / נדב שרגאי

שני הצדדים בסכסוך הארמני

לסכסוך בכנסייה הארמנית שני צדדים — פלג בראשות הפטריארך, יגישה דרדריאן, ופלג בראשות הארכיבישוף שוהה עג'מיאן. עג'מיאן הודח מכל תפקידיו בכנסיה בירושלים לפני ארבע שנים. ...

תביעות הדדיות

...

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

באוצר התקבלו בקשות לגיוס הון באג"ח ב־700 מיליון ד'

חלק הארי של הבקשות ייענה בשלילה

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

משרד האוצר קיבל בימים אלה בקשות לגיוס הון באגרות חוב, בהיקף של 700 מיליון דולר. הבקשות הופנו על ידי פירמות, שאין להן תוכניות השקעה ומבקשות לגייס הון "במסגרת הנוספת".

חלק הארי של בקשות אלה ייענה בשלילה, כיוון שהמסגרת הנוספת שנקבעה באוצר לגיוס הון עומדת על 200 מיליון דולר בלבד. בין המבקשים לצאת בהנפקות, גם חברות תעשייה, תיירות, שירותים ובנייה.

האוצר מטפל לפי שעה בבקשות של חברות, שהציגו תוכניות השקעה וביקשו לגייס הון במסגרת "האג"ח רפורמה". עד עתה האוצר אישר בקשות בהיקף של 80 מיליון דולר מתוך מסגרת כוללת של 150 מיליון דולר.

ועדת הכספים של הכנסת מנעה אתמול את אישור ההנפקות של חברות משאבים מקבוצת בנק המזרחי ושל בנק לאומי, שביקשו לגייס 26 מיליון דולר למתן הלוואות למפעלי תעשייה ותיירות. הבורסה לניירות ערך אישרה הנפקות אלה.

הקיבוצים יתרמו לקרן הצמיחה 1.8 מיליון דולר

שלושה ימי עבודה של כל עובדי היצור בתנועה

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

התנועה הקיבוצית תתרום לקרן הצמיחה 1.8 מיליון דולר. 1.2 מיליון דולר ייתרמו על ידי התק"ם ו־600 אלף דולר ייתרמו על ידי הקיבוץ הארצי.

סכום זה מהווה תרומה של שלושת ימי עבודה של כל עובדי הייצור בתנועה הקיבוצית, לפי ערך של 20 דולר ליום, לכל עובד. כל קיבוץ ישלם 60 דולר בעבור 45 אחוז ממספר החברים והמועמדים שבו.

הקיבוצים יעבירו את הכספים לקרן הצמיחה בשלושה תשלומים, שהראשון בהם יבוצע ביוני.

יצויין, כי ברוב המגזרים של חברת העובדים כבר הוחלט על גביית תמורה לשלושה ימי עבודה מהעובדים וחלק ניכר מהסכום הועבר לקרן הצמיחה מסוף שנת '85.

מבער גז ביתי חדש עשוי לחסוך 20 אחוז מצריכת הגז של הצרכן

פותח בידי חוקרים באוניברסיטת הנגב וישווק בארץ בקרוב ע"י קריסטל רנקו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

מבער גז ביתי חדש, שפותח בידי חוקרים באוניברסיטת בן גוריון בנגב, עשוי לחסוך כ־20 אחוז מצריכת הגז של הצרכן. המבער, שישווק בארץ בעוד כחודש ויוצר על ידי חברת "קריסטל רנקו", מעורר עניין רב בצה"ל, שם נשקלת אפשרות לרכוש מבשלים מסוג זה כדי להוזיל בצורה משמעותית את השימוש בגז בצה"ל.

אתמול נמסר, כי התעשיין הבריטי דיוויד אליאגס רכש בימים אלה את זכויות ההפצה של המבער בחו"ל.

נשיא אוניברסיטת בן גוריון, פרופסור חיים אילתה, הגדיר את ההמצאה כחדשנית ביותר. לדבריו בישראל צורכים כיום כ־140 אלף טון גז לשנה, ועל פי השיטה החדשה, עשוי להיחסך כ־14 אלף טון לשנה.

שירותי התיירות במעברים שבגשרי הירדן — יתייקרו

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שירותי התיירות במעבר גשרי הירדן יתייקרו החל מתחילת החודש הבא בשיעורים של עד 25 אחוז. תהיה זו העלאת המחירים הראשונה בשנת הכספים הנוכחית. בחודשים האחרונים נשארו המחירים קבועים.

נודע, כי מחיר אגרת מעבר בגשרי הירדן תעלה מ־16 ל־17 ש"ח. מחיר איגרת דומה דרך נתב"ג הוא 15.70 ש"ח. מחיר אגרת רשיון מעבר לאוטובוס תיירים תתייקר מ־82 ש"ח ל־84 ש"ח ומחיר אגרת מעבר למיניבוס לתיירים יעלה מ־43 ש"ח ל־46 ש"ח.

אגרת רישיון מעבר למוניות "אשכול" לתיירים יתייקרו מ־16 ל־17 ש"ח ודמי הסבלות לתייר הבודד יעלו מ־2 ל־2.5 ש"ח לתייר.

נחנך מפעל חדש באזור התעשיה בחצור הגלילית

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בגליל

בגליל העליון נחנך אתמול מפעל חדש והמפעל אלקטרו גליל קיבל סיוע כספי ראשון מקרן הצמיחה של ההסתדרות.

באזור התעשיה בחצור הגלילית חנכו ראש הממשלה ומזכ"ל ההסתדרות את מפעל הבונים ליציקה, שנבנה בהשקעה של 8.5 מיליון דולר. המפעל מעסיק 115 עובדים, כולם מחצור הגלילית קרית שמונה וצפת. בשנה הראשונה ישווק המפעל בחמישה מיליון דולרים מהם ארבעה מיליון דולרים ליצוא והיתר לשוק המקומי.

בקריית־שמונה העניק מזכיר ההסתדרות כחצי מיליון דולר מקרן הצמיחה של ההסתדרות למפעל אלקטרו גליל, והמפעל יוכל להכפיל את מספר עובדיו ל־120. זהו המפעל הראשון שנהנה מכספי קרן הצמיחה ההסתדרותית. המפעל השני שיהנה מהכסף הוא בשדרות.

ערך את העמוד: יצחק לאור

בעקבות דו"ח בייסקי

בנק לאומי יסגור את מרכז הייעוץ המרכזי לניירות ערך

הפעילות בתחום זה תעבור לחברה בת או לסניפי הבנק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

בנק לאומי מצמצם בחודשים האחרונים את פעילות הייעוץ הישירה בניירות ערך, ובמקביל מגדיל את הפעילות באמצעות החברות השלוחות. מגמה זו תואמת את המלצות ועדת גבאי ובייסקי, להוציא את הייעוץ בניירות ערך מידי הבנקאים.

הנהלת הבנק מתכוונת לסגור בסוף החודש הבא את מרכז הייעוץ המרכזי של הבנק בניירות ערך ולהעביר את לקוחותיו לחברה בת, "ניירות ערך השקעות", או לסניפי הבנק האחרים. במרכז הייעוץ של הבנק קיבלו לקוחות הבנק ייעוץ מעמיק בניירות ערך, שלא ניתן בסניפי הבנק האחרים. ללקוחות המרכז ניתנה האפשרות להחזיק את השקעותיהם ישירות במרכז. כבר קודם לכן נסגרו שני מרכזי הייעוץ האחרים של הבנק בחיפה וברמת גן.

הנהלת הבנק גם מעודדת לקוחות גדולים לנהל את תיק ההשקעות באמצעות חברת בת ניירות ערך השקעות. לצורך חיזוק החברה הוחלט למנות כמנהלה את נחום אשל, שהיה האחראי על הפעילות בחשבון הנוסטרו של הבנק. היקף הפעילות של ניירות ערך השקעות, שהינה גם חברה בבורסה לניירות ערך, גדל מאוד בחודשים האחרונים. החברה פתחה באחרונה סניפים חדשים בחיפה, ירושלים, רחובות ובאר שבע, והיא מתכוונת לפתוח בקרוב סניפים נוספים ברמת גן ובחדרה.

דובר בנק לאומי מסר בתגובה, כי הצמצום בפעילות הבנק בניירות הערך והגדלת היקף הפעילות באמצעות החברות שלוחות, נעשה קודם להמלצות ועדות גבאי ובייסקי. הדובר הוסיף, כי בנק לאומי ממשיך לספק לציבור את מגוון השירותים בניירות ערך.

בשנה האחרונה התייקרו המוצרים המסובסדים ב־100 עד 265 אחוזים

נוזהת קצב מזהירה מפני מעגל קניות לא חפוזות של הציבור

מאת לאה פורת
סופרת "הארץ"

החל מ־1 באפריל 1985 ועד סוף אפריל השנה, חלה התייקרות של כ־140 אחוז בחלב ומוצריו, 265 אחוז בלחם אחיד, 135 אחוז בביצים ויותר מ־100 אחוז בעוף קפוא. דברים אלה מסרה אתמול יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, נוזהת קצב, שתקפה את מדיניות קיצוץ הסובסידיות של הממשלה.

נוזהת קצב, שדיברה בכינוס פעילי הרשות ומתנדבים טענה, כי המשך הקיצוץ בסובסידיות ושחרור מוצרים מהקפאה, מעידים על תפיסה חברתית מעוותת, שכן היא מחריפה את מצב השכבות החלשות והופכת ללעג את ההקפאה. עוד אמרה, כי ציבור הצרכנים שנרגע בעת האחרונה והחל לתכנן קניותיו בהגיון, ייכנס שוב למעגל של קניות חפוזות ולא מתוכננות.

משרד השיכון משדל חברות הביטוח לבטח רוכשי דירות

המשרד החליט לפעול לאחר שהתברר כי קידום, חברת הביטוח של מרכז הקבלנים, נתונה בקשיים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד הבינוי והשיכון פנה לחברות הביטוח בבקשה לבדוק את האפשרות, שהחברות יעסקו בביטוח רוכשי דירות, ישירות, או באמצעות פול של כמה מחברות הביטוח, על מנת לשפר את הבטחת השקעותיהם של רוכשי הדירות.

משרד הבינוי והשיכון החליט לפעול בנושא נוכח קשיי הקבלנים ולאחר שהתברר, כי חברת הביטוח קידום, שבבעלות מרכז הקבלנים, נתונה בקשיים והפסיקה להוציא פוליסות חדשות. כיום פועלת רק עוד חברה אחת, הרמון בביטוח רוכשי דירות, אך היא מבטחת רק את הדירות הנמכרות על ידי שמונה חברות בנייה, שהן גם בעלות החברה. הרמון נמנעת מלבטח רוכשי דירות של חברות אחרות ולכן לא הוגשו נגדה עד כה כל תביעות.

בדיון שהתקיים באיגוד חברות הביטוח, הוחלט להקים ועדה לבדיקת הנושא בראשות יוסי חכמי, מי שהיה יו"ר איגוד חברות הביטוח, יאיר המבורגר, מנכ"ל קבוצת הביטוח הראל, אריה איגנר, מנכ"ל אריה ומאיר קרתי, מנכ"ל המגן.

בסימפוזיון שנערך בחיפה:

משרד האנרגיה יתאים מדי חודש מחירי החשמל בארץ למחירי הנפט

ד"ר ערד: 50% מהאנרגיה הנצרכת בארץ מופקת מפחם

מאת סופר "הארץ"

משרד האנרגיה מתכוון להתאים את מחירי החשמל בארץ מדי חודש — על־פי מחירי הנפט בשוק העולמי — על כך מסר ד"ר נתן ערד, מנכ"ל משרד האנרגיה בהרצאתו בסימפוזיון על "הכלכלה העולמית של נפט" שנפתח אתמול מטעם מכון נאמן בטכניון בחיפה.

ד"ר ערד מסר, כי כיום מופקת כ־50% מהאנרגיה הנצרכת בארץ מפחם וחזויים, כי בעתיד יעלה השיעור ל־75 אחוז. בעקבות ירידת מחירי הנפט מצפים בעולם גם לירידה במחירי הפחם, אך נוכח הירידה התלולה במחירי הנפט, מעיינים עתה בהגדלת חלקה של האנרגיה המופקת מדלק זה.

פרופסור מ. אדלמן מהמכון הטכנולוגי של מאסצ'וסטס, הנחשב לאחד המומחים הגדולים בתחום הנפט, חוזה חוסר יציבות ניכר במחירי הנפט בעתיד והם ינועו בין חמישה ל־25 דולר לחבית. הסיבה לחוסר היציבות קשורה באופי המיוחד של המוצר: תמורות אובייקטיביות קטנות יכולות לגרום לשינויי מחירים גדולים, שהשפעתם מצטברת ומגבירה את תנועות המחירים. התפנית במחירים אירעה משום שמדינות הנפט העלו את המחירים ב"קפיצות" גדולות, במקום באופן הדרגתי.

יקותיאלי מציע לחברות הביטוח להיכנס לפעילות בשוק ההון

בעקבות דו"ח בייסקי מציע המנכ"ל המשותף בבל"ל, בין היתר, לחברות הביטוח לנהל קרנות הנאמנות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

ברוך יקותיאלי, מנכ"ל משותף בבנק לאומי אומר, שמסקנות ועדת בייסקי מהוות הזדמנות לחברות הביטוח להיכנס לתחומי הפעילות, בהם פעלו הבנקים ובשל מסקנות הוועדה בתחום שוק ההון, לא יוכלו או לא ירצו הבנקים לעסוק בהם. בין היתר מכיר יקותיאלי את האפשרות, שחברות הביטוח יעסקו בניהול קרנות נאמנות ובתחומים בהם נאסר כעת על הבנקים לעסוק.

יצויין, שבמקרה כזה יוכל בנק לאומי להעביר לחברת הביטוח מגדל, שהיא חברה נכדה לבל"ל, את הפעילות שנאסר כעת על בל"ל לבצע. יקותיאלי, המשמש יו"ר חברת הביטוח מגדל מציין, שהדבר תואם גם את כוונת בנק ישראל, להפריד בין הפעילות הבנקאית לפעילות הבנקים בתחום ההשקעות.

בתשובה לשאלת "הארץ" אמר יקותיאלי, כי לא עסק ב־10 השנים האחרונות בכל הקשור לוועדה, אך אינו משתחרר מאחריות לנושא, כפי שמתבקש מתפקידו כמנכ"ל משותף בבנק.

יצויין, כי התוצאות העסקיות של חברת מגדל מצביעות על רווח מתואם של 3.75 מיליון דולר, לעומת 3 מיליון דולר בשנה הקודמת. התשואה על ההון גדלה ל־16 אחוז, לעומת 15 אחוז בשנה הקודמת.

שלטונות המס ישגר אישורים להקטנת מס הכנסה לנישומים

הנישומים הסבורים כי נקבע להם שיעור גבוה מדי לא יצטרכו להגיש בקשות מיוחדות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שלטונות מס הכנסה מתכוונים לשגר בתחילת שנת המס הבאה אישורים להקטנת שיעורי המס לאלפי נישומים. כיום נאלצים נישומים, הסבורים כי שיעור ניכוי המס שנקבע להם גבוה מדי, להגיש בקשות מיוחדות לשלטונות המס. בחודשים האחרונים חלו עיכובים במשלוח אישורים אלה.

עתה מתכוננים בנציבות מס ההכנסה להיעזר במחשב ולשגר, אוטומטית, אישורים כאלה למי שזכאי להפחתת שיעורי הניכוי.

נציב מס ההכנסה, יאיר רבינוביץ אמר אתמול בתשובה לשאלת "הארץ", כי בכך ייחסכו תהליכים בירוקרטיים מנישומים, המבקשים להפחית את שיעורי המס שהם מחוייבים בהם. לנוכח העיכובים בשיגור אישורים כאלה החליט השבוע רבינוביץ לאפשר המשך מתן אישורים עד לסוף החודש הבא. הפחתת שיעורי הניכוי תיעשה על פי האחוז שנקבע לנישום בפנקס מקדמות המס, או על פי אישור שניתן לנישום, להפחתת מס בשנת המס הנוכחית.

שרון מציע רוויזיה במיסוי "כדי לעודד היצוא וההשקעות"

שר התעשיה: "המצב כיום, שבו עלות העובד למעסיק גבוהה ביותר, פוגמת ביכולת התעשיה להתפתח"

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, מציע לערוך רפורמה במיסוי, כצעד שיעודד את התעשיה להגביר את היצוא וההשקעות. בשיחה עם סופר "הארץ" אמר שר התעשיה: "עלינו לבצע רוויזיה מקיפה במיסוי ולא רק לדבר עליה. המצב הקיים כיום, שבו עלות העובד למעסיק גבוהה ביותר, פוגמת ביכולת התעשיה המקומית להתפתח ולהגביר את היצוא".

שר התעשיה והמסחר קובע, כי רוויזיה זו יכולה להתבצע בדרך ישירה, על ידי מתן הקלות במיסוי ובדרך של מתן הקלות בתשלומים לדבריו עובדה במשרדו תוכנית, שמטרתה מתן סיוע ממשלתי להגברת השיווק של מוצרים ישראלים בחו"ל. התוכנית מבוססת על מתן סיוע ליצואנים, שיגבירו את שיווק מוצריהם בשיעור של 5 אחוזים ויותר. היא מדורגת כך, שיצואן שיגביר את יצואו בשיעור העולה על 5 אחוזים, יקבל מן הממשלה סיוע בהיקף מסויים ואילו יצואן שיגביר את יצואו בשיעור העולה על 20 אחוז, יקבל סיוע מוגדל למטרות שיווק.

לדברי שר התעשיה, הממשלה חייבת למלא אחר החלטתה ולפעול למכירת חברות ממשלתיות. את הכספים שיושגו ממכירת החברות יש על דעת שרון להפנות ל"קרן ברזל", לצורך השקעה לפיתוח ולהגביר את היצוא.

מהיום יוזלו תשומות לתעשיה בשיעורים של 9 עד 11 אחוזים

בין המוצרים המוזלים: סיד, חומצה חנקתית, אמוניה, מתילן

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מחירי 11 מוצרים, המשמשים תשומות לתעשיה, מוזלים מהיום בשיעורים ממוצעים, הנעים בין 5 ל־9 אחוזים. המוצרים הם: סיד, חומצה חנקתית, אמוניה, פורמילן ופולי־אתילן המוזלים ב־5 אחוזים. מתנול, המוזל ב־7 אחוזים ותוצרים ממיסים מוזלים ב־8 אחוזים ותוצרים אירומטיים ופטלין, המוזלים ב־9 אחוזים.

דובר משרד התעשיה אמר, כי ההוזלה נובעת מהוזלת מחירי הדלקים. שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, הורה לראשי החטיבות המקצועיות במשרד לקיים מעקב רצוף אחר המוצרים עתירי האנרגיה, על מנת לגרום להוזלה נוספת במחירים, בעקבות הירידות במחירי הדלק.

משרד התקשורת
הודעה לציבור

מחר יום ה' 22.5.86
לא תופעל משמרת אחה"צ
בכל בתי וסניפי הדואר בארץ
בשל כנס עובדים ארצי
השירות יסתיים בשעה 12.30
סוכנויות הדואר תפעלנה כרגיל

נחשפה דרך לעקוף האיסור למתן הנחות על כרטיסי טיסה לחו"ל

הנוסע מפקיד שתי המחאות במשרד הנסיעות ורק אחת, זו של המחיר המוזל, נפרעת

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שיטה חדשה לעקיפת התקנות החדשות של משרד התחבורה, האוסרות על מתן הנחה למכירת כרטיסי טיסה לחו"ל לציבור הרחב, נחשפה בקרב סוכני הנסיעות התיירות.

נודע, כי על פי שיטה זו, נותן הנוסע לחו"ל במשרד הנסיעות (אחד משמות משרדי הנסיעות שבמערכת) שתי המחאות על חשבון רכישת כרטיס הטיסה לחו"ל. המחאה אחת כוללת את מחיר המוזל (נטו) של כרטיס הטיסה, והמחאה השניה כוללת את סכום גובה ההנחה שניתנה לרוכש כרטיס הטיסה לחו"ל. המחאה זו לא נפרעת, בהסכמת שני הצדדים, אלא מוכנסת להיקף האישי של הנוסע, כדי שתשמש "כיסוי" למקרה של עריכת ביקורת.

יעקב קרני, סגן יו"ר התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות, אמר אתמול בתגובה: "אין לי כל התייחסות לגבי שיטה זו או שיטה אחרת. למי שרוצה למצוא דרכים לעבור על החוק, כל שיטה היא יפה, כל עוד הוא לא נתפס. מי שמוכן לקחת סיכון גדול כל כך ולאבד את מקור פרנסתו, שימשיך להתנהג בצורה כזו. בסופו של דבר יגיעו אליו. אני מציע לסוכני הנסיעות לעשות חשבון נפש ולהכות על חטא, לפני שייתפסו".

אלגארד ייצאה גדר מערכת לאתר נופש בשווייץ

מאת יונתן שרמן

אלגארד ייצאה בימים אלו את גדר המערכת הראשונה מסוגה לאתר נופש יוקרתי בשווייץ.

מפתחי המערכת זכו בזמנו בפרס "בטחון ישראל". ייחודה של המערכת שהיא מוסתרת מתחת לקרקע ויכולה לאתר כל אדם הנכנס לתחום הסגור, ומבדילה בין אנשים לבעלי חיים.

הגדר משולבת בדרך־כלל עם גדר קונבנציונאלית רגילה. היא גם מונעת אפשרות של חדירה על ידי חפירה מתחתיה, שכן היא עצמה קבורה בקרקע.

מערכות מסוג זה כבר מותקנות בישראל ביישובי־ספר ובמתקנים בטחוניים.

המראות ונחיתות

הנה רשימת ההמראות והנחיתות מנמל התעופה בן־גוריון היום:

המראות

ב־0100 אל־על (009) למונטריאול, ב־0100 אל־על (205) למונטריאול ושיקאגו, ב־0100 אל־על (209) למונטריאול ומיאמי, ב־0545 פאן אמריקן (135) לפאריס וסן פרנציסקו, ב־0550 ס. א. ס. (772) לקופנהאגן, ב־0600 אל־על (363) לוינה וקלן/בון, ב־0615 אל־על (353) למינכן ופרנקפורט, ב־0625 טי. וו. אי. (809) לפאריס וניו־יורק, ב־0625 טי. וו. אי. (811) לפאריס, בוסטון, שיקאגו וקנסס סיטי. ב־0635 סאבנה (246) לבוקרשט, ב־0650 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0700 אל־על (355) לקלן/בון, ב־0705 אל־על (391) לליסבון ומרסיי, ב־0730 אל־על (323) לפאריס, ב־0740 בריטיש אייר ווייס (577) ללונדון, ב־0800 אל־על (385) לרומא, ב־0810 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם, ב־0830 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (232) למרסיי. ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1030 אל־על (315) ללונדון, ב־1320 אוסטריין איירליינס (712) לוינה, ב־1530 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1630 סבנה (204) לבריסל, ב־1715 אליטליה (747) לרומא, ב־1720 איבריה (887) למדריד, ב־2330 טאואר אייר (031) לבריסל וניו־יורק.

נחיתות

ב־0335 אל־על (1318) מלונדון, ב־0400 בריטיש אייר ווייס (576) מלונדון, ב־0515 אל־על (004) מניו־יורק, ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1230 אוסטריין איירליינס (711) מוינה, ב־1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1450 טאואר אייר (030) מניו־יורק, ב־1500 ט. וו. איי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1500 ט. וו. איי. משיקאגו, בוסטון ופאריס, ב־1515 סבנה (203) מבריסל, ב־1545 איבריה (886) ממדריד, ב־1555 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־1605 אליטליה (746) מרומא, ב־1630 אל־על (386) מרומא, ב־1635 אל־על (848) מוינה וציריך, ב־1700 פאן אמריקאן (134) מסן־פרנציסקו ופאריס, ב־1725 ק. ל. מ. (525) מאמסטרדם, ב־1750 אייר פראנס (136) מפאריס, ב־1805 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1825 אל־על (324) מפאריס, ב־1850 אל־על (2322) ממרסיי, ב־1930 אל־על (354) מקלן, בון ומינכן, ב־1945 אל־על (364) מוינה, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2140 אל־על (392) מליסבון, ב־2150 אל־על (316) מלונדון, ב־2320 דן אייר (4726) מלונדון.

כל ההמראות והנחיתות וזמן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד הנקוב לעיל, בטלפון 03־381111.

ליכטמן ■ צרפתי ■ בינג

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

השבוע העצוב של מכבי: עכשיו גם בלי הגביע

החמיץ בעיטת 11 נגד בית"ר ירושלים, שניצח 1—2 ויופיע שוב במישחק הגמר, הפעם נגד שמשון ת"א

גביע

מאת גיא צוקר

ארבעה ימים בלבד. זה פרק הזמן שנדרש, כדי להפוך את סיומה של העונה המתוקה ביותר של מכבי תל-אביב, בשנים האחרונות, לסיום מר ומתסכל. ארבעה ימים שבמהלכם הודחו מכבי ממאבק האליפות ואחר כך — גם ממישחקי הגביע. אולם, בעוד שההפסד למכבי חיפה, בשבת, לא היה בלתי צפוי ובא מול יריב עדיף, הרי שאתמול ביכו שחקני תל-אביב שוב ושוב את ההפסד 1—2 לבית"ר ירושלים, מחזיק הגביע. בכלות הכל, יוסי קרמר החמיץ בעיטת עונשין מ—11 מטרים ואלי דריקס נגח ובעט שני כדורים שפגעו במשקוף, אך לא הורדו לשערו של יוסי מזרחי.

מכבי תל-אביב נבעו לקבוצה השונה מכנו בתכלית: קבוצה המשחקת על פי מצבי הרוח של כוכביה, עם כל המשתמע מכך. בדקות רבות נראה בית"ר כיריב בינוני, חסר כל מוח, שאינו יכול לסכן את מכבי. אלו היו הדקות בהן נעלמו שלמה שירזי ואורי מלמיליאן ממרכזי הזירה, ואלי אוחנה סבל מפציעה. מכבי, לעומת זאת, המשיך להציג את התכונות שהקנו לו הצלחות רבות בליגה: מישחק נוקשה בכל חלקי המגרש, התפרסות נכונה של השחקנים וניצול כישורים הגופני המצויין, כדי להפעיל לחץ רצוף על שערו של מזרחי, ברגעי הריפיון של בית"ר.

אולם לשחקני מכבי חסרה התכונה המבדילה פועלים יעילים מאמנים ספורטיביים: היכולת ליצור. איש משחקני מכבי (להוציא את בני טבק, בדקות מסויימות) לא התגבר בעימותים אישיים עם שחקני בית"ר. הם העדיפו למסור לשותף פנוי, גם כאשר ניצבו כמה הזדמנויות קורצות לעימותים אישיים. אין הכוונה, חלילה, לשלול את צורת המישחק הקבוצתית של מכבי, אבל אתמול ניצחו הבריקות האישיות, וכשבית"ר ירושלים "נכנס למישחק" — סיפק שלמה שירזי הבריקות בשפע. היה זה אותו שירזי שעמד, בדקה ה—44, בפני הרחקה לאחר שנגח בעיטו של יוסי קרמר וקרמר נגע באוחנה הוציא אותו מכלל פעולה, עד לסיום) ופגע מיד בשחקן יריב. הוא נענש בכרטיס צהוב ונרגע בהפסקה.

פציעתו של אוחנה (מדוע לא החליפו המאמן דרור קשטן) הרתיעה את ירושלים עם שירזי כיוצר המצבים היחיד, אך מול מכבי של אתמול זה הספיק. בדקה ה—72, במצב של 1—1, חלף המגן התוסס על פני שלושה משחקני תל-אביב ובעט בעוצמה ברגלו השמאלית. גינצבורג הדף בקושי. שלוש דקות אחר כך חזר שירזי על המיבצע הזה, בשינוי אחד: הכדור שבעט הוא אליו נמסר לאבי גולדר, שניצב חופשי 5 מטרים משערו של גינצבורג. גולדר חלף על פני מגן תל-אביבי ובעט בשלווה פנימה, 1—2.

המחצית הראשונה היתה גדושה אירועים מעניינים ובה הובקעו שני השערים הראשונים: בדקה ה—9 בעט מוטי איווניר כדור עונשין מ—30 מטרים: הכדור רב-העוצמה חלף בין ידיו המגושמות של מזרחי הנרגם ונחת לשער, 0—1 לתל-אביב. כעבור 26 דקות ניתק גינצבורג את עמיתו הירושלמי: יעקב שורץ הגביה כדור למרכז רחבת תל-אביב וגינצבורג היסס ביציאתו. וכאשר החל לצאת נגח אלי אוחנה את הכדור לשער. גינצבורג ניסה לחזור אחורנית, אך איחר את המועד, 1—1.

בדקה ה—48 פרץ טבק לרחבת בית"ר והוכשל על-ידי חנן אולאי. יוסי קרמר (לאחר ההחמצה הזו נזכרו כי שיחק בשנה שעברה במכבי חיפה) בעט בשאלה, אך יוסי מזרחי הדף את כדור ה־11 וכיפר על הטעות הגסה, שהולידה את שער היתרון של תל-אביב.

כאן החל שירזי להמריץ את הבית, שלא המתגלל לניטרולו המוחלט של אוחנה, בגלל הפציעה ברגלו. שער היתרון של גולדר דחק והמריץ את תל-אביב למיתקפה ושתי דקות לאחר שהושג, בדקה ה—77, נגח אלי דריקס את הכדור למשקוף. בדקה ה—87 יצא גינצבורג משערו וגולדר, שעבר אותו, בעט לשער. אולם איתן לוי, שניצב שני מטרים מן השער החשוף, הרחיק את הכדור. דקה אחת אחר כך שב דריקס ובעט כדור חזק מ—20 מטרים, שפגע שוב את משקוף השער.

כעבור שתי דקות פתחו שחקני בית"ר בחגיגות. הם יפגשו, בעוד שישה ימים, את שמשון תל-אביב במישחק הגמר.

בית"ר ירושלים — מכבי תל אביב
1—2 (1—1)

השערים לירושלים: אלי אוחנה (35), אבי גולדר (75). השער לתל-אביב: מוטי איווניר (9).

★ המצטיין: שלמה שירזי.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, שירזי, אשש, חנן אולאי, דוד אולאי, בן הרוש, שורץ, מלמיליאן, קדוש (מלכה), גולדר, אוחנה (בני כהן). המאמן: דרור קשטן.

● מכבי תל אביב: גינצבורג, קרמר, אבי כהן, קריים, איתן לוי, גולדברג, גביזאני, לולו, דריקס, טבק (נתן), איווניר. המאמן: שמעון שנהר.

שפט עובדיה צבי, 30,000 צופים באיצטדיון רמת גן.

התגיגל המבקיע של אבי גולדר (מס' 3) שבמיומר כבש את שער הניצחון נגד מכבי ת"א והעלה את בית"ר ירושלים פעם נוספת לגמר הגביע. (צילום: עודי קרן).

שמשון לא מאמין באגדות

אחרי 20 שנה עלה שוב לגמר, בניצחון 4—0 על נציגת ליגה א' האמיצה מחדרה

מאת דרור מגר

בדרכה המפתיעה אל חצי גמר הגביע גזזה קבוצת מכבי חדרה מליגה א' את מחלפותיהן של שלוש לאומיות, אך שמשון הגיבור היה הפעם ער לדרך ושמר היטב על ראשו מפני דלילה המסוכנת.

חדרה, שסיימה במקום שלישי בליגה השלישית, גברה במפתיע על מכבי שעריים, הפועל פ"ת והפועל כפר-סבא, שלושתן מהליגה הלאומית, כדי להגיע למעמד המכובד. ייתכן שבזה כבר באה בעצם על סיפוקה, שהרי גם כך הישגה של חדרה חסר תקדים, שכן זו הפעם הראשונה שקבוצה מליגה א' הופיעה בחצי הגמר.

כוונתה של חדרה היתה לנהל, לפחות בפתיחה, מישחק איטי בתקווה לא לספוג שער עד למחצית ואולי להביך בזה את שמשון ללחץ. ואמנם, המחצית הראשונה היתה שקולה, כיוון שגם שמשון היה איטי. היוזמה היתה ברגלי התל-אביבים, אולם רק במרכז השדה. שער שמשון לא סוכן בצורה ממשית, אך גם שמשון לא סיכן את שער חדרה במחצית הראשונה אלא שלוש פעמים בלבד ואיתרע מזלה של חדרה שבעיטת עונשין מוצלחת של אפרים ארביב מ־20 מטר בדקה ה־15 קבעה 1—0. כל מה שאירע במחצית הראשונה, החולשה הזו משעממת, המתבטא בעוד בעיטת עונשין של ארביב בדקה ה־28 ובכדור נגיחה טוב של גדעון דמתי בדקה ה־22, אותו הרחיק הבלם רוני וייצמן מקו השער.

כאמור, שיחקה חדרה הסימפטית בצורה נאה במרכז השדה, אך למעשה לא הצליחה כלל להעתיק את כובד המישחק אל רחבת שער שמשון, ששוערה נותר מחוסר עבודה. במחצית השניה שינה שמשון מתכונתו, ואם בתחילה היו לו רק שני חלוצים שלא זכו לתמיכה מאחור, עתה השתתף המגן אבינועם עובדיה שגם עמדתו החל תורם יותר ויותר להתקפה. ואכן, פעילותו הברוכה הולידה את השער השני. בדקה ה־51 מסר עובדיה ימינה אל אבי מלכה. זה הטעה את מגינו והגביה למרכז, שם ניצב יום טוב שוקרון חופשי ובאין מפריע נגח פנימה.

בדקה ה־53 נותרה חדרה בעשרה שחקנים, לאחר שרחמים הרוש הורחק מהמגרש משום שדרך בגסות על פניו של אורי כהן. שמשון המשיך ללחוץ ובדקה ה־55 ביסס יתרונו. היה זה שוב אבינועם עובדיה שהתפתל במגיני חדרה בתוך מרכז הרחבה, הסיס לאחור אל גדעון דמתי ששלח מ־17 מטר כדור שטוח ומדויק פנימה כדי לקבוע 3—0.

בשלב זה כבר היה ברור שסיכויי חדרה אפסו. שמשון השתלט כליל על המגרש, ואם כי לא הפגין מישחק משובח לא התקשה לנהל התקפות ולבעוט הרבה לשער. חדרה ניסתה להחליף שינוי, שלחה את הבלם רוני וייצמן לעמדה קדמית וגם החליפה מגן בחלוץ, אולם הצליחה רק להגיע עד לרחבת שער שמשון. מנגד, בזכות יכולת אישית מבריקה, כבש אבינועם עובדיה שער רביעי במיבצע פרטי בחולמו: בדקה ה־79 כידרר עובדיה מימין, הוליך שולל את מגיני חדרה ובהיותו כ־10 מטר מהשער שלח כדור מתוחכם מעל השוער המסתובב. הכדור פגע בקורה הימנית וחזר פנימה, כדי לקבוע 4—0 וכדי לאפשר לשמשון להתייצב במעמד גבוה למישחק הגמר לאחר 20 שנה (שמשון נוצח ב־1966 בגמר על ידי הפועל חיפה).

שמשון תל-אביב — מכבי חדרה
4—0 (1—0)

השערים: אפרים ארביב (15), יום טוב שוקרון (51), גדעון דמתי (55), אבינועם עובדיה (79).

★ המצטיין: אבינועם עובדיה.

● שמשון תל-אביב: למנר, אורי כהן (אבן דהרי), אלי כהן, שמעונוב, הלוי, הלל, ארביב, מלכה, דמתי, שוקרון (ארמוני). המאמן: מיכאל קדוש.

● מכבי חדרה: רגני, קרוק (סויסה), וייצמן, כהן, איילה, גולן, חבסי, הרוש, י. סויסה, סבג, נחום (אברהם). המאמן: אלי חג'ג'.

שפט יהושע לויה, 15,000 צופים באיצטדיון רמת-גן.

בלוק הגיע לחתימת החוזה

מאת סופר "ספורט הארץ"

המאמן ההולנדי ג'אר בלוק, שיחליף את יוסף מירמוביץ' בתפקיד מאמן לאומי, הגיע אמש לישראל כדי לסיים את המו"מ עם ההתאחדות. האורח הגיע עם עורך דין. אפשר שהבוקר תהיה פגישה בין האורחים לאנשי ההתאחדות. אך נראה שהחתימה על החוזה תהיה רק מחר, אחר הצהריים.

רב שווה, חבר ועדת-החמישה שמינתה ההתאחדות לבחירת מאמן, אמר כי אם לא יהיה שינוי בלתי צפוי, ייחתם החוזה מחר במהלך ישיבת הועדה המיקצועית ומזכירות ההתאחדות.

חברים בועדת-החמישה אמרו כי בלוק נענה לתנאים הכספיים שהציעה לו ההתאחדות, ושכרו החודשי לא יגיע ל־4,000 דולאר. החוזה יהיה לשנה, עם אופציה לשנה נוספת.

● סלטיק זכתה בגביע השוויצרי בכדורגל כשניצחה במישחק הגמר, לעיני 50 אלף צופים בברן, את סרבט (ז'נבה) 3—1.

גדעון דמתי (משמאל), שהבקיע את השער השלישי לשמשון, נוגח מול ניסים בלימה של יריב חדרתי. (צילום: עודי קרן)

כישלונות לבלגיה וקנדה במיבחנים לפני מכסיקו

מונדיאל 86

בריסל (אי־פי). ערב המראתה למכסיקו ספגה כאן נבחרת בלגיה מהלומה כבדה כאשר נוצחה 3—1 ע"י יוגוסלוויה.

האורחים הובילו כבר בדקה השביעית, משער של האריס סקורו. כעבור 15 בדקות הבקיע השוער הבלגי [illegible] דמאורי מסאפי בשבית לבזאר-גראר-[illegible] דקות לפני ההפסקה. [illegible] בשל סקורו ברחבה הבלגית ולאו-סקו וויבויץ' הבקיע את השער השלישי בבעיטת 11 מ'.

הבלגים ביצעו כמה שינויים במחצית השניה ובדקה ה־59 הבקיע ניקו קלאסן את השער לזכותם.

אכזבה גם לקנדה

ואנקובר (שרות "ספורט הארץ"). קנדה, המתכוננת להופעתה הראשונה במונדיאל, נוצחה כאן 3—0 ע"י ווילס במישחק המיבחן לפני האחרון שלה. דין סונדרס מקבוצת ברייטון הבקיע בדקות 11 ו־49 ומלקולם אלן מווטפורד הוסיף שער שלישי בדקה ה־81. בשבת תשחק קנדה נגד אנגליה.

פולין יצאה עם 24

וארשה (שרות "ספורט הארץ"). פולין המריאה אתמול בדרכה למכסיקו עם 24 שחקנים. המאמן אנטוני פייצ'ניצ'ק הסביר: "זה יהיה בלתי אנושי להשאיר בבית את פרשיק ובוראן אחרי שהשקיעו כל כך הרבה מאמץ באימונים". בסגל הפולני ארבעה כדורגלנים המשחקים במועדונים זרים: בנייק (רנס), מאייבסקי (קייזרסלאוטרן), מליבארצ'יק (פורטו) ובוניק (קרמונה), שיופיע במונדיאל הרביעי ברציפות.

שוער אורוגוואי בספק

מכסיקו סיטי (שרות "ספורט הארץ"). רודולפו רודריגס, הקפטן והשוער של נבחרת אורוגוואי, ידמיין קרוב לוותר את מישחק הפתיחה של נבחרתו נגד מערב גרמניה ב־4 ביוני. רודריגס נפצע לפני כמה שבועות ונראה כי לא יהיה כשיר במועד זה. מאידך מאמן קארל-היינץ רומניגה, [illegible] מפגיעה בברכו, כי יוכל לשחק מול אורוגוואי.

טניס

הפתעה ראשונה

הפתעה ראשונה נרשמה אתמול בתחרות הבינלאומית לנשים, במרכז הטניס בחיפה, כאשר גליה קרונר מדרום אפריקה גברה על איימי ג'ונסון מבורגוזיה 6—3, 6—1.

תוצאות נוספות: ליגרה מינגד (מדורגת מספר 1) מדרום אפריקה — שרון פליישר 6—0, 6—1. הגית אוחיון — ענת אקריש 6—1, 6—0. אפרת אוחנה — קרן שבט 6—3, 6—0, דליה קוריאט — ענת ורון 6—3, 6—1.

ישראל יוצאת לאנטוורפן בלתי־מנוצחת

ניצחון חמישי: טיול נגד איסלנד (93—64)

כדורסל

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" לבלגיה

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). בטיול קליל וללא כל מאמץ בו השתתפו כל 12 השחקנים (רק עדי גורדון לא היה שותף לחינגת הקליעה), סיימה אתמול ישראל את מישחקי השלב המוקדם ועלתה לשלב הקובע באנטוורפן. הניצחון הגבוה על איסלנד 93—64 (41—31) הפריע לצוות הישראלי רק בדבר אחד: הוא עיכב את יציאתם של המאמן צבי שרף ועוזרו מוישל'ה ויינקרנץ, שיצאו מיד בתום המישחק לאנטוורפן, לחזות שם ביריבות שלנו בשלב הבא, בעיקר בולגריה, פינלנד ורומניה.

כפי שאופייני לאירגון הבלגי, עדיין לא ברור לוח המישחקים בהמשך הטורניר. כישלון הנבחרת הבלגית שיבש למארגנים את כל הציפיות. הדבר היחיד שברור עתה: היום אנחנו עוברים לאנטוורפן ולבקשת פיב"א הסכימה ישראל לקיים את מישחקה הפותח ביום ראשון (7 בערב שעון ישראל) נגד ההולנדים, כדי שיוכלו להעבירו בטלוויזיה בשידור ישיר לארצם. התכנית המדוייקת של יתר המישחקים תתפרסם רק היום בצהריים.

ישראל פתחה אתמול בחמישיה שכללה את פרישמן, מרסר, שפע, דניאל ולאסוף וכרגיל היתה הפתיחה הישראלית צולעת (12—12 דקה 6). אבל אז נכנס הצוות שלנו להילוך הגבוה וכעבור 6 דקות כבר הובלנו 26—12 אחרי שהאיסלנדים לא קלעו סל זמן ממושך. מרגע זה ואילך היה הניצחון הישראלי ברור והמישחק חד צדדי.

היה בו משהו יפה במישחק הזה, בו התמודדו שתי נבחרות שספרות בהן לפשות שתי רמות בכדורסל (אנחנו ירדנו מהגג האירופי הבכיר והאיסלנדים עלו לכאן ממה שכנראה שייך לדרג השלישי). הם חביבים האיסלנדים, תמימים מאד, ומתברר שהם יכולים להיות שבעי רצון מכך שנבעו לנו בתוצאה מחמיאה הרבה יותר מאשר במיפגש הקודם בו הכבנו אותם בהמילטון 1976 בהפרש 51 נקודות (116—65) בטורניר הקדם־אולימפי.

מה אפשר לספר על מישחק שבו השאלה היחידה היא באיזה הפרש נכבה את היריב? רק זאת, כמו העונש שהטיל המאמן שרף על תומר שטיינהאואר, בגלל צעדים שעשה שילשום מול הטורקים חזייך, ולכן פתח אותו שרף והכניס אותו רק 5 דקות לסיום, כדי להשלים את השתתפות כל השחקנים.

האיסלנדים החביבים, הרגילים למישטחי הקרח והסופים של ארצם, נוהגים לשאוג במהלך המישחק, אם כדי לעודד את עצמם, אם כדי להפחיד את יריביהם. זה אולי הדבר היחיד שהם יודעים לעשות על הפארקט בכישרון. בכל היתר נאלצו להיכנע באופן טוטאלי לצוות הישראלי שהוליך כל־הזמן את פניו. תירגל חמישיות וצורות מישחק ועשה במיגרש ככל העולה על רוחו. זו באמת לא רמה ראויה לנו, אבל כנראה שבכדי לחזור לדרג האירופי הבכיר, צריך לעבור גם את זה. עד כמה המישחק הזה לא יכול לעניין, תעיד גם העובדה שכבר ספרתי 33 צופים.

וכי מה אפשר לומר על יריב אינפריורי המצליח רק 18 זריקות מהשורה מתוך 57 (39%) מול דיוק קליעות ישראלי של 52% (32 מ־62) מהשורה ו־59% בעונשין (17 מ־29). ריבאונדים קטפנו 53 (37 הגנה, 16 התקפה) מול 44 של איסלנד (31 הגנה, 11 התקפה).

קשה לבחור מצטיין במישחק כזה באשר כולם עשו את שלהם כמיטב יכולתם. אני מעניק על כן את כתר ההצטיינות לניר רכליס בזכות 22 דקות טובות בהן קלע 11 ריבאונדים (9 התקפה, 2 הגנה) ואיפשר להאודי לאסוף לנוח (שיחק רק 16 דקות) להמשך הבערכה. גם מרסר היה יעיל מאד מתחת לסלים (15 ריבאונדים 12 התקפה, 3 הגנה), וגם עמוס פרישמן מצא חן בעיני ב־15 הדקות בהן שיחק במחצית הראשונה והוכיח כי מובילי כדור מעולים לא חסרים בכדורסל הישראלי.

ישראל היא עתה היחידה שניצחה את כל יריבותיה והיא עולה לשלב הבא עם שלושה ניצחונות, כאשר מבחינה תיאורטית היא זקוקה לעוד ניצחון אחד בלבד כדי להבטיח סופית את שובה לדרג האירופי הבכיר. צריכה להתרחש קטסטרופה ממש, כדי שלא נצליח לממש משימה זו.

ישראל — איסלנד
93—64 (41—31)

● המצטיין: ניר רכליס

● לישראל קלעו: דניאל 21, זלוטיקמן 15, מרסר 12, רכליס 8, שפע 8, פרישמן 6, פליישר 6, רוזנברג 6, לאסוף 4, שטיינהאואר 4, ליפין 3.

● לאיסלנד קלעו: קולבנסון 13, מיקלסון 8, פורקלסון 8, מגנוסון 8, סיגורדסון 6, גוארסון 6, גוסטבסון 5, סורפסון 4, סומסון 2, אינגימונדסון 2, אולפסון 2.

● שפטו: טוצ'ב (בולגריה), הובר (אוסטריה). 35 צופים.

בלגיה ניצחה אך לא עלתה

מאת שליח "הארץ" לבלגיה

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). עם סיום השלב המוקדם באליפות אירופה לדרג ב' בכדורסל נקבעו אמש שמונה הנבחרות שעלו לבית העליון ויתמודדו על ארבעת הכרטיסים לאליפות אירופה שתהיה בשנה הבאה ביוון.

בלגיה המארחת אמנם ניצחה אמש באנטוורפן את רומניה 95—75, ואף על פי כן דורגה רק חמישית ולא עלתה. בשני מישחקים נוספים בבית א' ניצחה הולנד את אוסטריה 73—74 ובולגריה את פינלנד 82—86. מבית זה עלו בולגריה, הולנד, רומניה ופינלנד.

בבית ב' בליאז' הביסה פולין את הונגריה 46—74 והדיחה אותה למקום החמישי. טורקיה ניצחה את שוודיה 52—54 ושתי הנבחרות עלו, יחד עם ישראל.

בית א'

1. בולגריה	5	369—414	9
2. הולנד	5	351—370	9
3. רומניה	5	401—386	8
4. פינלנד	5	377—385	7
5. בלגיה	5	353—371	7
6. אוסטריה	5	388—313	5

בית ב'

1. ישראל	5	339—445	10
2. פולין	5	329—404	9
3. טורקיה	5	343—328	7
4. שוודיה	5	351—339	7
5. הונגריה	5	363—314	6
6. איסלנד	5	404—303	6

החל יום הספורט הבינלאומי של אס"א

מאת סופר "ספורט הארץ"

חלוץ הפועל חיפה רונן רוזקמן הוביל אתמול את מכבן רעננה לניצחון 2—1 על אוניברסיטת תל-אביב בפתיחת טורניר הכדורגל של יום הספורט הבינלאומי של אס"א.

יש עתיד

כאן בלגיה

מאת יהושע שגיא

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). לא תמצאו איש בעולם שיטען כי הוא מכיר ארץ עם מזג אוויר אפור ומדכא יותר מאשר בלגיה. השמיים כאן תמיד אפורים, כהים, מורידים גשם במין "דריזל" בלתי פוסק ומוציא מן הכלים. אבל מה שנועד להיות כאן דיכאון ארוך ומתמשך, הפך לחוויה מרוממת ומעוררת התרגשות במונחה הישראלי. הניצחון הגדול על פולין ביום א', במה שהוגדר כמישחק הטוב ביותר עד כה באליפות, והניצחון הרביעי שלשום על טורקיה, העירו בצוות הישראלי תחושת ביטחון ולמרות שהשמיים אפורים, הם נראים לנו מחייכים ומאירים.

לפתע גם נעלמה המבוכה מן העובדה שזה חמישה ימים העיר כמו סגורה ומסוגרת על בריח. תחילה שביתה כללית, ואחר כך שלושה ימי חג רצופים שהגיעו, תודה לאל, לסיומם עד ששוב נפתחו החנויות והבנקים ושתיכבן קניות יוכל להוליך כספי ולצאת לאופניגג.

לצוות הישראלי יש עתה לא רק הרגשה נפלאה של מילוי משימה, אלא גם תחושה מסברת האופייניות אחרי הצגה גדולה, כפי שנתנו הישראלים מול הפולנים. זה היה כדורסל מצויין כמו בימים הטובים של נבחרת ישראל. מול הטורקים זו היתה מלהבה נפלאה עם מוטיבציה ותחושה. ההצגות האלה נטעו בכולנו את התחושה שיש עתיד זה צעירה, טובה ומבטיחה לכדורסל הישראלי. אם כי אין להתעלם מכך שבלי "סיוע אמריקאי" כאסיסו לא היינו מצליחים גם כאן. בכלות הכל, שני הגבוהים שלנו, לאוון ברכר והאודי לאסוף, הם ילידי ארצות הברית שיהודו אליה במוקדם או במאוחר, כמו כמה כדורסלנים אחרים שהופיעו בעבר בישראל. אני מנסה לדלות מן הזיכרון שלי ומעלה שמות כמו לו סילבר (אליפות אירופה, באנב, צרפת 1983), ג'ים באמרייס (בראטיסלווה 1981), כאריק סטרנשיין, אלן צוקרמן, איתן ליטינסקי (נאפולי 1969), בארי וולך (סמפרה 1967) ואולי היו אמריקאים נוספים שעשו שירותם לכדורסל הישראלי וכיום הם חיים אי שם ביונייטד סטייטס וספק אם הם עוד זוכרים שהיו אי פעם סכבים בכחול-לבן שעשו שירות לכדורסל הישראלי ולמעמדו האיתן ביבשת האירופית.

אבל גם אם ניקח בחשבון שמרסר ולאסוף יעזבו ביום מן הימים את ישראל, הרי רוחנו כאן נחת מניצוצות מרשימים של כדורסל מבטיח אצל הצעירים שלנו. אילו רק ראיתם כיצד אי אפשר להוציא כדור מידיהם של עדי גורדון ואריה [illegible]נברג, שלא לדבר על חן ליפ[illegible] הייתם קצת יותר בטוחים במה שצפון העתיד לכדורסל הישראלי.

האליפות הזו עוד לא נסתיימה. הפתעות עוד יכולות להיות, ונכון שהכדורגל בימים אלה הוא במוקד העניינים בישראל. אבל כאן בליאז' נגלה הכדורסל הישראלי את עתידו הוורוד. כך על כל פנים זה נראה עתה, והלוואי שלא נתבדה בהמשך. רק חבל שהשהות כאן היא בתחושה של ניתוק מוחלט מן התקשורת האלקטרונית בישראל. רדיו וטלוויזיה? בכלות הכל, הנבחרת הזו ראויה להרבה יותר מאשר רכבת תקשורת.

אלכס
Alex
Auto Air Conditioning

כל המכוניות היפאניות, כמו הארופאיות,
יוצאות לדרך צלחה עם מזגן אלכס אוריגינל אלקטרוני.

אלכס אוריגינל - עליונות מוחלטת.

אלכס אוריגינל - מזגנים לרכב
עשר [illegible] תל אביב טל. 491112
[illegible] עם אלכס אוריגינל אלקטרוני.

هكذا من الأصل

مصور من الأصل

פענוחה תעלומה בת שלוש שנים

האסיר יעקב ועקנין נרצח בעת סכסוך בין עבריינים

גופתו נקברה ליד עפולה • אסיר בן 28 הובא לביהמ"ש כחשוד ברצח

מאת ראובן שפירא וצורית אמיתי
סופרי "הארץ"

היחידה הארצית לחקירת פשעים חמורים בפיקודו של תנ"צ שמעון סביר, פענחה באחרונה את תעלומת היעלמו של האסיר יעקב ועקנין ממגדל העמק, שעקבותיו אבדו לפני כשלוש שנים, בעת שיצא לחופשה מכלא שאטה בעמק יזרעאל.

בחקירה התברר כי האסיר נרצח על רקע סכסוך בין עבריינים, וגופתו נקברה ליד עפולה. לפני כחודשיים, בתום חקירה בראשות פקד יוסי זמורי, התגלו שרידי גופתו של ועקנין. בדיקה פתולוגית של מומחי המכון לרפואה משפטית איששה, כי מדובר בשלד גופתו של האסיר הנעדר שנרצח בירייה.

אתמול הביאה המשטרה לבית משפט השלום בפתח־תקווה, לצורך הארכת מעצר, את חנניה חזן (28) אסיר תושב עפולה, החשוד ברצח. חזן מרצה עונש מאסר ממושך על עבירות של זיוף רכב. נציג היחידה לחקירת פשעים חמורים, פקד יוסי זמורי, טען בבית המשפט כי בידי המשטרה ראיות לכאורה, הקושרות את החשוד למעשה הרצח. בין השאר יש בידי המשטרה שרטוט של האיזור, בו התגלה השלד. את השרטוט רשם החשוד בטענה כי היה במקום "כיועץ לעניני קבורה". בית המשפט קיבל את טענת המשטרה והאריך את מעצר החשוד, שממילא מוחזק במאסר, ב־15 יום.

ועקנין נעלם ב־31.8.83 בעת שיצא לחופשה של עשר שעות, כדי להשתתף בטקס בר־המצווה של בן אחותו. הוא היה שפוט לשש שנות מאסר על עבירות התפרצות וסמים. לאחר שנעלם, נפוצו במקום מגוריו שמועות, כי ברח למארוקו.

להערכת המשטרה הפיצו השמועות על ידי הרוצחים, כדי להטעות את בני המשפחה ואת המשטרה. רק לפני כשבוע, לאחר שהתבררה סופית זהות הנרצח, דיווחה המשטרה למשפחתו מה עלה בגורלו.

האנס מצפון תל־אביב נידון ל־21 שנות מאסר

מתג'נה יישב שלוש שנות מאסר על כל אונס שביצע • על ההתפרצויות והתקיפות נידון האנס ל־7 שנים חופפות

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

בית המשפט המחוזי בתל־אביב גזר אתמול 21 שנות מאסר בפועל על יוסף מתג'נה (32) מאום אל פחם, שכונה האנס מצפון תל אביב, לאחר שהורשע בשלושה מעשי אונס, תקיפה ושמונה מעשי התפרצות.

בעת הקראת הכרעת־הדין, התפרץ הנאשם באולם בית המשפט כשהוא צועק, כי הוא חף מפשע. שלושה שוטרים תפסוהו והוציאו אותו מאולם בית המשפט. מתג'נה חזר לאולם בית המשפט כעבור שעתיים, כאשר השופטים חנה אבנור, ישראל גלעדי ויוסף גולדברג קראו את גזר הדין. גם כאשר נתנה לו השופטת אבנור הזדמנות לומר דבר מה לפני מתן גזר הדין, הוא אמר כי הוא חף מפשע.

מתג'נה הודה בסדרת ההתפרצויות. הוא הודה גם, כי פרץ לביתן של שלוש הנאנסות אולם כפר באשמה, כי אנס אותן. הראיות העיקריות של התביעה בשלושת מקרי האונס בו הורשע מתג'נה היו טביעות אצבע שהותיר בזירות הפשע.

התובעת, עו"ד מינה תבורין, טענה בטיעונים לעונש, כי אינה יכולה להעלות נסיבה אחת לטובת הנאשם. היא תיארה את מעשיו של הנאשם, שהיה מתפרץ לביתן של הנאנסות בשעות הלילה המאוחרות, מעיר אותן משנתן ותחת איומי סכין היה אונס אותן. מדובר במעשי אונס מתוכננים, אמרה עו"ד תבורין, ואין כאן סיבה מקלה של יצרים שהתלהטו. העובדה היא, אמרה עוד התובעת, כי לאחר מעצרו לא היו מקרים של אונס בשיטה הזאת.

עד למעצרו שימש הנאשם, אב לחמישה ילדים, רצף בתל־אביב. הסניגור, עו"ד דן מור טען בטיעונים לעונש, כי המדובר בנאשם בעל יצרים חולניים, שהתפתחו מהיציאה מהכפר לעיר.

בסוף הכרעת־הדין מתייחסים השופטים לטענת ההגנה, כי קיים ספק אם כל מעשי האונס והפריצות המיוחסים לנאשם בכתב האישום בוצעו על־ידי אותו אדם. לדברי הסניגור, יש שוני בשיטות הביצוע ובזהות העבריין. יש שהאנס השתמש בסכין ויש ולא השתמש בו. השופטים קבעו, כי הם לא התרשמו שקיים שוני של ממש בשיטות ביצוע הפעולה. האנס, כתבו השופטים, ביקש להרגיע את המתלוננות עד לביצוע האונס ורק בלית ברירה נקט בדרך שונה.

השופטים גזרו על הנאשם שבע שנות מאסר על כל אחד משלוש מעשי האונס שביצע. על עבירות תקיפה וסדרת התפרצויות נגזרו על הנאשם 7 שנים חופפות.

שוטר מואשם באלימות שלא לצורך

מאת צורית אמיתי,
סופרת "הארץ" בפתח תקווה

סמל ראשון זיידן כמאל, מבית המעצר קישון, הואשם אתמול בבית הדין המשמעתי של המשטרה בפתח־תקווה באלימות כלפי אדם שלא לצורך, והתנהגות שלא כהלכה בעת מילוי תפקידו.

ב־27.7.83 הובא המתלונן, משה סלוק, שהיה עצור בבית המעצר קישון לטיפול רפואי, מאחר שהתלונן על כאבים. על פי כתב האישום, כשסרב לקבל זריקה נגד כאבים מהרופא, הופיע במקום הנאשם כמאל, שהיה סגן ראש המשמרת, ושוטר נוסף.

נטען כי הם כבלו את סלוק בידיו וברגליו, זרקו אותו על הרצפה, וכמאל בעט בחלקי גופו השונים של המתלונן, ואמר לו כי "זה בגלל שאתה עושה קונצים". הוא השאיר אותו כבול במשך יממה ללא מזון ומשקה. הנאשם כפר באשמות שיוחסו לו בכתב האישום.

נפתחה בי"ם תערוכת הצייר האוסטרי שהוחרם ברמת־גן

קולק: דה גספרי ידוע באהדתו ליהודים ולישראל

(ע.) תערוכתו של הצייר האוסטרי, ארנסט דה גספרי, "יונה הנביא", הכוללת חמישים תמונות בטכניקות ציור שונות, נפתחה אתמול באכסדרת מרכז ג'ראר בכר בירושלים.

טקס הפתיחה נערך בחסות ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ובהשתתפות שגריר אוסטריה, אוטו פליינרט. יצוין כי קולק החליט לקיים את תערוכתו של האמן האוסטרי בירושלים, לאחר שבוטלה על ידי ראש עיריית רמת־גן, אורי עמית, בעקבות פרשת ואלד־היים.

ראש עיריית ירושלים החליט על כך כהערכת העיר לצייר, הידוע באהדתו לעם היהודי ולישראל, וכביטוי להערכה לתושבי אוסטריה הרבים, שוד־מישים אחוז מהם הביעו את מחאתם נגד הגילויים האנטישמים על ואלדהיים, בהצביעם נגדו בבחירות לנשיאות.

התערוכה מוצגת על ידי עיריית ירושלים בשיתוף האגודה לידידות ישראל־אוסטריה, והיא פתוחה לקהל עד 7 ביוני.

הוגש כתב אישום נגד ששה נאשמים ברצח החייל מנוס

כל הנאשמים עומדים לדין גם על עבירות אחרות הקשורות בביצוע מעשי חבלה

(ע.) כתב אישום נגד הנאשמים ברצח החייל דוד מנוס הוגש אתמול לבית המשפט הצבאי בשכם. הנאשמים הם שלושה גברים תושבי הכפר דיר בלוט בשומרון ושלוש נשים, אחת מהן רופאה מבית זית.

נאשם מספר 1, תאופיק איברהים עבדאללה (29) מואשם בחברות בארגון אל־פתח, קיום קשרים עם הארגון בירדן, וקבלת חומרי נפץ והוראות מהארגון. בכתב האישום נאמר כי הוא היה מנהיג חוליית המחבלים שרצחה את מנוס וגייס את חבריה. הוא מואשם ברציחתו וחטיפתו של מנוס. כן הוא מואשם בהנחת שני מטעני חבלה בשנת '85 בתחנה המרכזית בתל־אביב ובבית החולים בילינסון. שני מטעני החבלה לא התפוצצו.

נאשם מספר 2, מוסטפה מחמד מוארש (28) מואשם בשותפות לחטיפה ולרצח מנוס. נאשמת מספר 3, למיה מערוף עבדאללה (22) אשתו של נאשם מספר 1, בעלת אזרחות ברזילאית, מואשמת כי נהגה בכלי הרכב, בו נחטף החייל. לדברי התביעה היא היתה שותפה בתכנון החטיפה והרצח. כן היא מואשמת בהנחת שני מטעני החבלה שלא התפוצצו.

נאשמת מספר 4, הדה סעיד אבו חמאן (28) גיסתו של נאשם מספר 2, מואשמת בתכנון רצח מנוס והעברת מיסמכיו האישיים לירדן לאחר רציחתו. היא מואשמת גם בשותפות לתכנון הנחת המטענים.

נאשם מספר 5, תחין יעקוב חסן עבדאללה (30) מואשם בחברות בחוליית המחבלים. התביעה טוענת כי הוא היה נהגו של נאשם מספר 1, ראש החוליה, והסיע אותו לאיסוף נשק וחומרי חבלה ממקומות מיסתור ברחבי הארץ, לפי מידע שקיבלו מירדן. הוא ידע על החטיפה והרצח של מנוס, אך לא היה שותף בתכנון הביצוע. בכתב האישום נאמר כי לאחר הרצח סיפר נאשם מספר 1 לנאשם מספר 5 על המעשה, ונתן לו את תצלומי האישיים של מנוס, כדי שישרוף אותם.

נאשמת מספר 6, ד"ר מאי (30) רופאה מביד זית, מואשמת כי בעת ששהתה בירדן התבקשה למסור לנאשם מספר 1 על מקומות מיסתור של נשק וחומרי חבלה ברחבי הארץ. היא לא ידעה על התכנון הרצח של החייל. היא מואשמת בחברות בארגון טרור ובפעילות בארגון טרור.

ערך את העמוד: יצחק לאור

נפתח משפט 18 הדרוזים מהגולן נאשמים שהתפרעו בעת ביקור פרס

מרבית הנאשמים סירבו להגיע לעסקת טיעון

מאת עמאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

משפטם של 18 דרוזים מרמת הגולן, החשודים כי התפרעו ורגמו באבנים שוטרים ואת פמליית ראש הממשלה, בעת ביקור ברמת הגולן לפני כחודשיים — נפתח אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת.

ששה מהנאשמים כפרו באשמה של התפרעות, תקיפת שוטרים וגרימת נזק לרכוש. נציגי הפרקליטות והסניגוריה ניהלו משאומתן על עסקת טיעון באשר לאחרים, שלא הגיע לכלל סיכום, עקב סירוב הנאשמים להודות בסעיפי אישום מסויימים תמורת ביטול סעיפים אחרים.

דרוזים רבים מהגולן באו אתמול לבית המשפט כדי להיפגש עם הנאשמים, המוחזקים במעצר. כמה עורכי דין מנצרת התנדבו ללמד סניגוריה על הנאשמים.

בית המשפט דחה את המשך המשפט לחודש הבא.

נופי הגליל ונחליו נפגעו מהשנה השחונה

רשות שמורות הטבע יוצאת למאבק כדי למנוע מקיבוצי אצבע הגליל לפגוע בנחל דן

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בגליל

הנופים והנחלים בגליל נפגעו השנה קשה ביותר כתוצאה מהשנה השחונה ומהיעדר מים בנחלים. רשות שמורות הטבע יוצאת במאבק כדי למנוע מקיבוצים באצבע הגליל לפגוע במי הדן, דבר שיביא, לדברי הרשות, להרס ללא תקנה בנוף המים היחודי.

במכתב שנשלח על ידי גבי גפני, מנהל האגף לאיכות הסביבה ברשות שמורות הטבע, לנציבות המים — נאמר כי כבר עתה, כתוצאה מהשנה השחונה, נראית פגיעה בנופים. קיצוץ נוסף במים, בהתאם לדרישת הישובים החקלאיים, יביא להתייבשות העצים ופגיעה בדן.

לדעת אנשי המים, הפתרון לחקלאים יבוא על ידי הפעלת מכוני המים הישנים לאורך תעלת הירדן, שיתכן כי הפעלתם תעלה יותר כסף, אך לא יביאו לפגיעה ללא תקנה בנחלים. רשות שמורות הטבע הסכימה להורדה מסויימת של הקצאת המים בנחלים, אך לתקופה של חודשיים וחצי בלבד, בימי הקיץ.

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק בדבר תשלום קצבה בעד הילד הראשון לעובד שכיר בחודש מאי

1. בחודש מאי ההכנסה המזכה בקצבה בעד הילד הראשון – **730 ש"ח** (ההכנסה החייבת במס הכנסה).
2. סכום הקצבה בעד הילד הראשון בחודש מאי – **34 ש"ח.**

השנה נוסעים ל־רומניה

כי רומניה מציעה לך הרבה יותר בהרבה פחות כסף

- טיולים למשך שבוע, שבועיים או שלושה שבועות באוטובוס תיירים נוח בכל מרחביה הקסומים ונופיה של רומניה.
- הצצה לעולמה התרבותי - סיורים במוזיאונים, פולקלור, אתרי המורשה היהודית ביאסי, קלוז' ובוקרשט, ועוד.
- תכנית "פיס - סע" הכוללת: טיסה, השכרת רכב להנהגה עצמית והבטחת בתי מלון.
- חופשות המשלבות בילויים, טיולים ומנוחה בהרי הקרפטים: בפויאנה בראשוב, סיניה ופרדיאל או על שפת הים השחור: במאמיה ונפטון.

השנה תגלה שכל המחירים לרומניה הוזלו.
ובנוסף! היוצאים לרומניה פטורים מתשלום 20% היטל על כרטיסי הטיסה.
למידע נוסף צלצל או כתוב אלינו.
להזמנות פנה אל סוכן הנסיעות שלך.

CARPATI

גזור ושלח
לכבוד - משרד התיירות הרומני
רח' בן יהודה 1
ת"א 69181, טל. 03-663536

אבקש לשלוח אלי חוברת מידע על חופשות ברומניה.
שמי ________
כתובתי ________
H

ועידת רפ"י תשמ"ו

היום, יום רביעי, י"ב באייר תשמ"ו, 21.5.86, בשעה 17.00, בבנייני האומה בירושלים (אולם מינקוס)

מושב הפתיחה של ועידת רפ"י

במעמד –

נשיא המדינה **חיים הרצוג**
ראש הממשלה **שמעון פרס**
מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, **יצחק שמיר**
ראש עיריית ירושלים, **טדי קולק**
מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ **ישראל קיסר**
שרים, ח"כים ואישי ציבור

השר **יגאל הורביץ,** יו"ר התנועה
מר **זלמן שובל,** יו"ר ההנהלה

הדלקות תנעלנה בשעה 17.15

מטה הועידה
תל־אביב, רח' שפרינצק 13
טל' 250071, 261896

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו

מר יהודה הלמן ז"ל

אשר נפטר בארצות־הברית

יובא לקבורה בהר הזיתים בירושלים ביום חמישי 22.5.86
טקס הלוויה יתקיים ברחבת בנין המוסדות הלאומיים בירושלים, רחוב המלך ג'ורג' 48, בשעה 11.00 לפני הצהרים ולאחריו יצא מסע הלוויה להר הזיתים
יושבים שבעה בבית משפחת לבנסארט, רחוב החייל 78, גבעה הצרפתית, ירושלים

משפחות: הלמן
ולבנסארט

חברת בית הספר התיכון העירוני
"כל ישראל חברים"
רמת־אביב

אבלה על פטירתה של חברת מועצת המנהלים

הדסה סמואל ז"ל

ממייסדות המוסד ויקירתו

ומשתתפים בצער המשפחה

אמנו וסבתנו היקרה

שושנה פרס (צוקרברוט) ז"ל

בת ר' שמואל ויוכבד שטולפט ז"ל מוולוצלבק

איננה

הלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ב באייר תשמ"ו (21.5.86) בשעה 4.00 אחר הצהרים בבית העלמין הישן בבאר שבע
יצחק
אוטובוס יצא מבאר שבע מבית משפחת טירקל רחוב ברק 2, שכונת נוה עופר, בשעה 2.00 אחר הצהרים
השבעה בביתנו בבאר שבע
המתאבלים: בתה וחתנה: מרים ויעקב טירקל
וכל בני המשפחה

לפרופ' דוד סמואל

משתתפים בצערך הרב על מות אמך היקרה

הדסה סמואל ז"ל

ידידיך ב"שנקר"
ביה"ס הגבוה למדעי הטקסטיל ולאופנה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אמי וסבתנו היקרה

אדלה בידרמן

מצ'רנוביץ

הלוויה תצא היום יום רביעי י"ב אייר תשמ"ו 21.5.86 בשעה 14.00 מבית הלוויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין בקרית־שאול

אבלים:
בתה: מרה פורצקי
נכדיה: יגאל, רחלי ויוסף פורצקי
ניניה: לימור ונירית
נא להמנע מביקורי תנחומים

במודעה שפורסמה אתמול על פטירת

צבי בר־ניב ז"ל

בין המתאבלים צריך להיות
אחותו: חנה וויקטור ישע

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
ההסתדרות הציונית העולמית

הלויה של

מר יהודה הלמן ז"ל

מגבי"ל המגבית היהודית המאוחדת, יו"ר אקסקוטיבי של ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים בארצות־הברית תצא ביום חמישי 22.5.86 בשעה 11.00 לפני הצהרים לחצר המוסדות הלאומיים, רחוב המלך ג'ורג' 48 ירושלים לבית הקברות בהר הזיתים
אוטובוס יעמוד לרשות הקהל
השבעה בבית הבת רחל לבנסארט רחוב החייל 78 הגבעה הצרפתית בירושלים

הסתדרות נשים ציוניות הדסה באמריקה
מועצת הדסה בישראל
מרכז הנוער של הדסה בישראל

משתתפים בצערה של

הגב' רינה בר־ניב, יו"ר מרכז הנוער
ובני משפחתה
על מות בעלה היקר

השופט צבי בר־ניב

במלאת שנה לפטירתו של בני, בעלי, אחינו, אבינו וסבנו

דניאל עדן ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרו מחר יום חמישי י"ג באייר תשמ"ו 22.5.86 בשעה 3.30 אחר הצהרים בבית העלמין בחולון
נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

הסתדרות מדיצינית הדסה
והועדה הישראלית של
הסתדרות מדיצינית הדסה

אבלים על מותו של

השופט צבי בר־ניב ז"ל

חבר רב פעלים ויו"ר לשעבר של הועדה הישראלית של הסתדרות מדיצינית הדסה

תנחומינו למשפחה האבלה

להבדתנו **רינה פרי**
נציגת ר.א.ד. בישראל

אתך באבלך בהילקח אמך

דבורה גרבר ז"ל

חברותיך באירגון המורות לבלט

מדינת ישראל

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) (הפחתת מחיר) התשמ"ו — 1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (3) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו – 1986 [1], אנו מצווים לאמור:

הגדרות 1. בצו זה
"תעריף המכס" – התוספת הראשונה לצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין, התשמ"ו – 1985 [2].
"פרט מכס" – מספרו של הפרט בתעריף המכס.

הורדת מחיר 2. (א) מצרך המתואר בטור ב' לתוספת המסווג בפרט המכס הנקוב לצידו בטור א', יופחת מחירו הקובע בשיעור הנקוב לצידו בטור ג'.
(ב) מקום שלצידו של פרט מכס בתוספת לצו זה צויין תיאור המצרך, יחול צו זה על אותו מצרך בלבד.

תחילה 4. תחילתו של צו זה ביום י"ב אייר התשמ"ו (21 במאי 1986).

תוספת
(סעיף 2)

טור א' פרט מכס	טור ב' תיאור המצרך	טור ג' שיעור ההפחתה באחוזים
25.22	סיד	5
27.16	מוצרי אספלט	3
27.20.2000	ממיסים	8
28.09	חומצה חנקתית	5
28.16	אמוניה	5
29.01.1090	הקסן הפטן	9
29.01.9990	ארומטים	9
29.04.1010	מתנול	7
29.11.1000	פורמלין	5
29.15.9900	פטליק אנהדריד	9
39.02.1019	פוליאתילן	5

י"א אייר התשמ"ו (20 במאי 1986)

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר
משה נסים, שר האוצר

1 ס"ח התשמ"ו, עמ' 2.
2 ק"ת שיעורי מכס 597, התשמ"ו, עמ' 35.

הארץ

יום ד', י"ב באייר, תשמ"ו
21 במאי 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6 ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב טרומפלדור 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21 טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. העורך האחראי: חנוך מרמרי.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel. 824261

אין עוד לעכב חקיקה נגד גזענות

הגיעה העת לשים קץ לכל הניסיונות הנועדים למנוע את קבלת החוק נגד הסתה גזענית על ידי הכנסת. תמרוני ההשהייה למיניהם שנהלו זמן רב, לא הוסיפו כבוד לבית המחוקקים.

השדולה הדתית סיבכה את תהליך החקיקה ללא צורך וטעם. אף אחד מבין שלומי אמוני ישראל אינו צריך לחשוש שמא החוק נגד הסתה גזענית ינוצל כדי לפגוע בדת ובכבודם של כתבי הקודש. אך אם החוק יכלול סעיף לפיו "דבר המעוגן בדת או שעניינו לשמור על הצביון או הייחוד של הדת, איננו גזענות", כהצעתו של חה"כ הרב חיים דרוקמן (מורשה) — די כי המטיפים לגזענות יצטטו באמירותיהם מובאות מסורות מתנ"ך, הגמרא או הפוסקים כאסמכתא להשקפתם, ופרקליטות המדינה תהיה מנועה מהגשת כתב אישום נגדם. לכן נחוץ לעמוד על קבלתה של הצעת־החוק בנוסחה המקורית, ללא כל תוספת כנ"ל או ברוחה לה.

וכשם שאין להניח לחברי כנסת מהסיעות הדתיות לבלום את החקיקה ולשבש את תוכנה, אין גם להניח לסיעת הליכוד להערים מכשול נוסף על דרכה באמצעות קביעת זיקה אל הצעת החוק לתיקון הפקודה למניעת טרור. סיעת הליכוד, ברצותה להתנות את הצבעתה בעד הצעת החוק נגד הסתה גזענית בתמיכתה של סיעת המערך בחוק שנועד להפוך מיפגשים עם נציגי אש"ף לעבירה פלילית, מעוררת חשד, כי גם לבם של כמה וכמה מבין נבחרי הליכוד אינו שלם עם חקיקה אשר תקבע את ההסתה הגזענית (נגד אזרחי ישראל הערבים) כמעשה בר־עונש.

אין צידוק לעיסקה בין שתי הסיעות הגדולות שתעורב פרשיות. יושב ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט, חה"כ אלי קולס, התבטא בנדון זה בשפה שאינה משתמעת לשתי פנים: "אין כל קשר בין החוק נגד הסתה גזענית ובין החוק בעניין מיפגשים עם ארגוני טרור". מן הראוי להזכיר כי חה"כ קולס נמנה עם סיעת הליכוד ונשלח על ידה כדי לכהן בראש הוועדה שהכינה כל הצעת־החוק לקריאה שניה ושלישית במליאת הכנסת.

אפשר לגרוס כי החוק נגד הסתה גזענית אינו כליל השלמות; מאחר שאיננו קובע שהוא יחול על חברי הכנסת, יוכל חה"כ מאיר כהנא גם להבא להפיץ את דעותיו הגזעניות מבלי שיצטרך לחשוש פן תביעה פלילית תוגש נגדו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה. החסינות הפרלמנטארית תוסיף לעמוד לו למגן. אולם מי שירצה ללכת בדרכו של חה"כ כהנא — החוק יאיים עליו, ומן הראוי שמורא החוק יפול עליו.

החוק נוסח במחלקת החקיקה של משרד המשפטים אשר שר האוצר הנוכחי ניצב עליו עד לפני שבועות אחדים: הוא, כידוע, חבר חטיבת הליברלים בסיעת הליכוד. חילופי התפקידים בממשלה הביאו את שר האוצר הקודם אל תיק המשפטים ומכאן כי יצחק מודעי צריך להביא עתה את הצעת־החוק למליאת הכנסת לצורך קריאה שניה ושלישית. ודעת נותנת כי הנושא נהיר דיו לשר המשפטים החדש, כמו לכל חברי הכנסת האחרים: הטענה כאילו שר המשפטים החדש עדיין צריך ללמוד את החוק על פרטיו כדי להציגו כיאות במליאת הכנסת, ולכן נחוץ לדחות את שלבי החקיקה הסופיים פעם נוספת, אינה ראויה להישמע.

הסי־איי־אי רוצה לתבוע את אי־בי־סי

מאת [illegible]

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ויליאם קייסי, ראש הסי־איי־אי מבקש לתבוע לדין את רשת הטלוויזיה אי־בי־סי על פרסום מידע סודי הנוגע לתקשורת מודיעינית. אי־בי־סי פרסמה שלשום כי המרגל רונאלד פלטון, איש סוכנות הביטחון הלאומי העומד עתה לדין, מסר לסובייטים מידע על מכשירי האזנה מתוחכמים שהותקנו בתוך צוללות אמריקאיות ואשר שימשו להאזנה בתוך נמלים סובייטיים.

קייסי טוען כי פרסום המידע על מבצע האזנה הזה, שקיבל את שם הקוד "פעמוני הקיסוס" מהווה עבירה על פי החוק האמריקאי האוסר פרסום מידע על תקשורת מודיעינית של המודיעין האמריקאי. החוק משנת 1950 נועד להגן על שיטות הצפנה ועל תקשורת המודיעין האמריקאי.

קייסי פנה למשרד המשפטים בבקשה לבדוק אפשרות לתבוע לדין את רשת הטלוויזיה. זו הפעם הראשונה בה מבקש הממשל לתבוע לדין כלי תקשורת באשמה זאת, אם כי בעבר הואשמו והורשעו כמה מרגלים באשמה דומה.

קייסי ביקש גם לאחרונה לתבוע לדין ארבעה מהעיתונים הראשיים של ארה"ב אשר פרסמו כי ארה"ב יירטה חילופי שדרים בין לוב לבין מבצעי הפיגוע בדיסקוטק במערב ברלין. משרד המשפטים החליט במקרה זה כי אין מקום להעמידם לדין, שכן הנשיא רייגן עצמו מסר במסיבת עיתונאים כי בידי הממשל מצוי תוכן השדרים שהועברו.

מה בין ביקורת לביטחון

מאת א. שוייצר

צה"ל איננו סובל מהעדר ביקורת פומבית. קשייו נובעים מיצירת ספק לגבי תורת הלחימה המסורתית שלו

דיון שמבקר איננו קמיע של מקובלים, שהצמדתו אל הגוף הסובל ממיחושים גוררת הבראה כעין אוטומטית. אמת זו טעונה איזכור, לנוכח התביעה להרחבת דיון ציבורי בצה"ל שנתעוררה בקשר למקרה של אל"מ עמנואל ולד. הנחתה הבעייתית ביסוד התביעה היא, שככל שירבו הגילויים ויידון ברבים בנעשה בצבא, כך ייטב לה להגנה שמתחת לנוכחה. היא כי הסודיות, שלא מעטים אינם מבחינים בינה לבין ההסתרה, היא בעוכריה.

ואולם יש מרווח כשלה בתביעה האמורה. האמת היא, כי אין מוסד בין מוסדות החברה הישראלית שנעשה בו דיון מפני רבים כמו צה"ל. מן האסטרטגיה ברמה הגבוהה ועד להסעות החיילים היוצאים לחופשה, מחישובי תועלת־עלות של המטוס לביא ועד לאורך השערות של חייל, הכל נבחן בזכוכית־מגדלת בהגדרות גבוהה. ושנית, ובאופן מפתיע בהתחשב בפנות שהתנהה, הדיון הציבורי אינו מבשיל שיפורים כצפוי. הטענה נשמעת בקביעות, לא אחת מפי תובעי הדיון הציבורי עצמם, כי איכותו — רמתו, בשפה העילגת — של צה"ל נתונה בירידה מתמדת. האולם אותה איכות עילאית שממנה כביכול יורדים, היא זו שהיתה קיימת בשנים שבהן התמצה הדיון הציבורי בצה"ל בהערכת הנעשה במבצע זה והבעת אהדה. בקצרה, על פניה, יש מתאם שלילי מובהק בין ריבוי והעמקת של הדיון הציבורי ובין ביצועי הגוף הנדון. להודיה כשלה זו אין פתרון פשוט: מכל מקום אין בעובדות, היסטוריות ושטחיות, גיבוי לדעה כי ליקויי צה"ל קשורים בצורה כלשהי עם השתיקה או ההשתקה הסובבות אותו.

המגולה האמריקאית

לטמס של דברים, מתמקדת הביקורת על ביצועי הצבא — כך הדבר גם במקרהו של אל"מ ולד — במקצועיות לקויה של מפקדיו. האולם, ביקורת זו משמעת לא אחת מפי מי שבעצמם אינם מקצועיים, כי חסר להם הניסיון המעשי בלחימה מיסית או בפיקוד על גייסות בעת מלחמה — ומן הראוי להזכיר כי אלה הן המתנקציות היהודיות של כל צבא הראוי לשם זה. כאשר החולה זקוק לניתוח, הוא אינו פונה אל מי שיודע בעל פה את הספרות הרפואית בעין, אלא אל מי שביצע, בהצלחה ראויה, מאות ניתוחים מן הסוג הנדון. האסטרטג האקדמי הוא פרי המצאה אמריקאית חדשה־יחסית; לא על המצאה זו תפארתה של ארצות הברית.

מסלן צו דרך יוליוס קיסר, המרשאל דהרסאקס, קלאוזביץ ד פולד ועד לגודריאן, לבריסמבא בעינייני צבא נחשבו מאז ומתמיד אנשים שהם מבשרים לחימה ופיקוד על גייסות. עד שהופיע סוג המלחמה הגרעינית, שבכמותה לא התנסתה האנושות. האסטרטג האקדמי הוא יציר המלחמה הגרעינית, שכאמור קיימת רק בדמיון. אך בעקבותיו באו אחרים, כלכלנים, מנתחי מערכות, מדעני מדינה ודומיהם שנטפלו לעינייני צבא קונוונציונליים, ושתבעו לעצמם מעמד השפעה דומים לאלה של עמיתיהם הגרעיניים. אנשים מן הסוג הזה מושלים בכיפה — לפחות בכל שנוגע לדעת־הקהל — בארצות הברית; ולא מעטים הם המשקיפים המייחסים לעובדה זו את ביצועיהם הלא־מפוארים של הכוחות המזוינים האמריקאיים, מווייטנאם ועד עצם ימים אלה.

לא במעט בהשפעתו של הדגם האמריקאי, שעל פיו הצבא הוא גוף בירוקרטי המבצע הוא מינהלו ראשי המטונה לחישובי עלות־תועלת, חלה טרנספורמציה גם בצה"ל. אם קבע אל"מ ולד כי בלבנון ניהל צה"ל מלחמה בירוקרטית, הוא שם את האצבע על ליקוי בסיסי: כאן מדה בירוקרט צבאי מתם הקרוב לתחום מושגיו. הדבר לא נאמר כדי להשוות מערך הממצא, אלא לשם מיצוי של הלך המחשבה כאן מבקר מין את מינו.

תנועה מול אש

אתמול פירסם "הארץ" את המאמר השני בסדרה מפרי עטו של ראובן פדהצור על נושא הביטחון הלאומי. במאמר זה מתוארים האילוצים שעל פיהם עיצב דוד בן גוריון את תפיסת הביטחון של ישראל. תורת המלחמה ההתקפית נגזרה מן היחסים הכמותיים שבין ישראל ושכנותיה. שיטת המלחמה ההולמת היא הבליצקריג (מלחמת בזק) הגרמני, שעיקרו עירעור האויב על ידי חדירות עמוקות של כוחות יבשה האוויר אל מערכיו העורפיים של הצד שכנגד. שיטה זו הופעלה בצורה כעין־שלמות במלחמת ששת הימים: קורא הדו־עין ישים לב לעובדה, כי ההתפתחויות השליליות שמהן אמור צה"ל לסבול כיום, החלו להתגלות אחרי מלחמה זו.

הסיבה איננה רחוקה: מאז אותה מלחמה הפעילו ארצות ערב מהלכי נגד הבאים לנטרל את הבליצקריג הישראלי; הן נטלו את היוזמה (כמו ביום הכיפורים) או פיתו את ישראל לנסות שיטת מלחמה רמת־מכבש (כמו בלבנון), ומעבר לזה הידוו את השטח באמצעי מיגון, מביצורים ועד למערכות אנטי־אוויריות. לשון אחר, הם התרו לנטרול היסוד הראשי של תורת הלחימה הישראלית, היא התנועה, ולאלץ צה"ל להתמודד אתם בכוח האש, שהוא פונקציה של מאוסות אש שבהן יש לערבים יתרון טבעי. יעילות המודיעין הישראלי תרמה למאמציהן של המדינות הערביות: המידע שהשיג, הוביל להודעת צה"ל את התועלת הפוחתת — עד כדי סיכולה האפקטיווי — של מלחמת תנועה, שעליה התחנך במשך עשרות שנים. בכך השיגו הערבים יתרון אסטרטגי: הם הביסו את צה"ל, עירערו את ביטחונו בשיטותיו, וסייעו לעשותו למשהו שונה ממה שהיה במקור: צבא קל־תנועה המחפש הכרעה רחוק מן הבית ובתוך ביתו של האויב.

אילו התרכז הדיון הפומבי במציאת פתרון לשאלה, כיצד מתמודדים באמצעות מרכיב האש, להבדיל מן התנועה, עם השאלה הקיומית של מעטים מול רבים, אילו היה הדיון מסייע למציאת מענה, היתה תועלת זו לבדה מצדיקה את ניהולו הבלתי פוסק. אלא שהדיון הפומבי עוסק בנושאים שאינם נוגעים לעיקר. מן הבחינה הזאת, המהומה סביב כל כתבי ולד היא על לא מאומה: מכל מקום, היא איננה נוגעת בנושא הקיומי של הביטחון הלאומי.

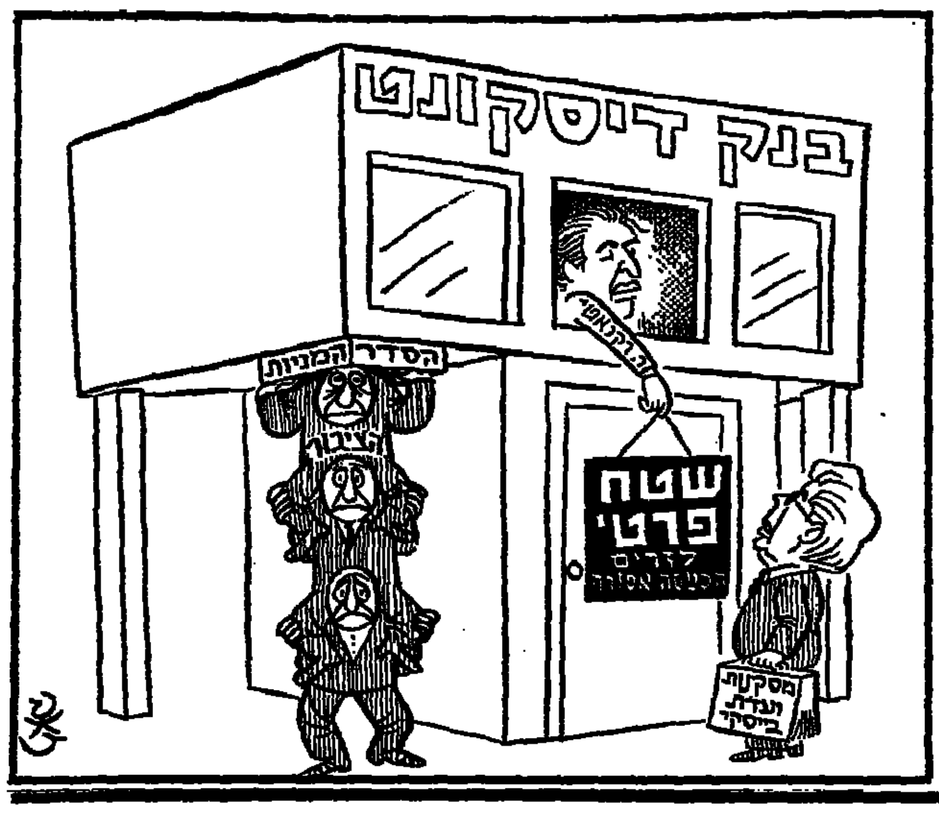

טיפול פנימי ועיסוק חיצוני

מאת עודד זראי

הסיסמה הרווחת במצרים: "האיסלם הוא הפתרון". מלבד עם המצב הכלכלי מתמודד הממשל עם ההקצנה הדתית

קהיר

ביגוד לשנים קודמות, אתה חש בימים אלה את חודש צום־הרמדאן בכל אתר ואתר בחוצות קהיר. במשך היום אין רואים ברחובות מישהו המעשן או לוגם משקה קר בחום הלוהט, או יושב בבית־קפה. הכל פועל על פי כללי הצום: החנויות שוממות, משרדי הממשלה נפתחים לאחר השעה עשר ונסגרים כעבור שתיים־שלוש שעות. אפילו הטלוויזיה מפסיקה את שידוריה סמוך לשעה שבע בערב, היא שעת סיום הצום, כדי לאפשר לעובדים לאכול.

על הקירות מתנוססת הסיסמה "האיסלם הוא הפתרון", ובאוניברסיטאות נראים יותר ויותר צעירות רעולות פנים וצעירים מזוקנים. כאן, באוניברסיטאות קהיר או עין־שאמס, לא תמצא ארגוני סטודנטים של מפלגת השלטון "המפלגה הלאומית הדמוקרטית". כל הניסיונות להקים מסגרות של המפלגה עלו בתוהו. קיימים כאן שני זרמים עיקריים: הזרם האיסלמי, שהוא הגדול והמאורגן יותר, והזרם השמאלי־קומוניסטי. יש מעין קואליציה משונה בין שני הזרמים. אך קולו ומעשיו של הזרם האיסלמי הם הנשמעים ברמה.

התנגשויות אלימות באוניברסיטאות

ביטוי בוטה לכך היה באוניברסיטת אסיוט הדרומית, במצרים העילית המרוחקת 350 ק"מ מקהיר. נראה כי הנסיכים (האמירים) של האגודות האיסלמיות שולטים כמעט ללא עוררין בפקולטות. [illegible]

גשרות אלימות בין הסטודנטים לבין עצמם ובינם לבין כוחות "הביטחון המרכזי". האגודות האיסלמיות אוסרות על כלל הסטודנטים להיפגש בחוצות עם סטודנטיות או לערוך ערבי־תרבות בצוותא. מספרים כי אחד המרצים הוכה קשות משום שלא הגלית לתלמידים בו במקום כי האישה שעמה התבודד במשרד היתה אשתו. שני סטודנטים הועברו לפני שבועיים במצב קשה לבית־חולים לאחר שספגו מהלומות מחברי האגודות האיסלמיות. הסיבה: הם נראו משוחחים עם שתי סטודנטיות, שהיו בתוך הקמפוס לבדן.

בפקולטה לרפואה בקהיר מנסים ראשי האגודות האיסלמיות להכתיב את איוש המשרות בסגל ההוראה. שלטונות הביטחון והמצרים מודעים היטב למצב ומנסים לטפל בו בדרכים שונות, אך [illegible]

צריך לזכור כי שנת הלימודים הנוכחית עומדת בפני סיום לאחר תקופת הבחינות העכשווית, והכל נושמים כאן לרווחה. אולם השנה ניגשים לבחינות הבגרות 270 אלף מסיימי בתי־הספר התיכוניים, ובשנה הבאה מרביתם יבקשו להיקלט באוניברסיטאות, שגם עתה צרות מלהכיל את עשרות אלפי הסטודנטים. בעיית פיצוץ האוכלוסין באוניברסיטאות רק מקלה את פעילותן של האגודות האיסלמיות.

ירידה בהכנסות

הממשל המצרי מתמודד לא רק עם ההקצנה האיסלמית, אלא גם ובעיקר עם בעיית־הבעיות של המצב הכלכלי החמור. הנשיא מובארק הודיע בשבועות האחרונים על ירידה [illegible]

והכנסות העובדים המצריים במדינות ערב. אולם מצבה הקשה של מצרים נובע לא רק מהירידה בהכנסות, אלא גם מהירידה הטבעי. ההגירה מהכפר לעיר והדלדול האדמות החקלאיות, וכן הירידה בייצור עקב כישלון של חברות התעשייה הציבוריות.

המצב הכלכלי הקשה מתבטא בעלייה מתמדת של המחירים. הסוחרים מגלגלים את עליות המחירים על הצרכנים. היעלמותם מהשוק של הפירות היבשים בימי חודש הרמדאן הוא אחד הביטויים למצב המיוחד השנה. אולם גם מצרכים חיוניים נעלמו, ובכל פעם מורגש מחסור חמור במצרך זה או אחר. השביתות של פועלי הטקסטיל בעיירה אל־מחלה אל־כוברא והאזור הילגאן, על רקע דרישות שכר, ממחישות כי הפועל המקצועי המצרי אינו יכול עוד להתפרנס ממשכורת של 150 לירות מצריות, בשעה שמחיר קילוגרם בשר הוא 6 לירות.

נראה כי הממשלה עושה כמיטב יכולתה, אך קשה לראות כיום כיצד אפשר להתמודד עם בעיות קשות אלה, הגורמות אי־שקט תעסוקתי. הבעיה הכלכלית גם מרדבת את הממשל המצרי לעסוק בנושאי חוץ. הקרן הפגועה תעשיית התיירות המצרית מכה קשה שאין זוכרים כמותה בשנים עברו. הממשלה המצרית עושה כל שביכולתה להבטיח תיירות ערבית, והדבר מחייב מדיניות מתאימה. מצרים מבקשת לשמור על מעמדה הבכיר בזירה הבין־ערבית, לרבות פעילותה בנושא השלום המוגדר כאן "פתרון הבעיה הפלשתינית". כל זה יש בו לא רק להוציא את הרוח ממפרשי [illegible]

האמריקאי הנפחד

מאת אליהו סלפטר

התיירים האמריקאים המדירים רגליהם מאירופה ומהמזרח התיכון, מחלישים את המערכה שמנהל הממשל

ייתכן שההפצצות האמריקאיות בלוב אכן השיגו את מטרתן והקולונל קדאפי נמנע עתה מלשגר את אנשיו לפעולות טרור ראוותניות. ואשינגטון מודעת, עם זאת, שמכה אחת לא תמגר את הטרור ולוחצת על בעלות בריתה האירופיות לנקוט סנקציות דיפלומטיות וכלכליות נגד לוב. חברות נאט"ו (להוציא את יוון) מתחילות להיענות להפצרות אלה — גם מתוך חשש שסירובן לא יותיר בידי ארה"ב ברירה אלא לחזור ולהשתמש בכוח.

אך במישור האינטר־היוראלי, היה זה קדאפי שהפחיד את האמריקאים לא פחות ואולי אף יותר מחשש מפני פעולת טרור, פחתה התיירות האמריקאית לאירופה ולמזה"ת ב־30 עד 80 אחוזים. [illegible] האמריקאי מוציא לאיתה יותר, הן על בתי מלון הן על קניות מקומיות, מאשר התייר האירופי.

לא הכל נגד מאימת הטרור. שער הדולר האמריקאי לעומת המטבעות המערב־אירופיים ירד השנה ב־30 אחוז ויותר, ושהות באירופה אינה עוד אותה "מציאה" כפי שהיתה בשנים האחרונות. האסון בצ'רנוביל הוסיף להרגשה שמסוכן בימים אלה להימצא באירופה.

אך מיליוני אמריקאים פוחדים לטוס (ביחוד בחברות תעופה אמריקאיות, שהמסדרון בקווים הטרנס־אטלנטיים גדולים מהמסדי החברות האירופיות) בגלל הטרור. הם פוחדים להסתובב במערב אירופה, בצרפת וברדונה, ובמזה"ת, והדבים סאלה שבכל זאת באים משתדלים להסיר כל סימנים המזהים אותם כאמריקאים — ביסודיות שהתייר הישראלי לא נהג כמותה גם בתקופת השיא של הטרור האנטי־ישראלי.

חשוף ופגיע

ללא־אמריקאי קשה להבין את התמורה שחלה בתודעתו של האמריקאי: הדרכון האמריקאי חדל להיות אותו מגן־קסם שהעניק לתייר האמריקאי תחושת ביטחון שלמה כמעט בכל ארצות העולם. לפתע הוא נותר חשוף ופגיע, יעד להתקפות, יותר מאשר התייר האירופי שכבר הורגל להיות עם מידה מסוימת של טרור.

כפי שיכולים להעיד בתי המלון הריקים למחצה והכרטיסים המתבטלים בישראל, גם היהודי האמריקאי אינו מחוסן מהפחדים המקננים בלבות שכניו הלא־יהודים.

מעבר להשלכות הכלכליות החמורות, יש לפחדי התייר האמריקאי גם משמעות פוליטית: שניים עד שלושה מיליוני האמריקאים שיעדיפו השנה להישאר בבית (או לנסוע לקנדה או מקסיקו) במקום לבוא לאירופה ולמזה"ת, כמו שחי [illegible], עומדים בסתירה מובהקת לאמצעים הנמרצים שנקט ומבטיח לנקוט הנשיא נגד הטרור. לכאורה, אין קשר ישיר בין התיירים המדירים רגליהם לבין הנחתים שארה"ב הורידה בשעתו להוציא מלבנון לאחר פיצוץ מפקדתם; אך קשה להאמין שהטרוריסטים למיניהם — מ"החטיבות האדומות" ועד הקנאים השיעים — לא יתרשמו שקשר כזה אכן קיים: כלומר, שאת האמריקאים לא קשה להפחיד ולהרחיק. אפשר גם לנחש מה אומרים אנשי השמאל באירופה ובמזה"ת לעמיתיהם הפרו־אמריקאים: אם כך מגיבים האמריקאים על איומיו של מקיון כמו קדאפי — איך אפשר לסמוך על הגנתם מפני בריה"מ?

ההתעקשות של יחסי ארה"ב עם בעלות בריתה האירופיות אינה חד סיטרית: [illegible] לשתף פעולה בצעדים הנגדיים נגד קדאפי. בטיעון חסר הדיון מדיני וביטחוני־מעשי, אומרים האירופים שהמתחייבות לשיתוף פעולה במסגרת הברית האטלנטית מוגבלות לאיום סובייטי (ממזרח־אירופי) על חברות הברית. הטרור אינו בבחינת איום כזה ולוב, כמו המזה"ת, אינה בתחום אחריותה המשותפת של נאט"ו.

בטיעון זה יש, קודם כל, ביטוי לסתירה בראיית הטרור: בעיני האמריקאים, הטרור הוא צורת המלחמה האופיינית לשנות השמונים ולכן יש להתמודד עמו גם באמצעים צבאיים; בעיני האירופים, הטרור הוא תופעה פוליטית בעיקרה ויש להלום בו באמצעים שונים מאשר במלחמה רגילה.

אירופים הלחץ על ישראל

למחלוקת זו משמעות כפולה מבחינת ישראל. האחת, שהגישה האמריקאית מקבלה, למעשה, את ה"תורה" הישראלית באשר לתגובה התקפות, בצאות מאסיביות, הפצצת ההגנות, עם תגובות מפוקפקות, במקום פעולת טרור נגדית, שקט ושרי, שהיה כה יעיל בעבר. אימוץ השיטה הישראלית על ידי האמריקאים עשוי לתת חיזוקים לאותם חוגים במערכת הביטחון הדוגלים בהפעלת כוח גדול נגד הטרור במקום טיפול "כירורגי" מתוחכם נגד מטרות ספציפיות מוגדרות.

שנית, ההרגשה שהם חייבים להציע תחליפים לשיטת הכוח הישיר האמריקאית, בצד היסוסם לנקוט אמצעים כלכליים חריפים, יניעו את האירופים להדיש את הלחץ על ישראל בנושא הפלשתיני. כמעט כל מנהיג מערב־אירופי, לרבות תאצ'ר, הביעו את הדעה שאחת הדרכים העיקריות למיגור הטרור היא "הסדר הבעיה הפלשתינית", כלומר, ישראל צריכה לגלות יותר "גמישות" כלפי אש"ף וכלפי השאיפות הלאומיות של הפלשתינאים. פחדם של האמריקאים לבקר באירופה, והנזק הכבד הנגרם עקב כך לתיירות, עשויים להפנות את תשומת־הלב אל המזה"ת.

מגמה זו כבר מצאה ביטוי בשוק המשותף. השוק החליט להעלות על סדר היום של הדיאלוג האירו־ערבי את נושא הטרור, כדי למצוא דרכים לשיתוף פעולה בין האירופים והערבים למלחמה בטרור.

תגובת האורח האמריקאי הפוחד לבקר באירופה אינה משקפת, כמובן, את תגובת התייר האמריקאי, ובוודאי לא את תגובת המדינאים המפקרים אם, היכן ומתי להפעיל כוח נגד הטרור. אין גם לשכוח, שכנגד שניים או שלושה המיליונים שלא העזו לבוא השנה כתיירים, יש שלושה עד ארבעה מיליונים ויותר שבאים לתור את אירופה והמזה"ת כמתוכנן. אך מבחינה מדינית, תגובת הנפחדים מערערת את המערכה נגד הטרור של הנשיא רייגן ושל הממשל האמריקאי.

מדוע נבהלו התיירים האמריקאים הפעם יותר מאשר בגלי הטרור הקודמים? סיבה אחת היא הצטברות פעולות טרור ראוותניות, מחטיפת "אקילה לאורו" ועד הניסיון לפוצץ מטוס אל־על. סיבה שנייה: קדאפי וארגוני הטרור הצליחו הפעם להחדיר לתודעת האמריקאים, שהם משמשים "כתובת מועדפת" לטרוריסטים; הסכנה אינה עוד רק בשהות באירופה ובמזה"ת, אלא יותר בהיותם אמריקאים.

גם הממשל האמריקאי נושא באחריות לפחדי התיירים. העצה הפומבית שהשיאו לסנטור דול ולכמה חברי קונגרס שלא לבקר כעת בישראל, במצרים ובירדן נתנה גושפנקה רשמית לפחדים האישיים. משרד החוץ טוען כי הכוונה היתה בעיקר לסכנת הביקור במצרים, ולא בישראל וירדן; וכי הוסבר לסנטור דול ולחברי הקונגרס כי איזכור מצרים בלבד היה פוגע במובארק ולכן עירבבו את הרשימה. אך הסבר זה לא הגיע לידיעת הציבור הרחב, אשר קיבל אזהרה ממשלתית לגבי המזה"ת כולה.

במצב שנוצר, על הממשל האמריקאי לנטרל — ולהמריש לאזרחי ארה"ב — שהסכנה אינה כה גדולה, ושמותר ואפשר לטייל באירופה ובמזה"ת.

התקציב והשכר — שותפות מיותרת

מאת שמשון ארליך

התכנית הכלכלית הושתתה כולה על הקפאת השכר ושחיקתו, אולם בגישת הממשלה למו"מ על הסכמי עבודה ושכר לא חל כל שינוי ★ אם לא ייעשו שינויים מרחיקי לכת עלולה להישמט ההצלחה שהושגה

בלי להיכנס לניתוח שיטה הכלכלי המכלל של התכנית הכלכלית, אין ספק שהיא שברה בפועל הרבה מוסכמות. אין סיבה לכן שלא תשבור גם מוסכמות בתחום הסכמי השכר והעבודה. לשר האוצר החדש ישנו יתרון בכך שבעבר לא היה מעורב בנושא, וכתוב חובתו אם כן להעלות בפני ראש הממשלה הצעות לשינויים מרחיקי לכת והראשון שבהם: היתנתקות הממשלה מהסכמי השכר, העבודה ותוספת היוקר החלים על כלל המשק והצטמצמות לניהול מו"מ על הסכמי שכר עם עובדיה הישירים בלבד.

הטענות שראש הממשלה ושר האוצר יצטרכו להתמודד עמן, אם הממשלה אכן תחליט לצאת מן המעורבות בהסכמי השכר והעבודה בכלל המשק, יהיו שהסכמים אלה מבטיחים שקט תעשייתי כיוון שהם חובקים את כל המשק. השביתות והזעזועים הבלתי פוסקים שפקדו את כלל המשק במשך קיומם של הסכמי העבודה והמסגרת בשנים האחרונות מפריכים טענה זו. הניסיון הנוכחי שבעצם היותם חובקי עולם הם מגדירים את יחסי העבודה בכלל המשק, אף הוא איננו מעוגן במציאות.

להסכמי השכר, לכאורה, השלכה ישירה על כל המשק. באותו חלק של המגזר העסקי הפרטי שבו אין הסכמי עבודה קיבוציים משמשים ההסכמים לכל היותר נקודת התייחסות בלבד. השכר והתוספות הנלוות, ברמות ההכנסה הנמוכות והגבוהות, נקבעים במישרין בין העובד והמעביד והמורכב במאות אלפי מועסקים במסחר, בשירותים, במלאכה, בתעשייה, בהעלאות המשרדים של בעלי המקצועות החופשיים.

גם במגזר העסקי שבו כן נוהגים הסכמי עבודה קיבוציים, משתנה הדבקות ביישום ההסכמים כלשונם, מחברה לחברה וממפעל למפעל. חלקם מפחיתים מהם וחלקם מוסיפים עליהם. אם היתה דרושה למישהו הוכחה שהתעשיינים והמגזר הפרטי אכן מוסיפים והרבה, היא סופקה על ידי הסטטיסטיקה האומרת שלמרות ההקפאה בשכר ואי הפיצוי בגין ההתייקרות, עלה השכר הממוצע במשק באחוזים נכבדים. מהסטטיסטיקה מתברר עוד כי מאז התכנית הכלכלית בשוק השכר עובדי המדינה נגע (ובתוכו) יותר מאשר בשוק השכר הממוצע במשק. שליפת "המרכיבים" מתוך ההסכמים והוספת "קפצת" רבה עליהם בכל שהחברה, המפעל או הארגון קרובים יותר לקנבון מוסד לשירות הציבורי ולקופת הממשלה. לגבי עובדי המדינה מיושמים כנראה הסכמי העבודה והשכר כדרך כלל ללא סטיות.

הסכמי השכר כתוצאה מהניהול המרכזי של המו"מ לא מנעו על כן תביעות חריגות, ולא מנעו את המירוץ בין מקצועות העבודה לשיאי ההשוואות שבו כל אחד מתחנך על הישגי השני במדרגה כלפי מעלה וחוזר חלילה. להיאבקות המו"מ על הסכמי השכר, והעבודה הסטורית, כביכול, נושאים אלה בכל המשק ספק אם. יש על כן הגריקה. בכל מגזר, ענף, מפעל וחברה, נותנים למעשה הסכם שנגה ואפילו הממשלה חותמת על שורה של הסכמים שונים עם האיגודים המקצועיים השונים בזיקה להסכם הבסיסי שנחתם עם הסתדרות עובדי המדינה, המייצגת אמנם את מספר העובדים הגדול ביותר, אבל בפועל היא ההסתדרות החלשה ביותר. אם יורידו את ההצגה מעל הבמה, הכל מעביד יוכל מו"מ במישרין עם עובדיו ועם ארגונם המקצועי היציג, הממשלה תטפל בענייני עובדיה בלבד, ייצאו כולם נשכרים, פרט אולי לעסקנים ולפקידים.

יש להניח שהפקידות המקצועית תרצה בדרך הטבע להמשיך ולכבת בתלם המוכר ותצביע על קשיים ועל גורמים שיערימו קשיים. אין ספק שהמו"מ ההתגבנויות, מבליטים את העסקנים והפקידים העוסקים בנושא על הבמה הציבורית. אולם למזכ"ל ההסתדרות וראש האיגוד המקצועי, לנשיא התאחדות התעשיינים, לשר האוצר ולמנכ"ל האוצר, די והותר אפשרויות להתבלט באמצעי התקשורת, כך שלא בנזעה אם נאמר, שהם יכולים לוותר על ההתגבנויות הקולניות המתמשכות.

התכנית הכלכלית כבר תבעה קרבנות כבדים. הבטחת סדרים חדשים תתבע קרוב לוודאי קרבנות נוספים. אולם אי ביצוע השינויים בנושא מעורבות הממשלה בהסכמי השכר והעבודה יהיה המחיר עוד יותר. השאלה אינה אם יהיו קרבנות נוספים אלא האם הם יוקרבו לביטול אותם הישגים שהושגו או לביסוסם.

חיים וסביבה

ארגון גג של הגופים הציבוריים לקידום איכות החיים והסביבה.

לשמור על איכות החיים

למנוע התיקרות הנסיעה באוטובוסים

גידול מואץ של צי הרכב הפרטי והשימוש המוגזם בו בלב הערים הדחוסות מגביר את זיהום האויר והרעש, מסכן את בריאות האדם והחיים בעיר ומעלה את מספר תאונות הדרכים. עורקי התנועה נחסמים ללא צורך.

למען מניעת ההתדרדרות במצב, חיוני להבטיח תחבורה צבורית יעילה, משופרת וזולה.

הרכב הפרטי מוחזק ברובו על חשבון המדינה. לכך השלכות של 'שריפת' מטבע זר, קפוח מעוטי היכולת, הקשישים והתלמידים.

אין להשלים עם מדיניות זו הפוגעת באיכות החיים.

*

את ההכנסות ממשק הדלק יש להשקיע בתשתית הלקויה, בהגברת הבטיחות בדרכים ובשיפור התחבורה הציבורית.

יוסף תמיר – יו"ר ההנהלה

יהודה לנקרי – ראש המועצה המקומית שלומי, יו"ר הוועדה לאיכות הסביבה והבריאות של מרכז השלטון המקומי

ד"ר בדרי פתל – האגודה הישראלית לאקולוגיה ולמדעי איכות הסביבה

רינה שחר ודידה להב – ויצ"ו, המחלקה לאיכות החיים והסביבה.

מהנדס **עמיקם יפה** – בני ברית

דפנה הר־אבן – הוועד הפועל. ההסתדרות, הפעולה הקהילתית.

אדר' **רון עציון** – האיגוד הישראלי של אדריכלי נוף

אינג' **שמחה קלינוסקי** – מ"מ יו"ר ההנהלה הארצית של המועצה הלאומית למניעת תאונות דרכים

עו"ד **ידידיה בארי** – יו"ר הנהלת מלרז

יהודה בן־תור – החברה להגנת הטבע

צפורה צור – נעמת

צפורה רון – איגוד נשים אקדמאיות

חנן הברד – ארגון לגננות ולנוף

יצחק עפרון – קרן קימת לישראל

פרופ' **לב פישלזון** – יועץ מדעי

עו"ד **אריה אבנרי** – התנועה למען ארץ ישראל טובה

مكذا من الأصل

ילדי דאון: ההיבט הכלכלי

מאת יפעת נבו

בדיקת מי שפיר לנשים הרות מגיל 25 ומעלה, חינם, עשויה למנוע סבל מתמשך ומיותר ממשפחות ומילדי תסמונת דאון ולחסוך אלפי דולר מדי שנה

כמעט כל בית חולים המקבל לי־דות נאלץ להתמודד עם הבעיה של ילדים שנולדו עם תסמונת דאון (מונגולואידים), הננטשים על ידי הוריהם בבית היולדות. בכל נקודת זמן נמצאים כעשרה ילדים כאלה בבתי החולים בארץ, ונטל הוצאות הטיפול בהם נופל על הקופה הציבורית. ההוצאה על אשפוזם המתמשך היא כ־400 אלף דולר בשנה, וזה עדיין סכום "קטן", הנספג מתקציב מערכת הבריאות. הסכום הגדול באמת, למעלה מכפול, בא מתקציב הרווחה.

לשאלה, אם אפשר למנוע לידות של ילדי דאון והאם צריך לפעול בת־חום זה ביתר מרץ מכפי שהדבר נעשה עד היום, יש היבטים של טראומה אישית, סבל לאורך שנים ולא פחות חשוב היבט כלכלי. מתברר כי בהשקעה קטנה־יחסית אפשר לחסוך גם טראומות אישיות, גם סבל וגם את ההוצאה הגדולה הנופלת על מערכת הבריאות והרו־וחה.

כיום זכאית, על פי חוק, לעבור בדיקת מי שפיר או סיסי הקוריון, בדיקה בטכניקה שונה הנעשית בגיל הריון מוקדם יותר, כל אישה בהריון מגיל 37 ומעלה. בדיקות אלה מאפשרות לאתר את תסמונת דאון ומומים גנטיים אחרים. משרד הבריאות החל בבדיקות סדירות של מי שפיר מאז 1979, והן נעשות חינם לזכאיות. בגלל הדרישה הגדולה הורחבו האפשרויות, וכיום יכולות גם נשים מגיל 35, המבק־שות זאת, לעבור את הבדיקה, בתש־לום. זה מסתכם ב־120 דולר לב־דיקה, שהם כ־180 ש"ח. עדנה אקשטיין, מרכזת התוכנית למניעת מומים מולדים במשרד הבריאות, ריכזה נתונים של חמש שנים, מאז הנהגת הבדיקה ב־1979 ועד 1983. בתקופה זו עברו את הבדיקה 9567 נשים. 80% מהן עברו את הבדיקה מסיבות גיל, השאר — מפני שהיה מידע קודם על סיכון גנטי לעובר. אצל 93 נשים מאלה שעברו את הב־דיקה בגלל גילן, התגלה עובר עם תסמונת דאון. 92 מהן עברו הפסקת הריון ועקב זאת נמנעו באותן שנים 92 לידות דאון.

אלא שהמספרים המאלפים נמצ־אים דווקא בסוף הנבר. באותן שנים נולדו 474 ילדי דאון, 319 מהם לנשים מתחת לגיל הזכאות (מזה 258 לנשים מגיל 25 עד 37) ו־155 לנשים בגיל הזכאות (37+). מדובר בנשים שסירבו לבצע את הבדיקה, מסיבות דתיות או בגלל אמונות טפלות. נשים אלה אמנם אינן נוטות לנטוש את הילדים בבתי החולים, אבל עול חינוכם וגידולם אחר כך, מגיל חצי שנה, שנתיים או שבע, נופל כולו על שכם הציבור. וכאן מתברר, כי ההוצאה גדולה ביותר.

הד"ר יצחק קנול, מנהל השירות למפגר במשרד העבודה והרווחה, אומר כי משרדו היה רוצה לתת התוקף פנימיות לילדי דאון החל מגיל חצי שנה, אבל אינו מסוגל להדביק את הצרכים. כיום ממתינים כ־1200 ילדים כאלה בתור לסידור פנימייתי. הוצאות ההחזקה השנתית הממוצעת של מפגר במסגרת פני־מייתית הן כ־5500 דולר.

השאלה המתבקשת היא, אם הורדת גיל הזכאות לבדיקת מי שפיר ל־25 שנה, למשל, היתה עולה יותר — או פחות — מן העלות הכוללת למשלם המסים בגין חינוכם והחזקתם בפנימיות של ילדי דאון שייוולדו כאשר בדיקות אלה לא יתבצעו?

פתיחת המערכת

החישוב פשוט מלמד, כי ביצוע בדיקת מי שפיר לנשים מגיל 25 ומעלה היה מאפשר איתורם של 258 הריונות עם המום הזה, ועל פי הסטטיסטיקה שלעיל, קרוב לוודאי ששלושה רבעים בקירוב מנשים אלה היו מבצעות הפסקת הריון; כלומר: אפשר היה למנוע לידתם של כ־200 ילדי דאון, שעלותם כיום למשלם המסים מסתכמת ביותר ממיליון דולר בשנה. בחמש השנים הללו היו 240 אלף לידות של נשים בגילאים 25—36. עלות בדיקת מי שפיר לכל הנשים הללו היתה מגיעה ל־2.4 מיליוני דולר לחמש שנים, וכחצי מיליון דולר לשנה אחת. זאת, בהנחה שכל הנשים היו עוברות את הבדיקה. הסיכום המספרי מלמד, כי יחד עם עלות אשפוזם של ילדי דאון נט־שים, מגיעה ההוצאה הציבורית השנתית על החזקת ילדי דאון בפני־מיות למיליון וחצי דולר בקירוב, בעוד שהבדיקה היתה עולה למשלם המסים מחצית המיליון בלבד, כלומר כשליש מההוצאה.

גם אם נניח שהילדים הננטשים הם כולם ילדי נשים צעירות יותר, או כאלה שיסרבו ממילא לבצע את הבדיקה, עדיין פרויקט המניעה זול במחצית מהמחיר שנדרש אם אינו מתבצע.

כאמור, משרד הבריאות מאפשר ביצוע בדיקות בתשלום רק לנשים מגיל 35. לצעירות יותר מסרבים. ראש שירותי אשפוז במשרד הבר־יאות, הד"ר משה משיח, מבהיר כי זה המצב, למרות המודעות הגבוהה במשרד לנושא, משום שהמערכת בנויה לקליטה של מספר מסוים של בדיקות. הרחבתן תגרום לסתימתה. לשאלה, מדוע לא יאפשרו למעב־דות פרטיות לבצע בדיקות למבק־שים זאת, משיב הד"ר משיח, כי ביצוע בדיקות ברמת אמינות גבוהה מצריך לא רק מעבדה מעולה, אלא גם כוח אדם ברמה גבוהה, וזה לא נמצא כיום במערכת הפרטית. "מתן השיטות כאלה, למטבלה הפרטית [illegible] אנשי המעבדות המעולים מהסקטור הציבורי לסקטור הפרטי. תהליך זה עלול לפגוע בפרויקט המניעה העיקרי, המוקדש לגילאים 37 ומעלה, שהם גילאי הסיכון העיקר־יים ובהם מתגלים מרבית המומים המולדים", אומר ראש שירותי אשפוז.

הפתרון היחיד הנותר הוא הרחבת המערכת הציבורית. אלא שגם לה אין כוח אדם נוסף, לפי שעה. כדי להכשירו יש צורך בתקציבים. אך לפני כן צריכים מקבלי ההחלטות להיות משוכנעים, שהורדת גיל האישה הנבדקת מ־37 ל־25 הוא כדאי.

בדיקות בלונדון

בתוך המערכת הזאת יש חריג אחד: במרכז הרפואי הרצליה, בהרצ־ליה פיתוח, יכולה אישה לעבור את בדיקת מי השפיר במסגרת פרטית. הבדיקה נעשית רק על פי בקשת הרופא המטפל, ובדרך כלל הוא זה שמבצע אותה. האחריות ללקיחת הבדיקה היא, על כן, של הרופא. מהנהלת המרכז הרפואי נמסר, כי הרופא זכאי לבצע את הבדיקה על פי שיקוליו, ואין המרכז מתערב בכך. בתוך זה, קרוב לוודאי, כלולים שיקולים של הורדה, כך שאם אישה רוצה לעבור בדיקה זו למרות גילה הצעיר, מאוד ייתכן שתזכה לכך אם תשכנע את הרופא שלה. מכל מקום, העובדות מלמדות, כי רובן המכריע של הנשים המבצעות את הבדיקה במסגרת פרטית זו הן צעירות מגיל הזכאות.

הבדיקה במרכז הרפואי הרצליה עולה 420 ש"ח ויש להוסיף מע"מ. סכום זה אינו כולל את התשלום לרופא, אבל הוא כולל את כל התהליך מלקיחת הבדיקה ועד קבלת התשובה. הבדיקה נעשית תוך שימוש באולטרה־סאונד. מאחר שהמעבדות בארץ סתומות, קיבל המרכז אישור לביצוע הבדיקות במ־עבדה בלונדון. בגלל חיוניות התמיד וחשיבות הביצוע המהיר, נשלח החומר בידי בלדר אישי. התשובה מהמעבדה בלונדון מתקבלת במרכז בטלקס. הם שולחים את התשובה לרופא המטפל והוא שאחראי לדווח לאישה.

עד כה סבלם של המשפחות והיל־דים הללו, הנדונים לחיות חיי תלות במשך עשרות שנים (תוחלת החיים של ילדי דאון היא כיום 40 ואף 60 שנה), לא שיכנע את "מקבלי ההחלטות". הד"ר משיח מקווה, כי מה שלא עשו סיפורי הסבל אולי יעשו המספרים היבשים. בעיקר באשר מדובר בכספי [illegible]

עונת המחוכים

הצעקה האחרונה / שולמית קיסרי

חולצות מחוך. הלהיט האופנתי לקיץ הנוכחי, בווריאציות שונות. למעלה, מימין לשמאל: חולצת מחוך מסאטן של "הניגמן" בעיצוב צביקה בר, מחוך מטריקו־ברוגה של "דודיינא"; למטה משמאל: חולצת מחוך מוארכת מעור של "ג'ינג'ם"

הלהיט האופנתי הישראלי של הקיץ הנוכחי יהיה חולצת מחוך בהשראת המחוכים של שנות ה־20. בקיץ שעבר היתה החולצה בגזרה חו־פשית להיט הימים החמים, והיא אומצה מיד על ידי הנערות כבגד קיץ. השנה כפיתוח של הנושא, הגיעו אל המחוך כולו. בעבר היו אלה קונסטרוקציות עשויות מתכת שגרמו לנשים להתעלף לעתים קרובות. אמנם ברומנים מן המאה ה־19 ובראשית המאה מתוארות ההתעלפויות כתגובה רומנטית של נשים נרגשות ומעורערות. במציאות היה זה המחוך שלחץ על הנשימה וגרם לנשים, בין השאר, לאכול פחות (רעיון לא רע) ולהתעלף לעתים קרובות. המחוכים של הקיץ לא יגרמו התעלפויות של נשים, אבל צפויים ריגושים אצל גברים. מראה ה"ברולים" מושג על ידי גזרת תיפורים מודגשים. כדי ליצור גזרה טובה של מחוך אמיתי או כווריאציה קיצית, יש צורך במיומנות מקצועית גבוהה. לא עוד חולצה גדולה וזרוקה ואפילו לא "חוויה" בגזרה חופשית. הפעם צריך להוכיח מקצועיות אמיתית מי שתחליט לאמץ אופנה זו כדאי לה להקדיש זמן ארוך למדידה, כדי לבדוק אם אכן היא נראית כמו "מיליון דולר", דהיינו במיטבה. בתצלומים: חולצת מחוך מעור של ג'ינג'ם, חו־לצת סריג כותנה של דודינא וחו־לצת מחוך מסאטן של הניגמן.

צבעי שיער ועפרונות איפור

מינוי מנכ"ל חדש לחברת רבלון, יעקב בריק, מושך תשומת־לב בעולם העסקים, האופנה והיופי, וזאת משתי סיבות: חברת רבלון היא אחת החברות החשובות בעולם בתחום עשיית התמרוקים והיופי, ומנו, כך, [illegible] בישראל היה לפני שבע שנים יצחק מודעי, לשעבר שר האוצר. בריק הוא עולה מרוסיה (1960), בוגר הנדסת ייצור, מינהל עסקים ויחסים בינ־לאומיים והתקבל לרבלון ב־1976 בעזרתו של מודעי. מ־1980 ועד ימים אלה עבד בריק כמנהל המפעל באשדוד.

רבלון הבין־לאומית היא החברה השנייה בעולם בגודל מחזור העסקים שלה: אחרי חברת [illegible] רבלון נרכשה באחרונה ב־3 מיליארדי דולר על ידי חברת השקעות אמריקאית, "פנטר פרייד", שרכשה את כל מפעלי הקוסמטיקה, הפרמצבטיקה והמעבדות הקוסמ־טיות של רבלון. מחזור העסקים שלה ב־1985 היה 2 מיליארדי דולר. מחיר ההחדרה לשוק של סידרת מוצרי טיפוח, כמו למשל סידרת הטיפוח האחרונה אלימנה, הוא כ־25 מיליון דולר.

המפעל הישראלי הקים באשדוד משנת 1945 מעסיק 110 עובדים, מייצא כסך 2.5 מיליוני דולר מוצרים קוסמטיים לאיטליה, לצרפת ולהולנד ומוכר בשוק המקומי.

החברה העולמית מכוונת את השיווק ומגוונת את היצוא הישראלי בכיוון צינורות השיווק המיועדים לו באירופה. ישראל היא אחת מ־36 מדינות שקיימים בהן מפעלי ייצור של רבלון, ומוצרי החברה נמכרים ב־131 מדינות. הישראלי מייצר סוגים רבים של מוצרים, מצבעי שיער ועד עפרונות איפור. מדיניות החברה היא לא למכור מוצרי טיפוח ואיפור במרכו־לים, מכיוון שמוצר קוסמטי (פרט לשמפו לשמש) [illegible] בכל העולם ובישראל מוכרת באמצעות ויילות, זאת כדי לשמור על הלקוחה לטווח ארוך ולא כקונה מקרית.

חברת רבלון ישראל תשקיע בשנה הקרובה בתרומות והדרכה: שלושה מרכזים נוספים להדרכה ייפתחו בחיפה, בירושלים ובבאר שבע, לבד מהמרכז הקיים בתל אביב. כמו כן תשקיע החברה במילגה שתיועד לעזור לבוגר/ת שנקר לפתוח חברה עצמאית, ולע־זור לו בבניית שם ופיתוח מקצועי, כאוקס של הורדת החברה עם אופנאים צעירים.

חור בכיס / אברהם טל

פינת הפראיירים

על פי אחד מסעיפי חוק מס הכנסה (פיטור השכרת דירות), זכאי אדם המשכיר דירה למגו־רים לנכות מדמי השכירות השנ־תיים שהוא מקבל שני אחוזים משווי הדירה כפי שנקבע לעניין מס רכוש (החוק קובע את נוהל עדכון שווי הדירה לצורך זה מדי שנה).

בשנה שעברה תוקן הסעיף המתייחס לעניין ושיעור הפחת השנתי הועלה משניים לשלושה אחוזים. הדבר נעשה בניגוד לרצונו ואף למורת רוחו של האוצר, במהלך הדיון בוועדת הכספים של הכנסת על סעיפים אחרים בחוק. מוצא חן או לא — חוק הוא חוק: החל בשנת המס 1984 עמד הפחת המותר לניכוי מדמי שכירות על שלושה אחו־זים.

מי שניגש אשתקד להכין את הדו"ח השנתי שלו ולצורך זה נטל לידיו את המדריך למילוי טופס דו"ח על ההכנסה בשנת המס 1984 ("דע זכויותיך וחובו־תיך"), לא מצא שם סימן וזכר לשינוי הנזכר. אמנם לא נאמר כי הניכוי המותר הוא שני אחו־זים, כפי שנכתב במדריכים בשנים קודמות, אבל גם לא נאמר כי הניכוי המותר הוא שלושה אחוזים: בקצרה, לא נאמר כלום. כיוון שכך, הניח הנישום העצמאי (כלומר, זה המנסה להתמודד בדו"ח השנתי שלו ללא עזרת יועץ מס) כי לא חל שינוי ותבע ניכוי של שני אחוזים בלבד. ההפרש בחיוב המס יכול להסתכם בעשרות או מאות שקלים לדירת מגורים.

שאלתי אחד מבכירי מס הכנסה בירושלים מדוע לא באה הקלה החשובה הזאת לביטוי במדריך. "משום שהתיקון בחוק התקבל ממש בימים שבהם נשלמה הדפסת החוברת, ולא הספקנו להכניס אותו", אמר האיש, והוסיף: "אני מניח שכל נישום שמע על כך מיועץ המס שלו".

אנשי מס הכנסה מניחים, אם כן, שכל נישום מסתייע ביועץ מס. פעם, אחרי הפעלת דו"ח בן שחר, היתה המטרה לפשט את ענייני מס הכנסה כך שנישום רגיל יוכל למלא את הדו"ח בכו־חות עצמו. בשנים האחרונות הלכו חוקי המס (והטפסים) והסתרבלו מחדש. ומעטים כאחד הם "הנישומים הקטנים" המצלי־חים להתמודד בדו"ח השנתי ללא סיוע מקצועי (העלות: כמה מאות או אף 1000 דולר בשנה, לפי היקף העבודה). אין פלא, שיועצי מס צצו בעשר השנים האחרונות כפטריות אחרי הגשם. מכל מקום, מי שלא הסתייע אשתקד ביועץ מס, הפסיד עשרות ואולי מאות שקלים — אם לא נודע לו בדרך אחרת על הגדלת הניכוי לפחת.

אין להניח שפקיד המס שבחן את הדו"ח תיקן את הטעות ביוזמתו. עם זאת מותר לצפות, שמי שלא ידע ויפנה לפקיד המס בדרישה לתקן את השומה, ולו באיחור, ייענה.

ועכשיו לחדשות, ותחילה הטובות: השנה ייכלל המידע הנכון בחוברת "דע זכויותיך וחובותיך" (לגבי שנת המס 1985). החדשות הרעות: לפני זמן קצר הגיש האוצר הצעת תיקון לחוק, שלפיו יוקטן הני־כוי החל בשנת המס 1986 בחזרה לשני אחוזים.

האוצר טוען כי כאשר שיעור הפחת המותר הוא שלושה אחו־זים מהשווי הריאלי של הדירה, לרבות ערך הקרקע, לא נוצר ברובם הגדול של המקרים כל חיוב במס, ונשארת רק הטרחה של האורח (החייב לדווח על שכ"ד) ושל מנגנון המס (החייב לבדוק את הדו"ח ולקבוע שאין חבות־מס).

כל הכבוד לאוצר המבקש למנוע טירחה מיותרת מהאורח, גם אם הימוקיו מפוקפקים. (אני דווקא סבור, שבמקרים רבים נותר חיוב מס גם כאשר הפחת המחושב הוא שלושה אחוזים). הוא ראוי להכרת תודתנו: פה ושם יש פראיירים, שבאמת מצ־הירים על הכנסה מדירה שהם משכירים באופן זמני או קבוע, ומתעקשים לשלם לאוצר מס על הכנסה זו. מה היו המסכנים האלה עושים לו חלילה היה מתברר, שהגדלת הפחת מצ־מצמת מאוד את חובם למס הכנסה, או חלילה וחס מבטלת אותו כליל? איך הם היו נבדלים מהמגוהה הגדול של משכירי דירות שלא עולה על דעתם לדווח על הכנסה משכר דירה? תודה לאוצר על יוזמתו לתיקון העניין, בשם כל הפראיירים שלו.

"ילד טוב מסים"

מכיוון שעסקנו בפראיירים, נזכיר מונח אחר המתייחס לנישומים ומקובל באגף מס הכנסה. אחד הקוראים שלח לי חוזר פנימי של נציבות מס הכנסה מ־19 במרס 1986 העו־סק בנוהל הטיפול בבקשות ל־הקטנת ניכוי מס במקור. סעיף 4 בחוזר קובע: "גם השנה נפיק לנישומים העומדים בקריטריון של 'ילד טוב מסים' אישורים על ניכויי מס מוקטנים בהתאם לתקנות הניכויים במקור..." בסעיף אחר בחוזר יש הגדרות מדויקות של הדרישות שחייב נישום למלא כדי שייחשב ל"ילד טוב מסים".

הקורא ששלח לי את החוזר טוען שהביטוי "ילד טוב מסים" הוא מעליב. לדבריו, מתפרש הכינוי כ"פסבך", "יורם" או "פראייר", ואף אחד לא רוצה להיות לא זה, לא זה ולא זה.

למעלימי ההכנסה הגדולים הם קוראים מן הסתם — "שובבים".

לקט / עדנה לוינשטיין

שבוע הילד בסימן שנת השלום

"שבוע הילד בישראל" יתקיים השנה בשבוע האחרון של חודש מאי, בחסות רעיית נשיא המדינה הגב' אורה הרצוג, ויעמוד בסימן "שנת השלום הבין־לאומית", שהוכ־רזה על ידי האו"ם. ברוח זו יתמקדו האירועים סביב המחשבה, שהבנה הדדית בין בני אדם ובין עמים יכולה לתרום לתהליכים שיובילו אל השלום. במסגרת האירועים יוענק פרס השלום לילדים ובני נוער שעושים לקירוב לבבות בין תושבי ישראל; תלמידות גימנסיה מגרמניה יציגו את האופרה "ברונ־דיבר", שהוצגה על ידי ילדים שנ־צרו במחנה טרזינשטאט; בדליית אל־כרמל יתקיימו חגיגות הילד הדרוזי וכן יתקיימו מופעים רבים אחרים.●●●

להחזיר לשוק הערבי. יריד מכירות ראשון מסוגו ייערך בתאריכים 18—22 ביוני בעיר נצרת. ישתתפו בו עשרות יצרנים של מוצרי צריכה ומוצרים בני־קיימא וכן משווקים וקבלנים. היריד מאור־גן ביוזמת אנשי שיווק יהודים וער־בים ומנהלים אותו יורם בק, מומחה לשיווק במגזר הערבי בישראל ובשטחים, ולמפשר משעשה, איש התקשורת הערבי מנצרת. מטרת היריד לסייע ליצרנים ולמשווקים לחזור עם מוצריהם לשוק הערבי. יוצגו בו מוצרי מזון, הלבשה, הנעלה, כלי רכב, כלי בית, ספרים, תכשיטים ועוד.●●●

ריקל וולש — כן: בסקר שנערך בקרב סגני נשיאים ומנהלי כוח אדם של 100 מבין 1000 החברות הגדו־לות בארה"ב, נמצא שההצלחה בעס־קים מוכתבת לא למהירים ולכשר־וניים שבין העובדים, אלא דווקא ליפים שבהם. שלושה רבעים מן הנשאלים בסקר אמרו שאנשים נאים מתקדמים הרבה יותר בעבוד־תם ועושים יותר כסף מאשר אנשים היפים פחות מן הממוצע. עורכי הסקר, חברת הרברט האגם, העוסקת בהשמת כוח אדם בענפי המחשב והשבבונאות, טוענים, שלפי הממצאים בית ריינולדס וריקל וולש היו מפסידים פחות בהיררכיה הני־הולית. ומגיעים למועצת המנהלים. "בארה"ב, בחברות הגדולות, מעדי־פים אנשים נאים על פני מוח טוב. זה מכעס. אך לא מפתיע" — אמרו עורכי הסקר. (יהודית קנו־לר).●●●

דבש ועוקץ. "הדעה המקובלת כי דבש בריא, בעוד שהסוכר אינו בריא — היא אבסורד מוחלט. האמת היא, כי אין כל הבדל בין דבש וסוכר, להוציא את הטעם המתוק". דברים אלה נאמרו על ידי פרופ' עזרה זוהר בהרצאה שנשא במסגרת הרצאות בוקר של אגודת ידידי האוניברסיטה הפתוחה. עוד אמר הפרופ' זוהר, כי הדעה שאכילת גזר תורמת לראייה טובה יותר אף היא אגדה, מכיוון שלא ידוע אם המקור לוויטאמין A, שחסרונו בגוף גורם לקשיי ראיית לילה, נמצא דווקא בגזר. דווקא המשפט הנפוץ "תחיה עד 120" יש לו צידוק מדעי, לדברי הפרופ' זוהר. מדענים בדקו ומצאו כי אורך החיים של היצור הוא פי־שישה מתקופת גידול העצמות שלו. אצל האדם נסגרת עצם הבריח בערך בגיל 20, ולכן גיל 120 כגיל אופטימלי יש לו צידוק ביולוגי.●●●

וולש: להיות יפה ולהצליח

פרופ' עזרה זוהר: עד 120

אחת כנגד תשע. ג'ודי וירצקי, מנכ"ל תנועת העבודה הציונית הציונית בעמ"ת לארגון הנשים הבינ־לאומי שהתכנס באחרונה בלונדון, נבחרה לסגן יו"ר הארגון. ארגון זה, המיוצג באומות המאוחדות ושי־שתתף בכינוס ניירובי אשתקד, עוסק בזכויות הנשים בעולם החו־פשי. ג'ודי וירצקי התמודדה על התפקיד מול תשע מועמדות מקרב שלושים המדינות שהשתתפו. וירצ־קי הזמינה את ראש ממשלת ברי־טניה לשאת דברים בפני ארגון נעמ"ת־ישראל, שאותו ייצגה.●●●

בגדי ים מפולפלים. בגדי ים נועזים ומיוחדים של אופנת "פלפל" תכשיטי פנינים — הכל בעיצובו של האופנאי עודד גרא — הוצגו במסגרת אופנת אביב־קיץ 1986 בשבוע שעבר בהילטון הירושלמי. הכנסות הערב היו קודש לבנייה מחודשת של המחלקה הפסיכוגר־יאטרית של בית החולים "עזרת נשים" בבירה. אומרת מרכזת האירוע, גוגה רוג'ואן: "אנו נוהגים לברך בכל הזדמנות 'עד מאה ועשרים', אך מה התועלת באריכות ימים אם היא איננה מכובדת? רבים מהקשישים בארץ סובלים מתשישות נפשית, חדלים לתפקד והופכים לנטל על בני משפחותיהם. עכשיו יש להקים מסגרת נאותה וליישם טיפולים פסיכוגריאטריים חדשניים להחזרתם למעגל החיים" (אסתר בלווה).●●●

בבאזל יומרתי. קונגרס יהודי ראשון, הדן באתיקה הרפואית ביהדות, בהשתתפות רופאים ואנשי רוח יהודים מישראל, מאירופה ומארה"ב, נפתח אתמול בבאזל שבשוויץ. מטעם המחלקה לחינוך ולתרבות תורניים בגולה של ההסתדרות הציונית, בשיתוף בית־הספר לרפואה באוניברסיטה העברית בירושלים. בקונגרס יידונו עשרות נושאים רפואיים הקשורים בהתפתחות המד־עית, רפואית־טכנולוגית, בתחום המחקר, אבחון, ריפוי וטיפול רפואי — המעמידים את הרופא בפני בעיות אתיות. נושא מרכזי הוא הפריית המבחנה, שיצרה גם בעיות הלכתיות בשל חוקי הלסינקי, המחייבים חי־סיון של תורם הזרע הזר, וכן נושאים אחרים [illegible]. בין עשרות המרצים בקונגרס, שיימשך שלושה ימים — הפרופ' ג'ורג' קליין, הרב הד"ר עמנואל יעקובוביץ, הפרופ' מיכל אלקיים, הפרופ' שמעון גליק, הד"ר פליפ אליוט ואחרים.●●●

רומיאו באמריקה. "רומיאו ויוליה" תהיה ההפקה הפותחת של "להקת שקספיר החדשה" בתיאטרון תחת כיפת השמים שבריג'נטס פארק בלונדון ב־2 ביוני. על כך מדווח העלון "חדשות מבריטניה" היוצא לאור מטעם רשות התיירות הברי־טית. למחזה הנ"ל יצטרף "חלום ליל קיץ", החל ב־18 ביוני. התיאטרון, שבו 1187 מושבים, נוסד בשנת 1932. כל הצגה מתחילה בו בשעה 19.45 ויתקיימו גם הצגות יומיות בימי רביעי, חמישי וראשון.●●●

גביע לבריכה. בימים אלה הוענק גביע מטעם שר הפנים לבריכות השחייה המצטיינות בארץ. לאחר סקר מקיף הוחלט להעניק את הפרס הראשון לבריכת בית־הלוחם בחיפה ואת הפרס השני לבריכת השחייה בפתח־תקווה, "ספורטן". שזכתה בו בשל מילוי הוראות החוק בנושא הבטיחות, הביטחון והתברואה וכן בשל רמת השירותים הנאותה לקהל המתרחצים. הבריכה בפתח־תקווה היא חלק ממועדון נפש וספורט, הכולל בתוכו בריכה אולימפית, בר־יכה לימודית ובריכת פעוטות. הנהלת המועדון גם מפעילה רשת חוגים בכל התחומים: החל בג'ודו, הגנה עצמית וקראטה ועד ריקודי שנות השישים ואריגה (נורית אמית)●●●

לגונן על האם הטבעית. ההתייחסות בחוק האימוץ היא לטובת הילד. לאם מתייחסים כאל יולדת בלבד. טובת זכותו של הילד לנסות ולגלות את אמו הטבעית בה־גיעו לבגרות, באמצעות פנקס האי־מוץ וזכות זו אף מעוגנת בחוק. אך לנושא יש גם פן נוסף — זכותה של האם הטבעית לשקם את עצמה ואולי גם להסתיר את עברה. כיום זכות זו אינה מוכרת. חברת הכנסת שולמית אלוני, הסבורה שיש מקום לגונן על האם הטבעית מפני התפרצות בלתי מתואמת לחייה החדשים, הציעה לתקן את החוק בצורה כזו, ששמירת הסודיות או גי־לויה בפנקס האימוץ תהיה מותנית אך ורק בהסכמתה של האם. כן הגישה ח"כ אלוני הצעה של תיקוני חוק, שמטרתם הגנה על קטינים בפני אלימות הורים או אפוטרופ־סים. הצעת החוק מחייבת בין השאר דיווחים של עובדי ציבור לפקיד הסעד שעה שהם נתקלים בתוצאות של אלימות. חובה זו תחול על רופאים בבתי חולים. חובה זו תחול על רופאים בבתי חולים, עובדי טיפת חלב, גננות ומורים, עובדים סוציאליים וכו'.●●●

(יהודית קנולר)

לפסל באותיות

חרב מפוסלת מאותיות מעשה ידיו של מיכל שוורץ. אם תתאמצו תגלו כי האותיות מרכיבות את הפסוק: "לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה".

מאת אסתר בלווה

העיסוק באותיות עבריות בא לי בתורשה, אומר מיכל שוורץ המעצב מ־22 אותיות השפה עולם של צורות וגוונים, ובין השאר פרוכות, ציורים ופסלים. "סבי, ר' מיכל הכהן שעל שמו אני קרוי, היה בעל עיתון 'הלבנון'. הוא הפיק מן האו־תיות כמה שיותר. אני, ברדכי, עושה כמוהו", אומר האמן.

מיכל בן ה־60 הוא עולה חדש בארץ. סבו מצד אמו הגיע לירושלים במאה שעברה. סבו מצד אביו היה ממייסדי פתח־תקווה. הוריו של מיכל עקרו לארה"ב בהיותו ילד. שם דאגו להעניק לו חינוך יהודי שורשי. הלימודים בבית־ספר יהודי ובישיבה של חב"ד העמיקו את הקשר עם התוכן, לא רק עם הצורה.

35 שנים עסק בפרסום ובעיצוב מודעות לחברות מסחריות גדולות. עשרות עובדים, משרד פרסום משגשג. אמנות העיצוב באותיות מקובלת בארה"ב באותיות סיניות ויפניות. מיכל בחר באופן טבעי באותיות עבריות. תוך שבועות מספר הוציא מתחת ידו מערכת שלמה של אותיות הא'—ב', שאותן ניתן להתאים לצרכים גראפיים שונים. כך הוצה את הגשר בין פרסום לאמנות לשמה. תוך זמן קצר עשה לו שם וגם רכש לקוחות לא מעטים. התגובות החיוביות דירבנו אותו לעצב יצירות שתוכנן יהודי מובהק, כאלה שידברו אל לבו של כל יהודי. אחת מהן מוקדשת ליהודות אירופה שנכחדה בשואה. זהו לוח מתכת בצורת שלהבת, שבתחתיתה שמות יהודיים מוכרים: רחל, אברהם, חיהלאה, יוסף־דוד ועוד. כהשלמה לתבנית המתכת בנה מיכל ציור המורכב מאלפי שמות, שכולם יחד יוצרים דמויות ילדים.

בארץ הוא מתקדם צעד לצעד לקראת הבירה ישראלית. יצירותיו כבר מקשטות את אולם מועצת ירושלים, את משכן נשיאי ישראל — והחל מהשבוע, גם את הכנסת.

מבצע לתושבי ת"א, גוש דן והשרון!

ב־35 ש"ח פרסם עד שתמכור!

עתון "העיר" הוא העתון הנפוץ ביותר בת"א. גם זו העובדה. והוא נמסר גם לכל מי שקונה את "ידיעות". "סופ"ש", "הארץ" ו"חדשות". לכן, כשאתה מפרסם ב"לוח העיר" אתה מגיע לכולם - אבל... בפחות כסף. [illegible] 35 ש"ח בלבד לפרסם את מודעתך [illegible] מודעתך תתפרסם בכל יום [illegible] בעיתונים "העיר", "ידיעות" ובמוסף: "צומת השרון", ב"הארץ" [illegible] ביום ג' במהדורה הארצית של "הארץ" [illegible] פרסם ב"לוח העיר" ב־35 ש"ח עד שתמכור!

והמודעה שלך מגיעה גם לקוראי "ידיעות"
גם לקוראי "מעריב"
גם לקוראי "הארץ"
גם לקוראי "חדשות"

לוח העיר

צומת השרון

מתפרסם גם ב: הלוח הארצי הארץ חדשות לוח

מודעות מתקבלות: במשרד הראשי, רח' הנגב 4 ת"א טל: 03-371261, ובכל משרדי הפרסום. מתקבלות הזמנות באמצעות כרטיסי אשראי.

הטור שלי / נתן דונביץ

המשטרה והמשטרה־הפרטית

משטרת ישראל בודקת, סוקרת, את האפשרויות לשיתוף־פעולה מ־לא כינה לבין חברות לחקירות ולאבטחה. החברות הללו, מבחינת היקף פעילותן וסדרי הכוחות העומדים לרשותן, נחשבות זה שנים לא רק משטרה פרטית, אלא אולי — מכמה בחינות — המשטרה מספר אחד. לפי אחד האומדנים, על כל שוטר במשטרת ישראל עובדים בין שלושה לארבעה אנשים במשטרה הפרטית.

ב־1960, כתבתי ב"הארץ" סידרת כתבות־תחקיר תחת הכותרת "המשטרה הפרטית". התרעתי על היעדר פיקוח יעיל על הנעשה בחברות ובארגונים הללו, על האפשרויות לרמיסת זכויות האזרח, על פגיעות בפרטיות בניגוד לחוק. הסיבה לפירסום הסידרה היתה כפולה. מצד אחד, השיגשוג הכלכלי המלאכותי במשק הגיע אז לאחד משיאיו, והיתה דרושה הגנה מיוחדת על מחסנים ומאגרים. מצד שני, אלה אחר אלה נחשפו עבירות חמורות של חוקרים פרטיים.

מן הפיקוד הבכיר של המשטרה נאמר לי, לאחר הפירסום, שה־משטרה לא תשתף פעולה עם החברות, משום שאין עליהן שום פיקוח ציבורי יעיל. ידו של חוק החוקרים הפרטיים ושירותי השמירה קצרה מאוד. עבודה חלקית של פקידה במשרד המשפטים היתה אמורה להיות מכשיר־הפיקוח על המערכת הסבוכה הזאת של משרדים וארגונים.

הודאה בחולשה

המשטרה, אם כן, לא ששה לשתף פעולה, והיו קצינים שראו בשיתוף כזה הודאתה בחולשתו של הארגון הרשמי של משטרת ישראל. היחס לנושא אמביוולנטי, גם משום שרבים מאוד משוטרי משטרת ישראל ומפקדיה פרשו מן השירות ועברו לסקטור הפרטי. היו שפתחו משרדים משלהם, היו שהצטרפו לחברות הקיימות. "להיות קצין ביטחון" הפכה משאת־נפשם של אנשי משטרה רבים; תמורה כספית גבוהה יותר, שעות עבודה אנושיות יותר, ולעתים גם אווירה טובה יותר. העיסוק אינו רק בחקירות ובאבטחה אלא גם בשיווק של אמצעי מיגון.

לפני ימים אחדים פגשתי ברחוב את משה טוב, מי שנחשב במשך שנים ארוכות צייד הכייסים מספר אחד. כתבו עליו הרבה, ראיינו אותו ברדיו ובטלוויזיה. כמעט הפכו אותו לאגדה. אבל במשטרה פרישה נוצרו נסיבות שהביאו את טוב לפרוש. עכשיו, הוא אומר לי, הוא עוסק בהפצת מכשיר התגוננות. המכשיר בתוקף כבת־חשמל ומשאיר אותו הלום במשך דקות ארוכות. הלך הבלש הוותיק מכתובת לכתובת, וכי פיץ את המכשיר. הוא גם עוסק במלאכות של חוקר פרטי. לדבריו, טוב לו בכך.

הממשלה. אילו היתה מתפקדת כדבעי, היתה נותנת דעתה למשטרה הפרטית מזמן. לא רק משום שחובתה לייצג את הציבור בעניין זה, אלא גם משום שהיא הלקוח הגדול ביותר של חברות־השמירה הפרטיות. היא גם לקוח גדול אצל משרדי חקירות. ללא השירותים הפרטיים הללו, היו כמה משרדים מתקשים לתפקד. כל אורח מכיר את התופעה: בשערו של מיתקן צבאי או ביטחוני ניצב שומר במדים של חברה פרטית.

החברות טוענות שהן מקפידות בבחירת האנשים, שלא יהיו בי־זיונות. איני יודע, גם היום, כיצד הן בוחרות ומסננות את האנשים לנקודות־השמירה. נזדמנתי לראות, לפני זמן, בשעתו של נמל יפו שומר, לבוש מדי אחת החברות, הידוע בשכונת מגוריו כתמהוני שמצבו הנפשי מעורער. באחד הלילות, שלף אקדח־הסטארטר והחל לירות לעבר קבצן שביקש מסתור בחדר־המדרגות מפני הגשם הסוחף שירד בחוץ. דיירים נפחדים ששמעו את היריות, הזעיקו את המשטרה, זו עצרה לכמה שעות את האיש ואחר־כך אמרו עליו שהוא "לא לגמרי בסדר". חברת שמירה הלבישה אותו מדים והציבה אותו על משמרתו.

אבל יהיה זה שגוי מאוד לחשוב שזה כוח־האדם, ככלל, העומד לרשות החברות. יש להן צעירים שהיו חיילים ביחידות קרביות ויחידות עלית. גם עתה רבים מהם משרתים שירות־מילואים ביחידות קרביות, וכושרם טוב. יש לחברות סיירות ממוכנות, שאנשיהן חמושים בנשק אוטומטי ויש להן מוקדי אלחוט עם רשתות הפרושות על פני הערים.

יש למשרד החקירות יחידות לזי־הוי פלילי, עם גלאי־שקר וצייר אחד. חוקרים מצוידים היום במיטב המכשירים העדכניים לציתות, לצי־לום, להסרטה ולהקלטה. החדירה לרשות הפרט, בניגוד לחוק, היא עניין שכיח־יום. לא רק לחודרי מי־סות, גם למעבורות ולמשרדים של ארגונים כלכליים. בין אנשי־המו־דיעין של הבנקים זורמת ומתחלפת כמות גדולה של מידע, אשר אמור להיות חסוי. שמור לי ואשמור לך הוא חוק שקיים בתוכה לזוקי הבנקאות.

לפני שש שנים עדיין השוו את גודלה של המשטרה הפרטית למש־טרת ישראל, ורק בעקבים אחרו שמשפורים לרשותה יותר אנשים מאשר לרשות המשטרה הרשמית של ישראל. הגידול נמשך והלך ככל שהתרחבו העסקים ורבו העבי־רות נגד הרכוש. בעלי עסקים ומנהלי מפעלים לבדו, כי לא יכלו לסמוך על המשטרה ולתת־האצבעית, הסובלת ממחסור כרוני בכוח־אדם מיומן ומנוסה. הם פנו אל החברות.

תועלת בשיתוף פעולה

עכשיו, מדברים בצמרת המשטרה על שיתוף־פעולה בין משטרת ישראל לבין המשטרה הפרטית. מסתמכים על כך, שבארצות־הברית, בבריטניה ובכמה מדינות אחרות הניב שיתוף־פעולה כזה, גלוי וסמוי, תוצאות טובות בבלימה נגד הפשע.

צריך להבין, שהחברות ימשיכו לקבל את הגושפנקה של משטרה הנידרשת, או משטרה הנוכחת על־ידי משרד המשטרה. הכרה כזאת תקל על הפרטיים לעבוד. כי ש"נתחוב" על נכויהם של מיני־טלוויזיה כארצות־הברית, ואף, פעם בפעם, את שיתוף־הפעולה שבין בלש פרטי לבין קצין משטרה מקומי.

השאלה המטרידה העותרת בתוקף פה, ואולי אף מחמירה עם שיתוף־פעולה כזה, היא מי יגן על האזרח מפני רמיסת זכויותיו והחדירה ברשו־תו אל ד' אמותיה של פרטיותו. אין בארץ שום גוף יעיל לפיקוח כזה.

"כל המשפחה שלי פה"

מאת נילי מנדלר

תגובות של תיכוניסטים, בני קיבוצים, בעת ביקור במחנות ההשמדה בפולין ★ מומחית להוראת השואה, שליוותה את המשלחת — על משאלי ידע בקרב תיכוניסטים ערב יום השואה: "הפרטים והשמות אינם העיקר"

חברי משלחת התק"ם ליד המשרפות באושוויץ (צילום: עוזי קרן)

בקרמטוריום של מיידנק, פולין, גל עצמות אדם, מכוסה כשתופי בית שקופה. נרות זיכרון דולקים. תלמיד תיכון מקיבוץ בארי מתבונן בעצמות ואומר לישראלית הניצבת סמוך אליה: "ראיתי פעם בסרט־טבע פיל הולך ביער. בכל פעם שהוא נתקל בעצמות פיל, הוא אסף אותן בחוק שלו והביא אותן למקום מסוים ביער. שם מרכזים כל הפילים את שרידי הפילים שמתו".

הנער הגיע למקום במשלחת תלמידים, בני קיבוצים, שיצאו לסיור במחנות ההשמדה בפולין. התגובות היו בלתי צפויות. אחד מהם לקה ביתר לחץ דם מתוצאת ההתרגשות. אחרים התקשו לתפקד. במהלך הביקורים באתרי המוות, נערה סירבה לקנות אפילו כוס משקה קל, כל מהלך הביקור. אחד הבודדים שלא בכו אמר במבוכה: "זה לא אומר שאם אני לא בוכה בחוץ, אני לא בוכה בפנים".

תשעה ימים. שתי קבוצות נוער. האחת מקיבוץ בארי והשנייה בנציג בית־ספר של התק"ם. ביחד, 36 תלמידי שביעיות־שמיניות. נלוו אליהם עשרה מבוגרים. הקבוצה מבארי עברה במשך חודשים אחדים כדי לסמן את נסיעתה לפולין. התלמידים גילו ידיעות, מחוץ לשעות העבודה והלימודים הרגילות.

כשנפגשתי עם נילי קרן, מומחית להוראת השואה, שהכינה את בני קיבוץ בארי לקראת הסיור וגלוותה אליהם, היא עוד היתה המומה. "אחרי הביקור במיידנק, בשיחת ערב שניהלנו עם התלמידים, פשוט הרגשתי שריסתי אותם. הכנתי אותם למשהו שאני בעצמי לא ידעתי עליו. ידעתי את כל העובדות והפרטים הטכניים: מספרים וכמויות ושמות. אבל כשאתה עומד בתוך הקרמטוריום, או בתוך תאי הגזים, זה הדבר עצמו. אתה אומר לעצמך, מה ידעת בכלל? איך בכלל יכול להיות דבר כזה?"

כובעים ללא ראשים

המפגש הראשון עם המראות היה במיידנק. נילי קרן מספרת שהנערים נתפסו בעיקר לצמידות של המחנה לעיר לובלין. "הם לא היו מסוגלים לקבל את העובדה שאנשים חיו אז בתוך העיר, ממש על גבול המחנה. שהם ידעו בדיוק מה קורה שם, מה יקרה ליהודים שאותם הסגירו לגסטאפו. הילדים שאלו איך אנשים יכלו לסבול את הריח של המשרפות. את העשן?

"הם היו מזועזעים מהמפגש עם המזרים המצופים של הכובעים המוצגים בצריפים. זה מסודר בשורות־שורות. מסודר כובעים ללא ראשים. מסודר בגדים ללא גופות. אלפי חליפות תלויות על קולבים בסדר מופתי. כאילו הולכים מולך, הבעלים. במיידנק וכך גם באושוויץ, העיימות של מאות אלפי נעליים. נעלי מבוגרים וילדים. חלק מהילדים הגיבו: 'אלה נעליים בדיוק כמו של אח שלי, בדיוק אותו מספר כמו של הילדים בפעוטון'.

"ילדים עמדו בתוך הקרמטוריום במיידנק, כשהם רואים מצד אחד את התנורים שבתוכם נמצא עדיין אפר השרופים, ולידם ממש חדר האמבטיה של איש האס־אס מבול הקרמטוריום. הוא ניצל את האנרגיה שהופקה מהתנורים כדי לחמם לעצמו אמבטיה טובה, אחרי יום עבודה מפרך. זה הרי משגע. הילדים עמדו ושתקו בתדהמה. וכשיצאו משם, פרצו אותם מהם בבכי איום.

"אחת התמונות שאני זוכרת ממיידנק היתה בצאתנו מהקרמטוריום. ראיתי פתאום שתי בנות חבוקות זו בתוך זו ובוכות בכי שאי אפשר להפסיק אותו. אני לא הורדתי אפילו דמעה אחת באותו רגע. הרגשתי כעס נורא על האנשים, על בני־האדם, למה הם מסוגלים להג־יע". מאוחר יותר, בעת הביקור באושוויץ, התמוטטה נילי בטקס הזיכרון שערכה הקבוצה. לפני הסיור במהלכו, ניהלה יומן. אחרי הביקור באושוויץ חדלה. גם קולה אבד לה לזמן־מה.

"שוטטנו כמו מטומטמים"

בקיבוץ מעולם לא היתה לתי־כוניסטים סבלנות לטקסים. זה לא דיבר אליהם. הם לא תיארו לעצמם, כך התבטאו בעת הסיור, כמה חשובים יהיו להם הטקסים שאותם הכינו מראש לפני הנסיעה. בטרבלינקה, בקור של אפס מעלות בקירוב. לפני טקס בהשתתפות אלפי איש, רובם פולנים, לזכר יאנוש קורצ'אק, הם הסירו את המעילים. שעה ארוכה התחבטו באחד הרק חולצות המשלחות הלב־נות לגופם, ועליהן באותיות גדולות השם ישראל. הם רצו שכולם ידעו מי הם ומהיכן באו.

היו ביטויים ספונטאניים של שנאה כלפי הפולנים. "לחלק מהם היתה הרגשה שהפולנים מסתכלים עליהם בשנאה גם היום. בזמן הטקס, כשצעדנו לתוך טרבלינקה, היו ילדים שהיה נדמה להם שהשוטרים, החיילים והאיכרים שעמדו בצדי הדרך צוחקים מהם". בטרבלינקה לא נותר דבר מהמחנה. האתר כולו הוא שדה ענק ובו זרועים סלעים המשמשים כמצבות לקהילות יהו־דיות שנמחקו. "שוטטנו שם כמו מטומטמים. ראיתי ילדים משוטטים בין האבנים ובוכים. לא יודעים לאן הם הולכים ומה הם מחפשים. דני, המדריך שלהם מבארי, התפרץ בבכי היסטרי. ילדה אחת, שקרובים מצד אמה ואביה ניספו, הלכה ובכתה: 'כל המשפחה שלי פה. כל המשפחה שלי פה'".

נילי קרן מעידה על עצמה כי עד הנסיעה לפולין מעולם לא טעמה וודקה. במהלך הסיור, אחרי שהיו יוצאים ממחנות השמדה ועולים לאוטובוס, היה בקבוק וודקה עובר בין המבוגרים הצעירים. מדי ערב, אחרי יום גדוש, היתה החבורה מנהלת דיון. "רצינו לפתוח אותם, לשתף אותם. אבל האמת היתה שכולנו, גם המבוגרים, זקוקים לזה".

לפני שהגיעו לצריף הילדים בבירקנאו (אושוויץ 2), התעקשו חלק מהם לצעוד על פסי הרכבת. כאילו עשו את דרכם האחרונה בר־כבת, עם מיליוני המומתים. בתוך הצריף ביקש אחד הנערים רשות להניח שני פרחים לזכר הילדים, אף כי טקס ההתייחדות של המשלחת נועד למקום אחר כמובן.

בקבוצה היה נכדו של הסופר יגאל מוסנזון. במשך כל הנסיעות הארוכות באוטובוס הצחיק ובידר את החבריה. אחרי הטקס על הריסות הקרמטוריום בבירקנאו, ביקש מאחד המבוגרים את מלות הקדיש. הוא הלך לבדו, עמד לבדו ואמר קדיש לזכר קרובי משפחתו שניספו באושוויץ.

התנודות במצבי הרוח היו עזות. היו רגעים רבים של עליזות. את ליל הסדר, למשל, ערכו חברי המשלחת בוורשה, בבית הילדים של אגודת קורצ'אק. "וורשה לא ידעה ליל סדר כזה. גפילטע־פיש מקופסאות שימורים, מצות ויין כשר, שסחבנו אתנו מהארץ, תרחות ושירה".

בימים אלה, כשבועיים אחרי שובה מפולין, קיבלה נילי קרן תואר דוקטור מהאוניברסיטה העברית, על עבודת מחקר שערכה בתחום הוראת השואה במערכת החינוך. היא עומדת בראש המרכז להוראת השואה בסמינר הקיבוצים. אחרי הסיור היא תלמד את הנושא אחרת.

מי היה יאנוש קורצ'אק

משאלים בקרב בני הנוער, הנערכים בדרך כלל ערב יום השואה וחושפים את הבורות המדאיגה, אינם מרשימים אותה. "מול 300 שלא יודעים, אני יכולה להעמיד אלף שיודעים. תלמידי י"א־י"ב יודעים יותר ממה שמוצג בעיתונים. הם לפעמים יודעים יותר פרטים. השאלה שצריכה להישאל היא, מה היחס שלהם לעובדות. מה קרה להם בעקבות הלמידה, איזה בני־אדם הם נהיו אחרי שלמדו את השואה. אלה בעיני הדברים החשובים. אם ילד במשאל הוכיח שהוא יודע שיאנוש קורצ'אק היה מחנך ולא קצין גרמני, אז מה? אבל לדעת, איזו בחירה יאנוש קורצ'אק עשה, למה הוא הלך עם הילדים שלו ומה אותו נער מקיש מזה לגבי עצמו, זה מה שחשוב".

התיזה של הדוקטוראט שלה היא, שלמשרד החינוך אין ולא היתה תפיסת־עולם חינוכית לגבי הוראת השואה. הוא נגרר תמיד ופעל בלחץ דעת־הקהל, לחצים פוליטיים ואיר־ועים ולחוגנים. עד היום אין למעצבי תוכניות הלימודים במשרד החינוך מטרות חינוכיות ברורות ומוגדרות בלימוד השואה. המשרד היה שותף ליצירת הסטריאוטיפ של "כצאן לטבח".

המוטיב היחיד כמעט של גבורה היה גטו וארשה. כל שאר המיליונים נתפסו כמי שלא התגוננו. מערכת החינוך לא נתנה דעתה לכך, שבתנאי הגטאות, המחנות, ההסתתרות והבריחה המתמדת, גבורת אנוש התבטאה גם בצורות אחרות של התנגדות. הבריחות מגון, לימוד במחתרת, עיתונות מחתרת, הסתרת אנשים.

ישראל, אירופה ומשבר התיירות מארה"ב (א')

עונה אבודה

מאת זוהר בלומנקרנץ

אסון הכור בצ'רנוביל היה רק המסמר האחרון בארון הקבורה של התיירות האמריקאית לאירופה. ירידת שער הדולר ואירועי טרור קדמו לו. ביריד התיירות הלאומי של גרמניה המערבית במיינץ, היה אפשר לעמוד על התגובות ועל ההיערכות באירופה

מיינץ, גרמניה המערבית

הענן הרדיואקטיבי שנישא מהכור הגרעיני בצ'רנוביל שבבריה"מ, ריחף גם מעל יריד התיירות הלאומי השנתי של גרמניה המערבית שנע־רך במיינץ, 30 ק"מ מפרנקפורט, בתחילת החודש (בין 4 ל־7 במאי) ביוזמת משרד התיירות הגרמני וחברת התעופה "לופטהנזה". הפחד מפני הנשורת הגרעינית והפגיעה האפשרית בתיירות, נתנו את אותותיהם ביחסי המסחר בין גורמי התיירות המקומיים לגורמים מכל העולם שבאו לקחת חלק ביריד. "המציגים הגרמניים היו השנה הרבה יותר גמישים במשא ומתן על מחירים", אמר רודי גרובר, משווק תיירות מארה"ב. משה בריקמן, מנכ"ל חברת "בוא ניסע" מישראל שהשתתף ביריד, אמר: "יכולת להרגיש כי אסון הכור הגרעיני גרם לגורמי התיירות מגרמניה לשנות ברגע האחרון את מדיניות השיווק שלהם. הרבה לא לבעלי מקומות לנהל אתם משא ומתן ארוכים יותר ולהגדיר אותם בנושא המחירים. עד כדי כך הגיעו הדברים שכמה גורמי תיירות גרמניים שבאו עם מחירים נקובים מוכנים, כלל לא הציגו אותם לפניך, אלא חיכו להצעת המחיר שלך".

יריד התיירות הלאומי השנתי של גרמניה המערבית משמש מוקד לחוזי המסחר בענף התיירות של יבשת אירופה כולה. מן התהליכים המתרחשים כאן אפשר להקיש על המצב הצפוי וההיערכות בשאר מדינות אירופה, במיוחד מדינות מרכז היבשת, לקראת תנועת התיירות בשנה הקרובה. ביריד מציגים כל גורמי התיירות של גרמניה המערבית, וציגים מרחבי העולם באים כדי לקשור עסקות כלליות לשנה הקרובה. מישראל השתתפה משלחת של תשעה סיטונאי תיירות גדולים: רונהוויז, "בוא ניסע", נתור, אופיר טורס, אלימליה, פי. טי. סי, יוסי טורס, אירופה טורס, טיולי רימון.

מטען פרשה משותפת

אסון הכור בצ'רנוביל היה המסמר האחרון בארון הקבורה של תנועת התיירות מארה"ב לאירופה. קדמו לו כמה שלבים, בהם הירידה בשער הדולר אשר אילצה את סוכני התיירות האמריקאים להעלות מחי־רים. אחר כך באו אירועי הטרור אשר הפחידו את האמריקאים מהר־לה מלטוס למדינות אגן הים התיכון ובשלב שני לאירופה כולה. לאחר התפשטות מעשי הגמול של הטרור הלובי נגד מטרות אמריקאיות, למשל בדיסקוטק "לה בל" בברלין המערבית. ואם לא די בזה, בא עתה אסון צ'רנוביל והשפיע אף הוא על תנועת התיירות מארה"ב לאירופה בכלל ולבריה"מ בפרט.

גורמי התיירות המערב־גרמניים מודעים היטב למצב שנוצר. במסיבת עיתונאים בהשתתפות נציגי כלי תקשורת מכל העולם, אשר התקיימה בעיצומו של יריד התי־רות, ניסה גינטר שפציר, מנכ"ל משרד התיירות של גרמניה המערבית, להפיג את החששות ולהשפיע על נציגי כלי התקשורת שידווחו בצורה לא סנסציונית. הוא הביע את תקוותו כי הם ייווכחו במו עיניהם שלא נשקפת כל סכנה למטייל מארה"ב ביבשת אירופה.

לדבריו, נקטה מדינתו את כל האמצעים הדרושים להבטחת שלו־מם של המרחים מחו"ל. הוא גילה, כי בראשותה עומדת גרמניה המער־בית לשתף פעולה עם מדינות שכנות באוסטריה ושווייץ, במסע פרסום שנועד לעודד תנועת תיירות ליבשת.

מנכ"ל משרד התיירות המערב־גרמני מתח ביקורת על מדינות מסוימות, שלא נקב מפורשות בש־מותיהן, שאינן עושות די להגביה את תנועת התעופה משטחן. המלח־מה בטרור, אמר, היא עניינן של כל המדינות באותה מידה והדורשת פעולה משותפת להגברתה. שפציר לא דיבר על "משבר" בתארו את מצב התיירות בגרמניה המערבית ובשאר מדינות אירופה, בעקבות הירידה החדה בתנועת התיירות מארה"ב. בתשובה לשאלה אמר, כי מדובר בתקופה קשה חולפת, אשר ייתכן כי תשתנה לטוב עד סוף השנה. הוא ממאן לראות את עונת הקיץ הנו־כחית הקרובה כ"אבודה" מבחינת תנועת התיירות מארה"ב.

לא כך רואה את פני הדברים אוסקר גולב, איש יחסי־ציבור מארה"ב. להערכתו, הפגיעה בתנועת התיירות הקבוצתית המאורגנת מ־ארה"ב לאירופה היא בלתי נמנעת. למרות המספר הגדול־יחסית השנה של שלושים סוכני תיירות מארה"ב — לעומת 23 חברי משלחת בשנה שעברה — שבאו ליריד התיירות הלאומי. לדבריו, מספר זה מלמד על ההתעניינות הרבה בקרב גורמי התיירות בארצו לגבי גרמניה המער־בית, כחלק מאירופה.

לדברי רודי גרובר, משווק תיר־בויות תיירות מארה"ב, אם לא יתר־חשו אירועים ביטחוניים נוספים עד לסוף חודש אוגוסט, אפשר יהיה לנ־סות "לשכנע את התייר האמריקאי היחיד לצאת מעבר לאוקיינוס", בחודשי הסתיו, מספטמבר ואילך. אולם באשר לקבוצות תיירות מאור־גנות, "העונה אבודה". לדבריו, ניכרת מגמה בולטת של תנועת תיירות פנים־ארצית, בארה"ב לעבר אזורים סמוכים ליבשת, דוגמת הונולולו.

במזרח הרחוק אין שינוי

תנועת התיירות ליבשת אירופה בכלל ולגרמניה המערבית בפרט אינה מורכבת אך ורק מתנועת נוס־עים מארה"ב. אף כי גורמי תיירות גרמניים מוסמכים מודים בשיחות פרטיות, כי תנועת התיירות מארה"ב עדיפה בעיניהם בגלל ההכנסות הגדולות־יחסית ממנה. התייר האמ־ריקאי מוציא יותר כסף באירופה מכל תייר אחר. לדברי אני פרידמן, מנכ"ל חברת "רונהוויז" מישראל, שהשתתף ביריד, המחירים הנקובים הרשמיים שהציגו השנה גורמי התיירות המערב־גרמניים גבוהים ומתאימים יותר לתנועת תיירות עשירה כמארה"ב ולא לתנועת התיי־רות העממית מישראל. לדבריו, על רקע הירידה החדה בתנועת התיירות מארה"ב לאירופה, היה מקום שהמער־ב־גרמנים יוזילו אף הם את מחיריהם.

גינטר שפציר דוחה טענה זו מכל וכל במסיבת העיתונאים. הוא אמר כי לא זו בלבד שגורמי התיירות המקומיים לא העלו את מחיריהם בשער המטבעות של המארק הגרמני, אלא אף הוזילו אותם במקרים מסוימים. לדבריו, אין לגורמי התיירות בארצו שליטה על תנודות הדולר ביחס לשער המטבע המקומי. ייתכן מצב שהדולר ייזול, כפי שבשנה שעברה היתה המגמה הפוכה.

שביעות רצון כמעט מהירידה בתנועת התיירות מארה"ב לאירופה היתה בקרב המשתתפים ממדינות המזרח הרחוק. לדברי רומניק פול־דוה, עיתונאי בתאגיד "אוריינטל" בית אסיה" בבנגקוק, גדלה עתה תנועת התיירות מארה"ב למזרח הרחוק. אך להערכתו, תימשך כסדרה תנועת התיירות ממדינות המזרח הרחוק לאירופה, למרות איר־ועי הטרור האחרונים ואסון הכור בבריה"מ. לדבריו, אנשי המזרח הרחוק רגישים פחות מאנשי המערב לאירועי טרור.

סטיפן וואנג מהונג קונג, נציג משרד התיירות המערב־גרמני בהונג־קונג "לופטהנזה" בדרום מזרח אסיה, סבור כי אירועי הטרור האחרונים לא יתנו את אותותיהם בתנועת התיירות היוצאת והנכנסת מהמזרח הרחוק כפי שהשפיעו על ארה"ב. על ישראל אמר, כי אין לה "מה להציע לאנשי המזרח הרחוק". לרוב הגדול אין עניין במקומות הקדושים בישראל. "הם מעדיפים לראות את הערים הגדולות והמפורסמות במע־רב. הם ירצו לטייל באוסטרליה. אך למה יבקשו לבוא ולבקר בישראל", אמר. להערכתו, גם אין ישראל מבוססת דיה בתודעת הציבור במד־ינות דרום מזרח אסיה כיעד תייר־ותי שכדאי לפקוד אותו. ישראל נתפסת בעיני התייר הממוצע במזרח הרחוק "כמתום עוד מדינה".

הזום המרכזי בתנועת התיירות במדינות המזרח הרחוק בשנים האחרונות הוא, לדבריו, תיירות של "מרכזים גדולים במערב". רק לאחרונה הופעלה "רכבת אוריינט" של טיסות שכר מאחת הבירות במזרח הרחוק להמבורג שבגרמניה המער־בית. בטיסות אלה נטלו חלק רק גברים, אשר באו להתענג על חיי הלילה של העיר הגדולה במערב. זאת אף על פי שגם במדינות המזרח הרחוק לא חסרים תענוגות דומים.

לדברי אוניש אנגר, מנכ"ל "סיטה־הולר שראול" מניו דלהי שבהודו, אירועי הביטחון האחרונים באירופה לא השפיעו על תנועת התיירות מארצו. אביל ראוספט, מנכ"ל חברת "שראול האוד" בניו דלהי, אמר כי יבשת אירופה לא נחשבת בעיני ההודים יעד מועדף. כך שממילא אין לאירועים הביט־חוניים האחרונים השפעה ניכרת. בדומה להשפעה על הנרגעה בארה"ב. לדבריו, סינגפור היא היעד המועדף, ולאחריה לונדון.

השופטת רוז תסחב אותם בשובל מעילה

מאת יואב קרני

מחוזות הפוליטיקה האמריקאית: הבוחרים בקליפורניה עשויים להדיח השנה את נשיאת בית־המשפט העליון שלהם, כי היא ליברלית מדי. השופטת עלולה למשוך בעקבותיה סנאטור בכיר — והתקווה הדמוקרטית להפוך את רונלד רייגן ל"ברווז צולע" מוטלת על כפות המאזניים

סוס טרויאני

כדי לקבל את הלגיטימיות של החזיון הזה אתה צריך להתאמץ, ולהזכיר לעצמך: ש־קליפורניה היא ממלכת אחרת: גברת אחת יפהפיה, שמה רוז בירד, נקראת למסור דין־וחשבון לציבור הבוחרים: הסימנים מעי־דים, שהבוחרים יעשו את הדין־וחשבון שלה במידה כזאת של מיליטאנטיות, שכל מי שעתה קשור בגברת ייצא בשן ועין. הגב' האלדייל של המעשייה הזו היא שהגברת היא נשיאת בית־המשפט העליון של קלי־פורניה, ובידיה מסורים חיים ומוות. הרעיון שנשיא בית־המשפט העליון יודח בגלל חוסר הפופולאריות של פסיקותיו מר כרה להעביר חלחלה בגו של ישראלי, שהתרגל לראות בבית־המשפט העליון שלו את המח־סום האחרון בין ארצו לבין אנר־כיה קונסטיטוציונאלית.

אבל זו מעיניה של הפולי־טיקה האמריקאית בכלל, ושל הפוליטיקה הקליפורנית בפרט. הכול עומדים לבחירה, גם שו־פטים וגם תובעים מחוזיים, ואין לך דבר שהפוליטיקה הממלכ־תית אינה משמשת בו. אני מעז להגיד, שגם אם הדמוקרטיה האמריקאית ראויה לקנאה על הרבה דברים, הנה דבר שאין היא ראויה עליו לשום קנאה.

העניין הוא בזה שקליפורניה, שחיים בה 26 מליון בני־אדם, יותר מבכל מדינה אחרת של ארצות הברית, נעה זה עשרים שנה ימינה. מאז 1964 לא הצביעה אף פעם אחת לטובת מועמד דמוקרטי לנשיאות: ב־מהלך 20 השנה האחרונות היא נתנה לארה"ב את שני הנשיאים הימניים ביותר שלה מאז מלחמת־העולם השנייה, ריצ'ארד ניקסון ורונלד רייגן; היא היתה חלוצת הדרך של המלחמה נגד מסי־ההכנסה, שעל כנפיה רחף רייגן פעמיים אל הבית הלבן.

השופטת בירד היא ליברלית, ומקומה בשאלות של חברה ושל חוק וסדר יכירנה מצד שמאל של המפה הפוליטית האמריק־אית. היא למשל אינה להוטה לשלוח אנשים אל הגרדום — החלה המחודשת של עונש המוות היא מן הסעיפים הראשו־נים בסדר היום של שמרני־אמריקה.

חוקת קליפורניה מתירה לצי־בור הבוחרים לחזור ולקרוא משרתי ציבור אל הקלפיות, עוד לפני סוף תקופת כהונתם. הש־דולה השמרנית רבת־העוצמה של קליפורניה הועידה את השופטת בירד להיקרא, כדי שליך אותה מנשיאות בית־המשפט.

הגב' בירד אינה משיבה מלח־מה. היא הסבירה לא מכבר לעי־תון מקומי, ש"פוליטיקאי, כדי לנצח בבחירות, יעשה הכול, או כמעט הכול", אבל "אין זה תפקידו של שופט, ואם אתה עושה את זה, אני חושבת שאתה מוותר משהו מאוד בסיסי".

דאגה לאומית

הגברת התמנתה לכהונתה על ידי מושל דמוקרטי בשנות ה־70. הסתייגותה מן המשחק הפוליטי מעלה את תמונתם של דמוקרטים, החוששים שתבוסתה הממשמשת ובאה תעודד את מה שמכונה כאן "האפקט של שובל המעיל". זה ביטוי ציורי, שכולו נובע מן המסורות הפוליטיות של אמריקה. אמנם, הבחירות בארה"ב הן תמיד, ללא יוצא מן הכלל, אישיות. אבל שמות המועמדים על מכונת־ההצבעה סדורים לפי שורות מפלגתיות. כסדר חשיבות יורד: בראש הרשימה יהיה מועמד המפלגה לנשיא (אם השנה היא שנת בחירות לנשיאות), לכהונת המו־של, לכהונת סנאטורים, צירי קונגרס ובעלי משרות אחרות. מועמד פופולארי לנשיאות יכול להטות את הכף לטובת מועמ־דים פחות פופולאריים של מפלגתו למשרות אחרות, האיש הבוחרים רבים מתפתים למשוך את ידית־המכונה על כל השורה — במקום להצביע אינדיווידו־אלית בעד כל נושא משרה. כבי־כול, המועמד המוביל בשורה לובש מעיל־מידות, והמועמדים שאחריו נאחזים בשובל המעיל, ונוסעים אחריו אל הכהונות שבהן הם חפצים.

הדמוקרטים של קליפורניה חוששים שלשופטת בירד יהיה תפקיד הפוך: תבוסתה תמוטט את הבית על כל יושביו, ועל שובלי מעילה ייסחבו אל האב־דון הפוליטי עוד כמה אנשים.

זו שנה דרמטית מאוד בפולי־טיקה האמריקאית: בחודש נוב־מבר ייבחרו כל 435 צירי בית־הנבחרים, שליש מחברי הסנאט ומספר הגון של מושלי מדינות. השאלה הקריטית ביו־תר היא, אם יצליחו הרפובליק־אים להוסיף ולקיים את הרוב הדחוק שלהם בסנאט, שנתגר מלכתחילה לפני שש שנים בזכ־כות שובל המעיל של רונלד רייגן, או מוטב — אנטי־השובל של ג'ימי קארטר.

לדמוקרטים יש סיבות סבי־רות לקוות, שיצליחו להשיב לעצמם את השליטה בסנאט. סוף־סוף ההיסטוריה מלמדת כי כל נשיא אמריקאי, באמצע תקופת הכהונה השנייה שלו, הפסיד מושבים קונגרסיונאליים. השנה אין הדמוקרטים צריכים אלא לתפוס ארבעה מושבים רפובליקאיים. הסיכוי הדמוקרטי טוב במיוחד, מאחר שהשנה עומדים לבחירה מחדש יותר רפובליקאים, שרבים מהם פגי־עים במיוחד. אם יצליחו הדמו־קרטים, הם יתפסו גם נשיאותו של רייגן על ראשה, רייגן, בארגון המקומי, יהיה "ברווז צולע" בשתי שנותיו האחרונות בבית הלבן, מפני ששני בתי הקונגרס יהיו בשליטה דמוקר־טית (בבית־הנבחרים אין לרפוב־ליקאים שום סיכוי סביר להשיג רוב, גם שכוח איתותי היה להם רוב כזה).

אבל כל זה מותנה בהצלחת הדמוקרטים לשמור ותוליה על מושביהם שלהם בסנאט, וזה מה שהופך את פרשת השופטת מקליפורניה לדאגה לאומית: היא עלולה לסחוב בשובל המעיל שלה את אחד הסנ־אטורים הדמוקרטים הוותיקים ביותר, אלאן קראנסטון, בן 72. וזה בדיוק טעמה של ההסתערות האינטליגנטית הכבדה על השופ־טת: שמרנים אמריקאים אוספים כסף רב על פני כל ארה"ב להבי־סיח את תבוסתה. עד הבחירות של נובמבר הם מתכוונים להוצ־יא שני מיליוני דולר על תש־דירי רדיו וטלוויזיה, סכום שב־מתו לא הוצע מעולם על הדחת שופט.

"זיק המלחמה" מתמלא

לא רק קראנסטון הוק — אגב, הוא מן הידידים המובהקים ביותר של ישראל בקונגרס — רק הוא. עוד רץ אחר הוא תום בראדלי, ראש העיר של לוס אנג'לס. הוא ינסה, בפעם השנייה מתוך ארבע שנים, להיבחר למושל קליפורניה. בראדלי, דמוקרט, יהיה — אם ייבחר — המושל השחור הראשון באמר־יקה [illegible]. גם קראנסטון וגם בראדלי, ידועים, [illegible] להביע תמיכה ברוז בירד. מצד שני, גם אין הם יכולים להתייצב נגדה. במערכה נגד השופטת נשאלים אנשים שאלה של "כן" ו"לא". מי שנ־מנע מלהגיד "לא", כמו אמר "כן". ולמי שאמר "כן" מוזמנים כאמור שובלי מעילה של השופ־טת.

מה נשאר לקראנסטון לעשות חוץ מאשר לאסוף כסף, כדי להציף את קליפורניה בתשדירי טלוויזיה ב"זיק המלחמה" שלו — כך קוראים האמריקאים לקופת מערכת־הבחירות — כבר אוספים כמעט חמישה מיליוני דולר. לא מעט, אבל גם לא הרבה, אם נזכור שבמדינה קטנה הרבה מקליפורניה, צפון־קרו־ליינה, הוציאו שני מועמדים לסנאט ב־1984 25 מיליון דולר ויותר.

הימים האלה הם ימי המגבית. תיבות־דואר על פני כל אמריקה נגדשות בפניות דרמטיות לליב־רלים ולשמרנים, לשמאלנים ולימנים, לדמוקרטים ולרפובליקאים, להתגייס להבטחת עתידם של פוליטיקאים. סו־כנות־ידיעות מקומית חישבה ומצאה, שאלוף המגביות הוא יושב ראש ועדת הכספים של הסנאט, בוב פקווד. בחזקו טמונים שישה מיליוני דולר. פקווד יתמודד השנה במדינת אורגון, שיש בה פחות תושבים מאשר יש בישראל. המועמד הדמוקרטי בעל הסיכויים הרבים ביותר להתמודד נגד פקווד צבר לא פחות מ־1,550 דולר. חישוב מהיר מראה, שעל כל דולר של פקווד יש ליריב הדמוקרטי בערך שני מאיות הסנט. לא רע.

"חושבים לאט אבל עקשנים"

מאת פאטריס קלוד
Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

בני גורקה, החיילים האגריים של האימפריה הבריטית בהודו, תובעים אוטונומיה

דרג'ילינג

"הגורקה חושבים לאט אבל הם עקשנים", נוהגים לומר הקצינים האנגלים לשעבר שפיקדו עליהם בתקופת האימפריה. בני גורקה, החיילים האגריים של האימפריה הבריטית בהודו, בני נפאל במוצאם, הרים ביום, בתמורות. ששת אלפים מהם, רובם חיילים לשעבר, אך גם צעירים, צעדו בתחילת השבוע ב"עיר אבק השריפה" דרג'י־לינג, הידועה בעולם כולו בשל גני התה המרהיבים שלה. כשהם אוחזים באגרופיהם דגלים ירוקים, דרשו המפגינים שאורגנו על ידי החזית הלאומית לשחרור הגורקה (אן־אל־אף־ג'י) את הקמת "גורקהלנד" האוטונומית בתוך מדינת הודו. "אם לא נשיג את שאיפתנו", אומר בהידינג, יושב ראש אן־אל־אף־ג'י, "לא נהסס להפעיל נשק".

וזה כבר נעשה. ב־12 במאי, כמה חוקרים, אותם פגיעות גדולים מעוקפים של הדעונטים של בני הגורקה, נסלעו מניהם. האוטובוסים השליכו אבנים ובקבוקי מו־לוטוב על המשטרה. זו הגיבה תחילה בגז מדמיע אך לאחר מכן פתחה באש. גורקה אחד נהרג ואחד נפצע. 100 איש, ביניהם מנהיגי התנועה, נלקחו למעצר.

הממשלה הקומוניסטית המקומית של בנגאל המערבית — שאליה מסתפחת משום מה דרג'ילינג — מודאגת יותר מהעובדה שמרבית בני הגורקה נענו לקריאת החזית לקיים שביתה כללית בת 72 שעות. 2000 חיילים של כוחות מעין־צבאיים נשלחו למקום, והצבא שבהונוהו הכלכת מאוד בכל אותו אזור "רגיש" השוכן על גבולות סין, בוטאן ונפאל, הועמד במצב הכן. התנגשויות חדשות פרצו ב־12 וב־13 במאי. מלווה בחילופי אש.

גירוש אכזרי

הרעיון בדבר גורקהלנד הוא בן שנים אחדות. הוא החל כתגובה לשי־מירת השפה, הדומה לכל שאר העיי־מותים הלאומיים בתוך הודו. בם עד־מת זה שבמקורה ב־1956 הנבגל החולה למישור הלשוני. כוה הפסד רה מסמנא־נפאלי ש"יובא" במבנו על ידי האנגלים למטעי התה. מונה כיום שישה מיליוני איש (בביליון פחם הם גורקה). שפתה, עם זאת, לא זכתה מעולם להכרה רשמית. ראש הממשלה לשעבר של הודו, דסאי, אפילו הגדיר אותה כזכנו "שפה זרה". זאת אף כי אחד מגדודי הגורקה שהוקמו על ידי האנגלים ב־1825, עדיין קיים בצבא הודו. כ־3000 בני גורקה עדיין משרתים את הכתר הבריטי — בעיקר בהונג־קונג — וכמה וכמה מהם נטלו חלק במלחמת פוקלנד.

על פי המסורת רבים מהם, אנשי מערב־נפאל במוצאם, פורשים לאחר שירותם הצבאי ועוברים להיות ב"ירד מת הכהונות" של דרג'ילינג ומס־ביב להימאליה, בסיקים, במגהליה ואפילו בבוטאן. שם הם מתואהרים מהו"ב עם מטפטיתיהם, שהיגרו לפני יותר מ־100 שנה ומתוכלכים במהגרים הרבים ההלגבאליאים. ש־מהטלי ומהנבוקה של ממלכת מולדתם. להודו ולנפאל גבול משו־תף באורך 800 ק"מ, המוגדר על ידי הבריטים "כמסננת אבירית". יותר מ־30 אלף נפאלים הודרו כך באורח בלתי חוקי למדינת הסכנה סיקים ההודית.

הרדיפה אחר פליטים אלה היא שהציתה את אבק השריפה. בחודש האחרון גירשה מגהליה, מדינת גבול הודית אחרת, זו הפעם הראשונה בסיוע צבא יותר מ־1000 פליטים נפאליים. אכזריות הגבצע היתה כזאת, ש־6000 מהגרים בלתי־לגאליים אחרים — כמו עבודה זו למכרות הפחם באזור — ברחו בכוחם כותירים אחריהם את רכושם הדל.

איך להבדיל בין ההגר שזה מקרוב בא לבין גורקה אצילי כאן נעוצה כל השאלה. אן־אל־אף־ג'י טוען שכל הנפאלים, ללא אבחנה, נרדפים בעת כזיות ומקבלים יחס אכזרי שיטתי. אומר יהבי ראש הארגון: "אנחנו לא עבדיהם של הבנגאלים, אנחנו רוצים להיות בהודו, אבל לא בתור אזרחים מהדרגה שנייה".

"בלתי נכנעים, הרפתקנים, פטר־סים, נאמנים ומשובצבים". כך מתאר ביירון פרוזאל את הגורקה בספרו הנושא אותו שם (הוצאת פנ־גווין). תרבית זו אמראית ללא ספק להעדפתם של ראשי המדינה באסיה את הגברים קטני־הקומה והדיכבים הללו כשומרי ראש. בקרב המשמר האישי של ראג'יב גאנדי עצמו, שנאלץ להחליף כשומרי הראש הסיקים שלו לאחר רצח אמו, יש כמה מבני הגורקה. האם ייאלץ להרחיק גם אותם מפמליותו "בי רגע". אומרים בדרג'ילינג, "פריפת גורקהלנד היא בסמכותה הבלעדית של ממשלת בנגאל המקומית".

קיבוץ 86 / אלי אלעד

בני־קיבוץ כשכירים בקיבוץ אחר

הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי, שהוא הגוף העליון של התנועה ובו נציגים של כל 85 קיבוצי הארצי, עומד לדון בישיבתו הקרובה בתופ־עה של העסקת בני קיבוצים הנ־מצאים ב"שנת חופש" כשכירים במפעלים של קיבוצים אחרים. תופעה זו, שהחלה לפני כשלוש שנים בקיבוץ עין המפרץ, קיימת כיום, לדברי מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים אורון (ג'ומס), בעוד שלושה מקבוצי התנועה: שריד, געתון ושומרת. ג'ומס, שהוא חבר קיבוץ שובל, מרגיש כי לרוב הקיבוצים עמדה שלילית ביותר נגד התופעה הזו.

"אין שום אפשרות, שבמסגרת קיבוצית יעבדו בני קיבוץ, אפילו הם בשנת־חופש, כשכירים בקיבוץ אחר. זה עומד בניגוד לכל הערכים. זה יוצר בעיה באותו קיבוץ כלפי בניו, ויוצר בעיה בקיבוץ ממנו באו הבנים, לגבי שאר בניו וחבריו. אנו חושבים, וזו העמדה לקראת ישיבת הוועד הפועל, שהתנועה צריכה לקבל החלטה. תקיפה נגד התופעה שהיא בהחלט שלילית, ולהתמודד עמה", אמר ג'ומס.

המדובר בתופעה הקשורה באחת הבעיות הגדולות שעמן נאלצת התנו־עה הקיבוצית להתמודד זה שנים: "שנת החופש" שלה זכאים הבנים לאחר שירותם בצה"ל. אותו "רומן לא בר־כיבוש" לראות את העולם, כאשר כל המחזיק הוי זה משגבת. הרם במשך השנים ללא־מעט מבעי־יותיה הקיומיות של התנועה, דוגמת עזיבת בנים וירידה. הוא "מולד" מדי פעם בעיות חדשות. אחת מבעי־יות אלה, שהיא מצומצמת וקשורה בקיבוץ הארצי, היא אותו הסדר הקיים בכמה מקיבוצי התנועה, של העסקת בנים מקיבוצים אחרים במפעל התעשייתי של קיבוץ אחר תמורת שכר. התקשרות מעין זו מאפשרת לבן הקיבוץ ב"שנת חופש" לחסוך כספים שלהם יזדקק במהלך השוטטות ברחבי העולם. בדרך־כלל מושגים כספים אלה על־ידי עבודה מחוץ לתחומי התנועה הקיבוצית.

לפני כשלוש שנים החל עין המפרץ בהעסקת כמה בני קיבוצים בחופשה במפעלה, כפתרון למצוקת כוח־האדם. כיום מועסקים בעין המפרץ עד 12 בני קיבוצים אחרים, רובם במפעל, ובמקומות מיוחדים גם בגידולי־שדה (קרי: החקלאות) ובכוורת. ביטאון הקיבוץ האר־צי, "השבוע", שהעלה את הבעיה באחד מגיליונותיו האחרונים, מביא את דבריו של חן, רכז הפנים של המפעל בעין המפרץ, האומר: "ני־סיונו במפעל מאפשר לומר, שמערכת היחסים אינה מבוססת על יחסי בוס־עובד. אלא היא כמו בין כל חברי קיבוץ, פרט לקבלת שכר. התנוע"ה לקחו אחריות, מקבלים אותן מלא. לא מתחשבים איתם על קטנות. האין בעיות בינם לבין שאר הקב־וצים. מערכת היחסים היא של חב־רות... אני מקווה שיסתיים. בעתיד מספיק חברים משלנו לאיוש תחנות הייצור. אך במציאות נהנו, כי שטח משהור לא יחזור".

בעקבות פניות הקיבוץ הארצי, נערכה באחרונה בעין המפרץ שיחת קיבוץ בנושא, שהחליטה ברוב גדול להמשיך את הקיים. מזכירת עין המפרץ, אביטל, מציינת ב"השבוע", כי בלי אלטרנטיבה מתאימה למצו־קת כוח־האדם, לא יוכל הקיבוץ להפסיק: "הפסקנו קבלת אולפן, פרוייקט "סלע" נגמר שלא באשמ־תנו. מתנדבים באים עכשיו לישראל פחות, והבנים שלנו עוזבים במב־בעיקרון הבסיסי שלנו נגד עבודה שכירה בקיבוץ. קיבוצים אלה יצרו נסיבות ומצבים קשים עבור חברי הקיבוץ ובני הקיבוץ שלהם, כאשר תחת אותו גג, באותו מפעל, ולעתים מכונה ליד מכונה, עובדים שני בני קיבוץ, אחד מקבל בסוף תמורת עבודתו והאחר הוא עובר מן השורה או אולי המעביד.

"היוצאות, קבוצת בנים שהם שכירים בקיבוץ אחר, גרים בו והם הורים גוף שאין לו כל קשר אליהם, מחוייבת לשום גורם, יוצרים מצב את הרשה שאין להסכים לה בשום פנים. בנים שכירים אלה, בעצם היותם שכירים ומתוך המעמד המוקנה להם, מביא להיווצרות נור־מות שהן רחוקות מאיתנו, זרות לנו ואין לנו כל שליטה עליהן", מציינים עמיר חזור. היוצאים גם נגד התופעה של העסקת בני קיבוצים בחופשה כשכירים במפעלים אחר־ים של הקבוצים.

מזכירות התנועה הצעירה (נח"צ) של הקיבוץ הארצי מציינת בהחלט־תיה, כי עבודת בני קיבוץ בשכר בכמה קיבוצים עומדת בניגוד מוחלט לערכי הקיבוץ; "הקיבוצים הנמצאים במצוקת כוח עבודה חייבים לאתר את הבעיות ולחתור לפתרון במסגרת הנורמות הקיב־וציות הידועות. הפתרון הקל גורם להידרדרות שאין חזרה ממנה בנור־מות התנועתיות ובערכים שעליהם מבוססת החברה הקיבוצית".

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מתכת סדום: מפרקי דנות מוכרים 32 אחוז מהחברה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

לאחר שמפרקי חברת דנות מכרו בשבוע שעבר 10 אחוזים מעלית, הם ינסו בימים הקרובים למכור חבילת מניות נוספת של חברה פחות אטרקטיווית: מתכת סדום. לפי שעה לא ברור מה תהיה תמורת המכירה, אך ידוע כי היקף ההשקעה של דנות במתכת סדום עם כניסתה לחברה באוקטובר 1982, עמד על מיליון דולר.

מתכת סדום העוסקת בייצור מתקנים בענף המתכת, הוקמה בשנת 1970 על ידי יוסף פלג, יעקב מלאך ויהודה דרור. הלקוח הכמעט־יחיד (90% מהמכירות) של החברה הוא מפעלי ים המלח. עובדה המגדילה את הסיכון הטמון בחברה. מתכת סדום הנפיקה בראשונה את מניותיה לציבור לפני שלוש שנים. ההפסדים הכבדים שנגרמו מאז, והירידה בהיקף קבלת העבודות, התמירו מאוד את מצבה הפיננסי. הדבר בא לביטוי בקשיי נזילות ובעלייה בהון החוזר השלילי. עקב כך נאלצה החברה לשנות באחרונה את ייעוד תמורת ההנפקה, ולהקצות 100 אלף דולר להון חוזר.

באוגוסט 1985 זכתה החברה במכרז להקמת מסופי הטעינה והפריקה של המסוע צפע סדום, עבור מפעלי ים המלח, בהיקף של מיליון דולר. במצבה העסקי המתמיר של מתכת סדום, היתה הזכייה במכרז זה כאוויר לנשימה. עובדה נוספת שסייעה לחברה להתגבר על קשיי הנזילות, היא המרת כתבי האופציה

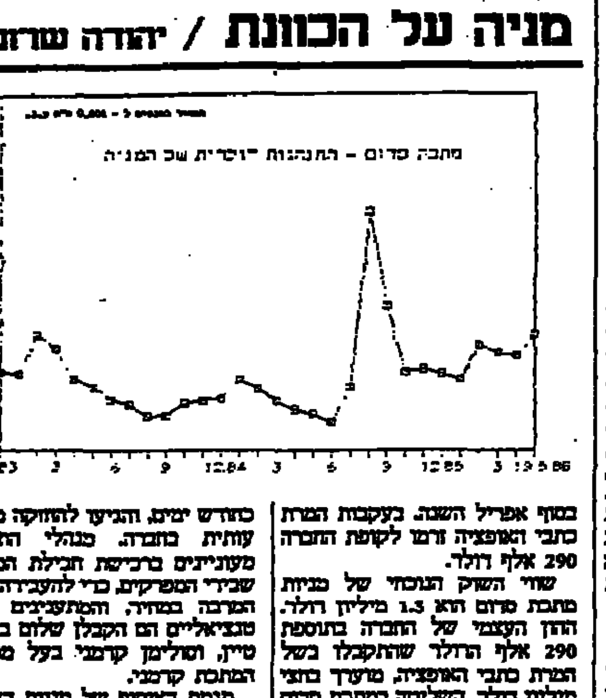

בסוף אפריל השנה. בעקבות המרת כתבי האופציה זרמו לקופת החברה 290 אלף דולר.

שווי השוק הנוכחי של מניות מתכת סדום הוא 1.3 מיליון דולר. ההון העצמי של החברה בתוספת 290 אלף הדולר שהתקבלו בשל המרת כתבי האופציה, מוערך בחצי מיליון דולר. השליטה במתכת סדום מחולקת בין כמה בעלי מניות, הבולטים: מפרקי דנות המחזיקים 32 אחוז מהמניות. בעל מניות נוסף הוא יוסף פלג, המשמש גם מנהלה, המחזיק ב־25 אחוז מהמניות.

מי שמגלים התעניינות הם כמה מנהלי תיקים. הפועלים באמצעות החברה המרכזית. חלקם גם המירו את כתבי האופציה של החברה לפני כחודש ימים, והגיעו להחזקה משמעותית בחברה. מנהלי התיקים מעוניינים ברכישת חבילת המניות שבידי המפרקים, כדי להעבירה לכל הקרבה במחיר, והמתעניינים הפוטנציאליים הם הקבלן שלום בלושטיין, ושולמן קרמני בעל מפעלי המתכת קרמני.

מגמת האיסוף של מניות החברה באה לביטוי בעלייה בשווי השוק של מניותיה. המניה עלתה ממחיר של 1.1 סנט למניה בתחילת 1986 למחיר של 1.7 סנט למניה כיום. כפי שמראה הגרף שהוכן על ידי "מיטב", הידיעות על זכייתה של מתכת סדום במכרז צפע, הקפיצו באוגוסט '85 את מחיר המניה לשיא של 3.4 סנטים.

העורך: נחמיה שטרסלר

מבחוץ קלי:

תנאי הפרישה המוקדמת של "מבטחים" מייקרים תהליכי התייעלות

מאת יונתן שרמן

תנאי הפרישה המוקדמת ה־מוכתבים על ידי קרן הפנסיה "מבטחים", יקרים יותר מאשר בקרנות פנסיה אחרות ועקב כך נבצעים במפעלים רבים תהליכי התייעלות אשר נדרשים על פי המצב הכלכלי — כך אומר ראה השוכן מנחם קלי, המתמחה בנושא ביטוח פנסיוני.

לדבריו, האיל וקרן הפנסיה "מבטחים" היא קרן הפנסיה הי־חידה המבטחת את מפעלי התעשייה, למעבידים אין כל אפשרות להתמקח על תנאי הפרישה המוקדמת ועליהם ל־קבל את תכתיבי הקרן.

קלי אומר, כי העלות למעביד יקרה יותר, מכיוון שבפרישה מוקדמת משלם המעביד את כל תשלומי הפנסיה המגיעים ל־עובד עד גיל הפרישה על פי דרישות קרן "מבטחים". תשלו־מים אלה אינם מהוונים עם מקדם־הסיכון המתאים לעובדה שהעובד אינו עשוי עוד להיפגע בתאונת עבודה. ולעתים גם נעשה ההיוון בשער ריבית הנ־מוך ב־50 אחוזים מאשר שער הריבית במשק.

קלי מציין, כי כאשר המעביד עומד בפני סיטואציה כזאת, שעליו לשלם תשלומים גבוהים יחסית בעבור תהליך הפרישה מרצון של עובדיו, ערב פרי־שתם, הוא ישקול היטב אם תהליך זה כדאי כלכלית, ולע־תים יימנע מכך תוך פגיעה ביע־ילות הכלכלית של החברה שבראשה הוא עומד.

עמוס ערן מנכ"ל קרן "מבט־חים" אמר בתגובה, כי הקרן פועלת על פי תקנונה בכל הקשור לפרישה מוקדמת של עובדים ואין היא עצמאית לקבוע תנאים בתחום זה. כן ציין, כי תהליך הפרישה מרצון אינו מקיף מספר גדול של עוב־דים.

קריית הפלדה נכנסה למלחמת מחירים

הורידה מחיר הברזל ב־14%

על רקע הגעת משלוח מיובא נוסף של ברזל מצולע שיימכר במחיר של 450 דולר לטונה

מאת יונתן שרמן

קריית הפלדה החילה את הברזל מתוצרתה בשיעור של עד 14 אחוזים לברזל מצולע בקטרים הגדולים של 12 ו־14 מילימטר. הוזלה זו מחריפה את התחרות בענף הברזל המצולע, שבו שולטת קריית הפלדה על יותר מ־80 אחוזים מהייצור המקומי.

מלחמת המחירים הוזלה בחודש מרס בהוזלה של 6 אחוזים תמורת תשלום במזומן, שתפתה עד כדי 14 אחוזים החודש, כאמור, בתנאי שהו־תשלום ייעשה במזומן.

יצוין, כי בעבר ניתנה לקבלנים הרוכשים את הברזל המצולע תקו־פת אשראי שבין שבועיים לחודש וחצי.

הוזלת מחירים זו נעשתה לדברי אורי ברזון, מנכ"ל קריית הפלדה, כדי להיפטר ממלאי גדול של ברזל מצולע שהצטבר במפעלי קריית הפלדה. ברזון הבהיר שהוזלת המחירים קשורה לעונה. שבימים אלה הגיע משלוח נוסף של ברזל מיובא בכמות של 1500 טונות. מש־לוח זה יובא על ידי חברת "סיגמא" מקבוצת "דיסקונט השקעות", והוא יימכר בארץ במחיר הנמוך ב־25 אחוזים ממחיר המחירון של קריית הפלדה — כלומר, כ־450 דולר לטונה במקום כ־600 דולר לטונה.

ברזון גם הבהיר, כי קריית הפלדה מנסה לדחוק את מפעל הפלדה השני בארץ — "ערגול פלדות" — מהשוק. "ערגול פלדות" מספק כיום כ־15 אחוזים מהתצר־וכת המקומית. עם זאת הוא ציין, כי השוק הוא שוק חופשי וכל יצרן יכול לנגוס בפלח השוק של יצרן אחר.

סופר "הארץ" מוסיף, כי בימים אלה מוקם מפעל נוסף לייצור ברזל מצולע, באשדוד, על ידי קבוצת "שיראי" בשיתוף עם יזמים אנגליים. כאשר יושלם מפעל זה בעוד כחצי שנה עד שנה, תגבר התחרות בענף.

כור ויתר על 1.5 מ' ד' כדי להציל את גולדפרוסט

מאת יהודה שרוני

קונצרן כור יפסיד השנה לכל הפחות 1.5 מיליון דולר בשל הלוואה מסובסדת שהעביר לחברת גולדפרוסט. אתמול פורסמו מאזני גולדפרוסט ומהם עולה, כי החברה עברה מהפסד של 900 אלף דולר בשנת 1984 לרווח של 1.25 מיליון דולר בשנת 1985, בשעה שחברות מערנות וסנפרוסט, גם הן באותו ענף, הציגו השנה הפסדים.

מבדיקת המאזנים מתברר, כי חלק הארי מהרווח הושג הודות להלוואה בסך 3 מיליוני דולר שהועברה למפעל מקונצרן כור. הלוואה של מיליון דולר ניתנה ללא ריבית, ואילו הלוואה דולרית של 2 מיליוני דולר ניתנה בריבית של 10 אחוזים לשנה ב־1.7.85, בדיוק עם הקפאת שער הדולר. הריבית הבנקאית שכבר ויתרה עליה למעשה, עמדה אותה עת על 15 אחוז לחודש. בינתיים ירדה הריבית, אך בהנחה שהריבית הממוצעת בחצי השנה השנייה של 1985 עמדה על 9 אחוז לחודש, הפסידה כור על ההלוואה שנתנה 1.5 מיליון דולר.

הלוואות מסוג זה היו לשיטה בכור. הלוואה בתנאים דומים ניתנה לחברה הבת־השלת תגל, וגם לחברות־בנות אחרות.

שלטונות מס־ההכנסה גילו את הפירצה והם מתכוונים לסתום אותה באמצעות סעיף 3 י'. על פי סעיף זה, תחויב חברה הנותנת הלוואה לכל נותן, במס על ההפרש בין עליית המדד לבין הריבית שבה ניתנה ההלוואה.

---

3 פעמים בשבוע לקופנהגן
קשר ישיר
לבנגקוק (ללא חניית ביניים)
לסינגפור (חניית ביניים אחת)
לטוקיו (מעל לקוטב הצפוני)
קשר נוח למרבית הערים הראשיות במזרח הרחוק ובאוסטרליה.
SAS
רח' בן־יהודה 32, טל. 03-292233, תל אביב.

פרופ' יובל לוי ל"הארץ":

ניתן לפטר את הבנקאים גם ללא חקיקה מיוחדת של הכנסת

"אין צורך בחקיקה מיוחדת על מנת לפטר את הבנקאים בעקבות המלצותיה של ועדת בייסקי", אמר בשיחה ל"הארץ" פרופ' יובל לוי. לדעתו, די בחוק הקיים על מנת להדיח את הבנקאים מתפקידם. הוא מסתמך על חוק הבנקאות שמאפשר למפקחת על הבנקים, גליה מאור, להשתמש בסמכותה כדי להדיח את הבנקאים מכהונתם.

לדעת פרופ' לוי, עלולים להתע־רר קשיים בחקיקה מיוחדת של הכנסת למטרה זו, ולכן אולי כדאי לוותר על אפשרות זו ולהשתמש בחוק הקיים. החוק, אגב, מאפשר גם למפקח על הביטוח במשרד האוצר לפטר מנהל של חברת ביטוח, כאשר מתברר שאין הוא מתאים לתפקידו.

יצוין שבבנק דיסקונט מתעתדים לתקוף באותן משפטי כוונה של גורם כלשהו שינסה לפעול על בסיס המלצות ועדת בייסקי.

צפוי עודף נזילות בסוף החודש

מערכת הבנקאות נתונה כעת בגרעונות נזילות של כ־200 מיליון שקל, למרות הקלות הנזילות. שהב־היג בנק ישראל באחרונה.

בבנק ישראל וגם במערכת הבנק־אות מעריכים, שכשבוע הקרוב צפויה התורה נוספת של גרעונות הנזילות, שסיבותיה, בין השאר, בהנפקות של בנק ישראל ובמשר־כות כספים על ידי הציבור. עם זאת, מעריכים שלקראת סוף החודש תחזור מערכת הבנקאות, בראשונה לאחר שבועות רבים, למצב של עודפי נזילות. תחילה, הודות לפר־עונות גיבוים של איגרות חוב, וכמה ימים לאחר מכן, עקב ההזרמה המסורתית של הממשלה בראשיתו של החודש. [illegible]

רווח והפסד / אריה לביא

האשראי בשקלים באפריל היה זול יותר

האשראי בשקלים היה באפריל זול באופן משמעותי מהאשראי הדולרי, בניגוד למקובל בעבר. מתברר מסקר שערכה המכללה הפיננסית. מהסקר עולה, שהריבית הריאלית הממוצעת בחודש אפריל ירדה ל־0.3 אחוז בלבד, בגלל עליית המדד בחודש זה ב־3.3 אחוזים.

מהסקר המבוסס בחלקו על נתוני בנק ישראל מתברר, כי הריבית על הלוואות במטבע חוץ היתה באותו חודש 1.14 אחוז.

על פי תחזיתה של המכללה הפיננסית, שבראשה עומד אשר קיפל, תעלה הריבית האפקטיווית במאי ל־3.6 אחוזים, שהיא ריבית ריאלית של 1.9 אחוז, זאת בהנחה שמדד מאי יעלה בשיעור של 1.7 אחוז. סופר "הארץ" מציין, שכגורמים פיננסיים מעריכים כי מדד מאי יעלה בשיעור גבוה יותר, ומשום כך העלות הריאלית של הריבית תהיה נמוכה יותר.

ריבית הג'אמבו במגמת ירידה

לאחר שבנק ישראל שינה את הוראות הנזילות, הקטינו הבנקים את שיעורי הריבית שהם משלמים על פיקדונות ג'אמבו, והן עומדות כעת על 17.5–18.5 אחוז לשנה. שיאה היה 19.5 אחוז. הריבית למפקידים קטנים אינה משתנה והיא מוסיפה לנוע (בנל"ל) בפיקדונות פק"מ לחודש בין 0.75 אחוז על פיקדונות של עד 1000 שקל, 1.19 אחוז עד 10,000 שקל ו־1.25 אחוז על פיקדונות שמעל 10,000 שקל. במערכת הבנקאות צופים שהריבית תרד לקראת סוף החודש בשל הציפייה לעודפי נזילות.

"אביק" קיבלה הזמנות במיליון ד' לאחר שהציגה התרופות בארה"ב

מאת יונתן שרמן

חברת "אביק" קיבלה הזמנות בשווי של כמיליון דולר להספקת תרופות מתוצרתה נגד סרטן, לאחר שהציגה בראשונה את מוצריה בכינוס השנתי של האגודה האמריקאית של רופאים המטפלים בסרטן — הכינוס נערך לפני כעשרה ימים, בלוס אנג'לס, ומוצרי "אביק" הוצגו שם על ידי חברת "אינטרנשיונל פרמסטיקל פרודקטס", בהתאם להסדר השיווק הבלעדי שיש ל"אביק" עם חברה זו, שהיא בין הגדולות בארה"ב בתחום הפצת תרופות.

"אביק" קיבלה באחרונה אישור של רשות המזון והתרופות האמריקאית להפיץ את מוצריה בארה"ב. התערוכה בלוס אנג'לס הוכיחה, לדעת החברה, כי מוצריה של "אביק" לא רק עומדים בסטנדרטים הרשמיים של ארה"ב, אלא גם בדרישות הספציפיות של הרופאים המומחים המטפלים בחולי סרטן.

המוצרים שבהם מדובר הם מפיתוח עצמי של "אביק", וההזמנות שבהן זכתה החברה יסופקו במהלך השנה הקרובה.

בעקבות אישור ועדת הכספים:

קבוצת הברום תגייס בארה"ב 40 מ' ד'

מאת יונתן שרמן

ראשי חברת "כימיקלים לישראל" החליטו לקבוע תאריך יעד להנפקת קבוצת הברום בארה"ב, בעקבות אישור ועדת הכספים לחוק הברום השבוע.

תאריך זה נקבע לעוד כחודשיים, ובמהלך תקופה זו יוכן תשקיף החברה וחוק הברום יועבר בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת.

חוק זה מתייחס לשני נושאים עיקריים בחוק החברות הממשלתיות. ראשית, החוק מונע מהממשלה להכתיב לחברה, היוצאת בהנפקה, החלטות שאינן כלכליות, אשר יכולות כיום להיקבע על פי סעיף 4 (א) לחוק החברות הממשלתיות; כן מונע החוק החדש משיכת דיוידנדים על ידי רשות החברות הממשלתיות בניגוד להחלטת החברה.

ועדת הכספים אישרה גם את הארכת זיכיון מפעלי ים המלח וקבוצת הברום להפיק מחצבים מים המלח ב־30 שנים נוספות, עד שנת 2030. אישורים אלה נתקבלו בכנסת בעקבות דרישת החתמים האמריקאים, אשר קבעו חד־משמעית, שללא התחייבויות אלה של הממשלה לא תצלח הנפקה זו.

קבוצת הברום תהיה החברה הממשלתית הראשונה המנפיקה מניות בארה"ב והיא אמורה לגייס סכום של 40 מיליון דולר תמורת כ־24 אחוזים ממניותיה. אם תצלח הנפקה זו, צפויות הנפקות של חברות ממשלתיות נוספות ובהן "פריקלאס", "שלוה", קונצרן "כי־מיקלים לישראל" וחברת "אלתא" של התעשייה האווירית.

"וולטה כרמיאל" תגדיל היצוא בכ־50 אחוז

שלחה משלוחים ניסיוניים לסין העממית

מאת סופר "הארץ"

"וולטה כרמיאל" תגדיל השנה את יצואה בכ־50 אחוזים, ל־6 מיליוני דולר בהשוואה ליצוא של 3.9 מיליוני דולר.

החברה הודיעה על תוחלת זו לרגל זכייתה בפרס יצואן מצטיין השבוע. לדברי החברה, גידול זה יושג על ידי תחילת השיווק של הגורות להעברת כוח מחומרים פלסטיים מיוחדים המיוצרים במפעל.

החברה השקיעה בפיתוח הגורות אלה סכום של כמיליון דולר בחמש השנים האחרונות והיא מקווה לחזור בעזרת השקעה זו לשוק המנועים בעולם.

בין השאר, שלחה החברה משלוחים ניסיוניים של הגורות מתוצרתה לסין העממית, באמצעות משרד התעשייה. החברה מבקשת לקלוט עובדים נוספים במפעלה בכרמיאל, אבל נתקלת בקשיים בגיוס כוח אדם מקצועי.

צפויים פיטורים של כ־50 עובדים במנועי בית שמש

אם הבעלות על המפעל תעבור לידי התעשייה האווירית

מאת יונתן שרמן

ב"מנועי בית שמש" צפויים פיטורים נוספים של כ־50 עובדים לכל הפחות, אם הבעלות על המפעל תעבור לידי התעשייה האווירית.

ב"מנועי בית שמש" מועסקים כיום למעלה מ־700 עובדים והנהלת החברה התכוונה לצמצם את מספרם לכ־650 או אף פחות, כחלק מתהליך ההתייעלות של החברה והניסיון להקטין את הפסדיה. אבל בשלב זה הוקפאה תכנית הפיטורים עד שיתברר איזה גוף ירכוש את "מנועי בית שמש", או להלופין המפעל ייסגר וכל עובדיו יפוטרו.

אם בסיכומו של דבר תרכוש התעשייה האווירית את המפעל, יואלץ המפעל להקטין את מספר עובדיו במסגרת איחוד מערכות או חטיבות התעשייה האווירית, ומכאן הצורך בפיטורים הנוספים. מאידך, אם יוחלט ש"כור" תרכוש את המפעל, אפשר שהפיטורים שבהם מדובר לא יבוצעו, בשלב ראשון לפחות.

יצוין, כי בימים אלה נמשכים המגעים בין משרד הביטחון וחברת "פראט אנד וויטני", שהיא בעלת 40 אחוזים ממניות המפעל, במטרה לשכנעה שלא למכור את מניותיה. כידוע, "כור" הודיעה את כוונתה לרכוש את המפעל בהסכמת "פראט אנד וויטני" להוסיף ולהחזיק במניות "מנועי בית שמש".

שערי מטבע חוץ

20.5.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4737	1.4921	1.45	1.52	1.4773	1.4957	1.45	1.52	1.4743	1.4928	1.4847	0.0024
1 לי"ש	2.21	2.32	2.2548	2.2829	2.22	2.33	2.2617	2.2899	2.21	2.32	2.2537	2.2821	2.2716	0.0232
1 מארק גרמני	0.65	0.69	0.6644	0.6727	0.66	0.69	0.6674	0.6757	0.65	0.69	0.6658	0.6742	0.6699	0.0030
1 פרנק צרפתי	0.20	0.22	0.2087	0.2113	0.20	0.22	0.2092	0.2118	0.20	0.21	0.2089	0.2115	0.2103	0.0012
1 גולדן הולנדי	0.58	0.61	0.5903	0.5977	0.58	0.61	0.5921	0.5995	0.58	0.61	0.5904	0.5978	0.5947	0.0029
1 פרנק שווייצרי	0.78	0.82	0.7977	0.8076	0.78	0.82	0.7797	0.8097	0.78	0.82	0.7986	0.8086	0.8033	0.0024
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2070	0.2096	0.20	0.21	0.2071	0.2097	0.20	0.21	0.2070	0.2096	0.2083	0.0012
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1955	0.1979	0.19	0.20	0.1956	0.1980	0.19	0.20	0.1956	0.1980	0.1968	0.0012
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1799	0.1821	0.18	0.19	0.1802	0.1825	0.17	0.19	0.1799	0.1822	0.1809	0.0006
1 מרק פיני	0.28	0.30	0.2881	0.2917	0.28	0.30	0.2886	0.2922	0.28	0.30	0.2880	0.2916	0.2899	0.0015
1 דולר קנדי	1.05	1.11	1.0718	1.0852	1.05	1.10	1.0732	1.0866	1.05	1.10	1.0718	1.0853	1.0791	0.0069
1 דולר אוסטרלי	1.00	1.10	1.0706	1.0840	1.04	1.11	1.0730	1.0864	1.04	1.11	1.0710	1.0845	1.0780	0.0031
1 ראנד דרא"פ	0.49	0.54	0.6366	0.6446	0.38	0.65	0.6411	0.6491	0.40	0.55	0.6413	0.6493	0.6529	−0.0218
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3260	0.3301	–	–	0.3268	0.3309	–	–	0.3256	0.3297	0.3283	0.0017
10 שילינג אוסטריים	0.93	0.98	0.9477	0.9595	0.93	0.98	0.9495	0.9613	0.93	0.97	0.9456	0.9575	0.9536	0.0044
1000 לירות איטלקיות	0.95	1.01	0.9695	0.9816	0.95	1.01	0.9726	0.9848	0.94	1.01	0.9704	0.9826	0.9765	0.0051
100 יינים יפניים	0.87	0.91	0.8840	0.8951	0.87	0.91	0.8846	0.8956	0.87	0.91	0.8849	0.8960	0.8900	0.0098

הארץ
מוסף מיוחד
היצוא הישראלי ופרסי היצוא
יופיע
בסוף חודש מאי 1986
הכולל בתוכו חומר מערכתי, תמונות, מודעות פרסומיות ומודעות ברכה ליצואן המצטיין
על מנת להבטיח את השתתפותכם במוסף היצוא נא לפנות עד 23.5.86 למר שלמה גינזבורג טל' 03–824261 או אל משרדי הפרסום.

בוקר בוקר נפתחים השערים ב־102 מפעלי כור. הבוקר, נפתח השער ה־103.
כור מכניקה ומערכות, בשיתוף עם קיבוץ כפר הנשיא, פותחים היום את שערי מפעל "הבונים" - מפעל למוצרי צנרת בחצור הגלילית.
מפעל נוסף בעיירת פיתוח. מקומות עבודה נוספים.
צעד נוסף להגברת היצוא.
כור. 103 מפעלים.
52 מפעלים ב־32 עיירות פיתוח.
10,000 עובדים מועסקים במפעלי כור.
כור רואה בתעוש אזורי הפיתוח - ערך עליון.
מטרתה של כור - לפתוח עוד שערים, להפעיל עוד מכונות, לקלוט עוד עובדים, ליצור עוד מקומות עבודה.
כור - לפתוח עוד שער לתעשיה, פיתוח וצמיחה.
גיתם מערכות תדמית

מה אתה עושה כשאתה מגיע לתקרת האוברדראפט בבנק שלך?

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי
• עו"ש משופר • כשתעבור את תקרת האוברדראפט בבנק שלך, יעבור סכום ריבית חריגה גבוהה.
אם תפתח עו"ש משופר בבינלאומי תהנה כמקור נוסף של משיכת יתר בסך 1,500* ש"ח בריבית נמוכה וללא ריבית חריגה. ובנוסף לכך לא תשלם דמי ניהול חשבון על פעולות כמו: קניית ומכירת חפ"ים, פק"ם, ניירות ערך, מטבע חוץ, הפקדת שיקים ומזומנים, משיכת כסף במכשיר האוטומטי ועוד.
המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון נוסף. אתה צריך גם עו"ש משופר.
* מתן האשראי כפוף לקבלת בטוחות כנהוג בבנק.
פתחתי חשבון גם בבינלאומי
הבנק הבינלאומי הראשון

שערי המניות 20.5.86

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	18700		32	+200	+1.1	+7
המעות 0.1	1165		1480	-10	-0.9	-1555
המעות א 0.5	770		1322	+13	+1.7	+896
המעות אופ 2	804		1601	+6	+0.8	+1722
כללי לא מהסדר	28000		58	-451	-1.6	-102
בנק צפאפר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאפר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאפר אופ			—	הפסקת	מסחר	—
דנות א 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דנות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3555		1685			
פי.בי.ל 0.5	3810		4088	+20	+0.5	+3077
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	81600		446	+100	+0.1	+186
אידיבי ב 100.0	81800		7	+600	+0.7	+40
אידיבי בכ א	500500		2	+500	+0.1	+18
אגוד 0.1	61000		113			-13
דיסקונט ב	104600		3	+600	+0.6	+98
דיסקונט א	104800		192	+1000	+1	+531
דיסקונט שה ב	12220		914			-664
המזרחי ש	33710		1090			-585
המזרחי מ	34000		4	+300	+0.9	+104
המזרחי שה 9	15570	שב				
הפועלים מכב	115151		5	-2598	-2.2	-1
הפועלים ש	55740		1186	+300	+0.5	+1191
הפועלים מ	55620		92	+20		+260
כללי א 1.0	142000		17	+250	+0.2	+113
כללי אפ 9	138500		1	+500	+0.4	+19
כללי שה 5	108050			+600	+0.6	+80
כללי שה 7	6840			+40	+0.6	+80
בלל 0.1	35380		1975	+160	+0.5	+2373
בלל שה 9	47920		63	+270	+0.6	+342
בלל שה 11	15390		58			-58
מימון המזר 1.0	47200	שב				
מימון המזר 5.0	24451			-249	-1	-200
בנקים למשכנתאות						
ארנים 0.1	16200		61	+200	+1.3	+13
לאומישכן ש	5370		244	-37	-0.7	-120
לאומישכן מ	5230		115	-177	-3.3	-154
בינל ש	4150		130	+150	+3.8	+224
בינל שה 1	2800		131	-110	-3.8	-131
בנין ב' 5.0	6200		179.2	+100	+1.6	+71.5
פת משב ש	1490		1883	-15	-1	-1078
משכן ב ש	2270		484	+20	+0.9	+474
עצמאות 0.1	6370		386	+260	+4.3	+808
טפחות מכב ש	14500	תב	27	-988	-6.4	-115
טפחות רג ש	14000		249			+5
טפחות שה 1	7680		20	-130	-1.7	-20
טפחות שה 2	3700		255	-52	-1.4	-129
יעשר 1.0	1690		611	+70	+4.3	+725
יעשר 5.0	700		1341			
מירב 1.0	4471		427	+70	+1.6	+252
מוסדות מימון						
שלמה אח	416		11800	+5	+1.2	+3613
הקלאות מכב א	54900	תב	18	-6100	-10	-65.3
הקלאות מכב ג	156900		1			-1
לאומי תעש' א ש	5220		213	-130	-2.4	-346
פתוח תעש' מכב	53500			+1530	+2.8	+4
פת תעש' בכ 3	378000			+2000	+0.5	+1
פת תעש' בכ גג	232402		2			-2
פת תעש' בכ גגו	236000		4	+6000	+2.6	+5
פת תעש' בכ ד	226550			+3500	+1.6	+1
פת תעש' בכ דד	64063	שב				
מרכז קבלנים 5.0	588		1402	-20	-3.3	-1219
תיירות בכ	174100	שב				
כלל ליסינג 0.1א	8700		299	+140	+1.6	+533
כלל ליסינג 0.5ב	6479	תב	325	+589	+10	+308
כלל ליסינג אגוז	10560		18	-140	-1.3	-10
ביטוח						
אררט 0.1	1000	תב	600	+55	+5.8	+497
אררט א 0.5	490		1295			-760
בטוח משנה 0.1	1000	תב	299	+50	+5.5	+351
בטוח משנה 0.5	375		1500	-6	-1.6	-5411
הדר 1.0	2474		361			
הדר 5.0	1405		1375	-10	-0.7	-358
הסנה ש	545		21796	+10	+1.9	+28810
המגיס 0.1	1570		1214	-40	-2.5	-2318
המגיס 0.5	810		870	-30	-3.6	-1158
המשמר-הראל 1.0	6950		39	-50	-0.7	-59
המשמר-הראל 5.0	3170		33	+50	+1.6	+33
ירדניה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ירדניה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	7850		51	+10	+0.1	+53
מנורה 5.0	3416		421			+137
כדי 1.0	4230		175	-221	-5	-125
כנר 0.1	2798		773			-218
צ' ...	2080		1343	-20	-1	-908
ציון החזקות 1.0	16000		42	-600	-3.6	-42
ציון החזקות 5.0	4350		54			-19
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	5800		100			-6
אינטר גאמא 5 ש	1408		673	-20	-1.4	-766
אינטר גאמ אפ 1	861		1082	+21	+2.5	+5851
מאיר עזרא 1.0	5600		56	+180	+2	+114
מאיר עזרא אפ 1	4500		67	-49	-1.1	-97
מהה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מהה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	869		2979	+9	+1.1	+507
קריסטל 1.0	4894		177			+88
רסק 0.1	31000	שב				
רסק 0.5	9784		81			
שופרסל א 2.0	5890		2149	+70	+1.4	+2101
שופרסל ב 10.0	3555		2900	+20	+0.6	+2322
שירותים						
ולק ב ש	5400		2396			+103
הראל 1.0	2799		110	-1		-75
הראל 5.0	1305	תב	207	-145	-10	-959
סמנת הספקה 0.1	11723	קב		+558	+5	+464
סמנת הספקה 0.5	4759	קב		+227	+5	+1032
קווי 0.1	2600		989	+50	+2	+593
קווי 1.0	440		17299	+15	+3	+16572
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מוס' ערובה 0.1	4914	קב		+234	+5	+730
מוס' ערובה 0.5	1600		1534			+1059
קונקורדיה 0.1	1582		270	-83	-5	-712
קונקורדיה 0.5	1029		275			-320
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	10400		20	+410	+4.1	+20
גלי זהר 5.0	3300		81.1	+100	+3.1	+114.5
מלונות דן 1.0	3990		126	-9	-0.2	-187
מלונות דן 5.0	2791		91	+21	+0.8	+126
חוף האלמוג 1.0	4980		192	+130	+2.7	+259
כנס מי 1 ש	2374					
מלונות הירדן	5850		230	-160	-5	-577
מלונות יהלום 1			—	הפסקת	מסחר	—
מחשבים ושירותי מחשבים						
דטה מיכון 1.0	4100	תב	255	+300	+7.9	+858
הדלג 1.0	12000		66	+50	+0.4	+39
יעגא 1.0	4099		20	+99	+2.5	+22
יעגא אפ א	3590		18	+90	+2.6	+87
כלל מחשבים 1.0	6500		60	+100	+1.6	+41
מגל 1.0	8540		77			-40
מגל 5.0	4179		85			-74
משוב מחשבים 1.0	2750	תב	156	-275	-9.1	-239
ניקוב מחשבים 1	8599	תב	418	+782	+10	+1127
ניקוב מחש 5	5390	תב	712	+496	+9.7	+742
תים מחשבים 1.0	1684		743	-6	-0.3	-408
תים מחש' אופ	18000		5			-14
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבנים ביני 75ש	411		1061	+6	+1.5	+1536
אבנים ביני 75ש	300		1916	-5	-1.6	-2742
אורן 1.0	725	תב	303	+35	+5.1	+505
אורן 5.0	360		1139	+10	+2.9	+789
אזורים 1.0	627		5630	-10	-1.6	-9239
אלקו 1.0	379		7085	+1	+0.3	+715
אלקו אפ 1	1359	תב	110	+89	+7	+970
אל-רוב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אל-רוב 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים 1.0	1920		17	+20	+1.1	+16
אזורים אפ 1	1699	שב				
אפריקה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ארים	2073		320	+99	+5	+494
אלרן 0.1	2570		2067	+80	+3.2	+1416
אלרן 0.5	1392		3114			-1404
בן-יקר גב 1.0	3712		449	-28	-0.8	-142
בינוי 1.0	3600		235			-117
בינוי 5.0	2540		310	+60	+2.4	+211
דקאר 1.0	4800		314	+50	+1.1	+110
דוקר 1.0	479		614			
דוקר 5.0	340		210			-150
דוקר אפ 1	270		2670	-3	-1.1	-2670
דיט 0.1	6500		31			-31

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
דיש 0.5	3900		299			+206
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
גבשים ובנין	2850		2084	-50	-1.7	-2276
גבים 0.1	4226	תב	368	-410	-8.8	-502
גבים 0.5	3480	תב	785	-320	-8.5	-1188
הבשרת הישוב ש	50100		171	+200	+0.4	+239
ישפרו 0.1	2709		1209			+367
ישראלום 1.0	1580		2080	+42	+2.7	+1609
ישרס 10.0	13962	תב	224	-1000	-6.7	-521
כנף שיתוף 1.0	7847		60	+77	+1	+58
כלל נדל ן	362		11075	-3	-0.8	-26266
לנסר 1.0	3885	קב		+185	+5	+985
לנסר 5.0	1628	קב		+78	+5	+2386
מת.ב. 1.0	2603		848	+61	+2.4	+667
מאגרי בניה 1.0	509		7046	+18	+2	+7074
מאגרי בניה אופ	376		1753			-63
מגדל בנין			—	הפסקת	מסחר	—
מישור 5.0	300		2053	-15	-4.8	-7950
מנרב 5.0	661		4070	-5	-0.8	-4090
מרלו 1.0	565		1537	+5	+0.9	+40
לוינשטין 1.0	475		332			
לוינשטין 5.0	133		21968			+4408
ליפשיץ 1.0	1519	שב		-80	-5	-4208
ליפשיץ 5.0	638	תב	3324	-50	-7.3	-8522
באות אביב 0.5	30001		10	+51	+0.2	+29
מגבי אורים	739		3257			-684
סחר החזקות 1.0	11400		204	-300	-2.6	-179
סחר החזקות 5.0	7670		185	+300	+4.1	+344
סולל בונה מכב א			—	הפסקת	מסחר	—
סחף 1.0	3700		30			-10
סחף 5.0	2611		102			
עמר וסלע פר 1 ש	850		1149	-35	-4	-2017
קרטיה 0.1	1810		822	+20	+1.1	+469
קרטיה 0.5	872	תב	2036	+42	+5.1	+2108
רובינשטין 1.0	3420	תב		-180	-5	-1664
רובינשטין 5.0	2164		431			+304
רסקו מכב	7623	תב		-402	-5	-781
רסקו רג	7587	תב		-399	-5	-1062
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2850		347			-13
מטעי הדר 0.5	1585		298	-55	-3.2	-821
מהדרין 0.1	5980		336	+30	+0.5	+181
נגבי הדרים 1.0	1110		2800	-8	-0.7	-4721
פרי אור 0.5	2500		657			
שגבר 5.0	18300		371	+600	+3.4	+131
מזון וטבק						
אוסם	1358	תב	862	-120	-8.2	-589
גולדפרוסט 1.0	1664	קב		+79	+5	+8484
גולדפרוסט 5.0	766	קב		+36	+4.9	+15596
גולדפרוסט אפ 1	856	קב		+36	+4.4	+1340
דובק רב ש	3570		1267	+88	+2.5	+1153
דובק רב מ	3678		1505	+120	+3.4	+1547
ארגל 1.0	1260		174	+10	+0.8	+89
ארגל 5.0	735		1520	-20	-2.7	-1894
פרי-הה 1.0	2260		625			-55
פרי-הה 5.0	1748		590	-92	-5	-373
טמפו בירה 1.0	14400		4	-600	-4	-81
טמפו בירה 5.0	8500		58	+254	+3.1	+202
יבנר 1.0	1759		886			-840
יבנר א 5.0	927		600			-731
כן 1.0	9800		11			
כן 5.0	5010		172	+110	+2.2	+230
מגוזים 1.0	7650		287			+73
עלית	15350		128	-300	-1.9	-179
עסיס ב 0.5	44010		248	+1800	+4.3	+145
אבגל שקל 1	1980		85	+19	+1	+45
שמן מכב א	6690	תב	367.9	-385	-5.5	-419.5
טכסטיל והלבשה						
ארגמן פר 1 ש	869		1469	-1	-0.1	-684
אופים 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אופנה ברוך 1.0	2405		155	+80	+5.4	+344
אופנה ברוך 5.0	1546		400	+2	+0.1	+40
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] אופ			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible]	13600		[illegible]			
דלתא-גליל 1.0	4690		82	+25	+0.5	+78
דלתא-גליל א 5.0	3445		17	+5	+0.2	+8
מטוית מאסר 1	1628		22	-30	-1.8	-15
מטוית מאסר 5	730					
מטוית מאסר אפ 1	529		28	-15	-2.8	-323
ויסלנר 1.0	4000		113	+30	+0.8	+81
ויסלנר 5.0	2900		69			
חזירגן 1.0	4550		304	+142	+3.2	+204
זיקית 1.0	7605		185	+5	+0.1	+15
זיקית 5.0	6550		300	+100	+1.6	+289
טיב-טוב 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
טיב-טוב אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1910		8.3	-39	-2	-90.8
לודזיה 0.4	950		813	+37	+4.1	+2037
ליבנת 1.0	1260		1741	-30	-2.5	-1246
מים גליק	852		538	-10	-1.2	-617
מקס 0.1	26505		38			-10
מקס 0.5	12000	תב	130	+600	+5.3	+134
עיט 1.0	11451		28			-1
עיט 5.0	5590		260	+40	+0.7	+27
עסק סריגה 1 ש	2100		132			-17.3
פולגת א 0.1	9600		458	+100	+1.1	+339
פולגת ב 0.4	6660		1014			-160
פוליגון א 0.5	7250		105	+20	+0.3	+50
פרגוד	2046		585	-100	-4.7	-536
שליכה 1.0	15400		134	+200	+1.3	+23
תעש רוכסן 1.0	3799		872	-118	-3	-807
מתכת ומתכניקה						
אקסטל 5.0	2130		573	+20	+1	+219
אורדן 0.1	12110		699	+110	+0.9	+224
אורדן 0.5	9350		98	+100	+1.1	+73
כבלים ש	15300		38	+650	+4.1	+61
התכסי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
התכסי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קסאות פח 1.0	1060		2447	-35	-3.2	-4152
קסאות פח 5.0	775		1103	+20	+2.7	+770
מרכן 1.0	769		446			-131
מרכן אפ א	578	קב		+38	+7	+1208
מתכת טרם 1.0	2370		993	-10	-0.4	-1815
כבלי ציון 1.0	2400		829	-50	-2	-1278
כבלי ציון 5.0	988		2790	-22	-2.4	-4528
כבלי ציון אפ	735		1795	-36	-4.7	-3346
קרסן 1.0	915	תב	3062	-64	-6.5	-4052
קרסן 5.0	470	תב	2257	-50	-6	-4385
נחושתן 0.1	18261		44			-7
נחושתן 0.5	7740		58	-110	-1.4	-92
עד 5.0	1732		453	+80	+4.8	+1250
פקר פלדה 1.0	7410		270			+90
קינג 1.0	1353		2546			-141
קינג 5.0	720		5011	+20	+2.9	+8340
קליל 1.0	3050		211			
קליל 5.0	1720		330	+5	+0.3	+479
שלמות 5.0	2345		319	+16	+0.7	+195
תעשיות לכיש 1.0	1050		376	-5	-0.5	-181
תעשיות לכיש 5.0	539		870	+1	+0.2	+420
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 5.0	445000		45	-6200	-1.4	-53
אלקו 0.1	6470	בז	95	-200	-3	-70
אלקו 0.25 ש	2170	תב	1005	-838	-9.6	-1252
אלקו 0.25 מ	3400	שב				
אלקטרה 0.1	14871		77	+1		+4
אלקטרה א 0.5	6741		265	+1		+90
אלרון 5.0	399000		26	-4000	-1	-19
אורית 1.0	32851		219	-700	-2.1	-224
כלל בעש אלק	2700		2878			-325
אלקטרוניקס 1.0	2181		1423			
אלקטרוניקס 5.0	1516		3928	+1	+0.1	+832
פיננגד 1.0	2145		940			-602
פיננגד 5.0	1160		1586	+40	+3.6	+1877
ציקלון 1.0	3140		321			-111
ציקלון 5.0	1440		434			+192
קונטקט אלק 1	4800		440	+180	+3.9	+441
קונטקט אלק 5	3461		284			+184
תאת 1.0	4190		467	+182	+4.5	+237
תאת 5.0	1870		1549			-185
תאת אפ 1	16000		30			-12
תדיאן	6344		65	+244	+4	+44
מוצרי בניה						
אי.פ. תעשיות 1	825		3299	-18	-1.2	-3155
אלקל 5.0	10990		123	-460	-4	-127
אקרשטיין 1.0	1510	תב	902	-100	-6.2	-2140
אקרשטיין 5.0	1170		125	-19	-1.6	-260
בטון תעש 1.0	13100		36.5	+100	+0.8	+23.5
בטון תעש 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר-כון 1.0	3999		190	-1		-178
בר-כון 5.0	1330		235	-70	-5	-464

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש
המסלול 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
המסלול 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טרוקטואנט 1.0	8400		22	+300	+3.7	+6.7
טרוקטואנט 5.0	2619	בז	203	-130	-4.7	-215
מ.ל.ב. 1.0	1094		587	-1	-0.1	-545
מ.ל.ב. 5.0	587	תב	260	-48	-7.6	-333
מגדל השק בנעש	3910		430	-70	-1.8	-214
מטאריקה ולבנון 1	15811		9			-6
מטאריקה ולבנון 5	11000		4			.4
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	18789		142	-211	-1.1	-266
אליאנס ב	1449		256			+72
גל תעשיות 1.0	10600		88	-300	-2.8	-112
גל תעשיות 5.0	5140	תב	1083	-280	-5.2	-1657
דקסטר 1.0	3750	תב	235	+320	+9.5	+290
דשנים 0.1	5635		59			
דשנים 0.5	1585		1772			-150
חיפה כימי 10.0	845		2052	-5	-0.6	-155
טבע ש	55000		46			-24
טבע אפ 4	58000		11			+2
ליסטר 1.0	1370		945	+65	+5	+659
ים המלח	15100		809	-140	-0.9	-661
מכתשים 10.0	529		22302			+2613
מקסימה 1.0	7800		83			-41
מקסימה 5.0	2925		271	+50	+1.7	+289
מקס כימיקל 1.0	3580		76			-81
סם 1.0	9548		28			
סם 5.0	6000		130			-82
קים כימיקל 1.0	6060		107			
תגל 1.0	2575		123	+5	+0.2	+206
תגל 5.0	1600		217			
תיא 5.0	5400		464	+200	+3.9	+554
פלסטרום 10.0	12200		196			+21
תרו א 5.0	5432		220	-168	-3	-235
עץ, נייר ודפוס						
השחן 1.0	5265	תב	133	+470	+9.8	+353
השחן 5.0	2655	תב	76	+200	+8.2	+54
הגב 1.0	2745		328			-169
יאה 1.0	5500		163	-162	-2.9	-114
לבידי אשקלון 1	480		2414	+4	+0.8	+1539
לבי אשקלון אופ	770		516	-40	-4.9	-2184
מולט ב 0.5	24350		16	-300	-1.2	-33
מפעלי נייר 10.0	194500		123	+6500	+3.5	+155
סקופיה 1.0	3340		649	-60	-1.8	-181
רים 0.1	4200		766			
רים 0.4	2500		105			-109
תעל ב 0.2	14660		215			-159
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	4600		304	+50	+1.1	+251
אלומית 5.0	3267		120			
אבריך 1.0	4183		106	-200	-4.6	-232
אבריך 5.0	2440		885	-5	-0.2	-450
המשנה יוד	8500		15			
דיקה 1.0	5200		69.1	-160	-3	-67.4
דיקה 5.0	2689		115.5	+124	+5	+535.8
הנגלק 1.0	7875		164			+1
הנגלק 5.0	4910		227	-20	-0.4	-155
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	6120		108	+100	+1.7	+83
כור בכ ש	5626400		4	-23600	-0.4	.1
כלל תעש' 1.0	1587		18908	+16	+1.2	+11009
מאגרי טכנולוגיה	483		2202			-1921
מאגרי טכנו אופ	392		1600	+3	+0.8	+4006
חברות השקעה						
אוניקו ש	5200		433	+10	+0.2	+297
אידיבי פתוח 2.0	3910		4380			-1171
אוקטבה 0.1	1750		321	-59	-3.5	-1503
אוקטבה 0.5	1000	תב	628	-73	-6.8	-1615
אלמר ש	7140		176	+340	+5	+250
אלמר מ	7200		70	+340	+5	+60
אלרן ש	2665		1186			-817
אלרן מ	2730		122			+96
[illegible]			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
[illegible] 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
גחלת 1.0	1694		609			
חברה לישראל 1.0	6950		280			-41
חברה לישראל 5.0	3800		699	+20	+0.5	+615
חלמון ש	115000		1.6	-2000	-1.7	.9
חלמון 1.0 ש	29100		129			-49
אמפא א 0.5	12100	תב	128	+200	+1.7	+30
פועלים השק ש	4758		1221			
כלל השק	4896		1015	+1		+1867
דיסקונט השק ש	2411		4066	+1		+972
מזרחי השק ש	15280		60	-800	-5	-66
מר השקעות 1249	9680		10			-4
חירון 1.0	2050		158	+20	+1	+39
חירון 5.0	709		1445	-1	-0.1	-2526
יצוא ש	11400	תב	406	-750	-6.2	-815
ירדן א 0.1	4147	תב	671	+377	+10	+1178
כלל 10.0	2570		2467			-88
כלל 50.0	1873		319	-7	-0.4	-272
לנדקו 0.1	10000		75			
לנדקו 0.1	3145		291			-153
מגור 0.1	550		1309	-5	-0.9	-1230
מגור א 0.5	335		2246	-14	-4	-74
עד השק ב 0.1	2840		154	-100	-3.4	-211
עד השק ב 0.5	1178		663			-11
פז השק ש	23000		249			
פנה א 0.1	8210	תב	79	-490	-5.6	-74
פנה 0.5	4219		206			+84
פרין ב 2.5	2725		370	+100	+3.8	+1048
מחקר ופיתוח						
אמצעים משולב			—	הפסקת	מסחר	—
כליל טכנולוגיות	470		3131	+20	+4.4	+1341
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	2650		488			
דלק חיפושים 5.0	1400	תב	388	+70	+5.5	+660
דלק חיפ' אפ 2	730		302	+12	+1.6	+1085
פז חיפושי נפט	12550		62	-500	-3.8	-151
נפאיל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
נפאיל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
יגאל 5.0	1480		543			-269
מגלב 1.0	2420	תב	582	+204	+9.2	+1096
מגלב 5.0	1070		1122			-1633
סיסמיקה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
נפאיל ב 0.5	3150		45	-100	-3.1	-45
צנאמריקנס 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
צנאמריקנס 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
צנאמריקנס אפ 2			—	הפסקת	מסחר	—
נאפת ש	1250000	תב	2	-70000	-5.3	-2
נסחרות במט"ח						
בית מ	222		750			

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

הסוחרים קלטו ההיצעים

מגמת מימוש הרווחים בשוק המניות נמשכה גם אתמול. הולכ לקראת ההפתעה, היקף המכירות היה נמוך מהצפוי, וירידות השערים היו נמוכות מהצפוי. את ההיצעים קלטו הגופים המוסדיים ובעיקר קרנות הנאמנות וקרנות מעודפי נזילות גדולים. לאומי פיא וחברות בטוחה פעלו בעיקר בניירות הערך המוחזים איתם.בחלק ממניות הכבדות כמו הבשרת הישוב, שופרסל, כלל תעשיות, נמשכו גם אתמול הביקושים, ושעריהן עלו בתוך כלל. מחזור המסחר במניות ואופציות ירד במקצת והסתכם ב-4.6 מיליון דולר.

	מדד	שינוי יומי ב-%
מדד מניות כללי	117.22	+0.21
כללי ללא בנקים	139.21	-0.16
מדד אג"ח כללי	107.60	+0.37
אג"ח צמוד מדד	108.60	+0.40
אג"ח צמוד מט"ח	98.94	+0.26

מחזור העליות במניות ההסדר

מגמת עליית השערים במניות ההסדר מתונה אתמול לעומת הימים האחרונים. יחד עם זאת, מניות אלה מהוות לפי שעה אפיק השקעה אטרקטיבי, הזו עלו כממוצע במחצית האחוז. הפעילות

החריגה במניות המבוכרות של בנק הפועלים נמשכה גם אתמול.

	תשואה שנתית דולרית ב-%
בל"ל 0.1	11.72
הפועלים ש	11.68
אי.די.בי. רג	11.81
דיסקונט א	11.64
המזרחי ש	11.76

מוכרים בלבד במניות רסקו

לאחר ימים אחרים של פעילות ספקולטיבית ערה במניות רסקו, היתה אתמול תפנית שלילית. סוחרי הבורסה לא היו מוכנים לקלוט את ההיצעים הבמניות נרשם שער מוכרים בלבד. מנייה נוספת שעולה בעת האחרונה בצורה תלולה, היא מניית בנק הפפנות. היום נרשם היצע כבנייה זו, שנקלט בירידת שער סימלית של 0.9 אחוז. גורמים בבורסה מעריכים כי שווי השוק של 15 מיליון דולר של כלל מניות הבנק, לפיו גבוהות מניית הבנק הוא מנופח, ואינו מצדיק השקעה במניות על בסיס כלכלי.

קונים בלבד במניות גולדפרוסט

לכל ניירות הערך של חברת גולדפרוסט נרשם אתמול "שער" קונים בלבד. החברה עברה בשנת 1985 מרווח להפסד (ראה ידיעה בכלכלה ועסקים), דבר שהביא להתעוררות במנייה. לפני מספר חודשים היתה במנייה פעילות ספקולטיבית שזוהתה עם מספר מנהלי תיקים. שער של קונים בלבד נרשם גם למניות סעמות הספקה ולומיר. מניות ניקוב עלו ב-10 אחוז לאחר ששלשום נרשם בהן שער קונים בלבד. עליית שער זו נוצרה עקב ההסכם העקרוני לרכישת חברת ילן תמורת 900 אלף דולר.

נמשכים הביקושים לאג"ח

מגמת הביקושים לאיגרות חוב נמשכה גם אתמול. הביקושים הורמו בעיקר לאיגרות ארוכות הטווח מסוג גליל. וכן לאיגרות הצמודות חלקית למדד. איגרות אלה נסחרות ברמות תשואה אטרקטיביות יחסית לאחרות. מגמת עליית השערים באיגרות הדולריות נמשכה גם אתמול. בנק ישראל הנפיק שלוש סדרות חדשות של מק"מ.

ההנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חדשית
556	7	99.73	1.18
626	21	99.20	1.17
636	28	98.90	1.21
646	35	98.55	1.28
736	56	97.50	1.38
756	70	96.35	1.48
816	77	96.35	1.48
826	84	96.00	1.49

הודעות בורסה

* אוסים הפסידה בשנת 1985 93 אלף ש"ח לעומת רווח של 12 אלף ש"ח בשנה קודמת.
* הבורסה הפסיקה את המסחר במניות אלרוב עקב חשש לכאורה של עבירות על החוק. הבורסה העבירה המימצאים לרשות לני"ע.
* מאגרי בניה כברה בגרש בשיכון בבלי תמורת 1.5 מיליון דולר.
* אלחנן שנהן הפסר בתפקידו כמנכ"ל בנק מידב. עקב בחירתו לדירקטוריון הבינלאומי.

טללוח
תן מודעה.
קח ארוחה ב צ'יינה וילג' חינם
טל. 736471, 737794 (03)

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	3918.50	3863.59	8.80	0.23
אבוקה	29753.04	29459.44	-85.69	-0.29
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגח	198.06	194.18	0.53	0.27
אביר	1324.62	1298.29	6.22	0.48
אדם	1699.90	1667.70	0.34	0.02
אופיר	1534.45	1504.41	4.27	0.28
אור	416.07	407.34	1.19	0.29
אורון	162.03	158.75	0.11	0.07
אורלי	20833.38	20576.83	85.40	0.42
אורן	596.43	585.02	0.58	0.10
אייל	2979.05	2921.66	3.35	0.11
איילת	3817.26	3733.93	8.90	0.24
אירים	3994.02	3905.68	14.22	0.37
איתן	574.65	562.70	2.20	0.39
אלון	504.83	494.32	1.59	0.32
אלמת	592.75	581.13	2.98	0.52
ארז	663.59	650.98	0.38	0.06
אש	117.39	114.83	0.18	0.16
אשל	166.21	162.95	0.43	0.26
אתרוג	192.21	190.35	0.41	0.22
בדולח	1733.35	1700.08	2.68	0.16
ברוש	379.81	372.49	-0.69	-0.18
ברק	388.27	380.51	-0.18	-0.05
ברקת	769.18	754.02	2.47	0.33
גביש	1153.76	1131.27	3.56	0.32
גבע	847.25	834.55	1.94	0.23
גורן	579.44	568.13	2.38	0.42
גיא	7749.59	7634.67	17.13	0.22
גיל	2221.82	2179.97	-2.38	-0.11
גלית	510.33	504.05	1.77	0.35
דוכובן	284.91	282.26	-0.49	-0.17
דוכיפת	543.75	533.06	1.22	0.23
דולב	197.57	193.41	0.48	0.25
דורון	1235.99	1212.60	4.48	0.37
דותן	219.68	215.44	0.54	0.25
דליה	395.[illegible]	387.[illegible]	[illegible]	[illegible]
דרור	3317.29	3254.41	1.13	0.03
דקל	278.78	273.36	-1.16	-0.42
הדס	29231.69	29153.97	12.05	0.04
הוד	400.35	392.47	0.84	0.21
הזמית	2491.57	2437.18	3.43	0.14
זהר	15997.31	15760.17	27.58	0.18
זיו	15198.08	14972.74	26.49	0.18
זמיר	669.85	656.98	-0.55	-0.08
חוחית	134.68	131.71	0.63	0.48
חליפין	110.80	110.32	0.31	0.28
חלמיש	564.89	553.80	2.38	0.43
חן	109.65	109.21	0.38	0.35
טובה	1200.38	1172.84	4.57	0.39
טל	4069.12	4018.66	5.99	0.15
יובל	643.99	631.51	2.44	0.39
יהלום	1629.20	1598.41	-0.26	-0.02
ישרות	32656.11	32366.90	39.30	0.12
יערה	556.06	543.80	2.03	0.37
כוכב	770.29	755.54	-0.24	-0.03
כחל	122.89	120.47	0.39	0.32
כלנית	437.24	428.63	0.80	0.19
כספית	634.53	628.00	1.17	0.19
כרמל	119.11	116.69	0.28	0.24
כתר	910.63	892.61	1.61	0.18
להב	3439.35	3374.02	1.89	0.06
למשקיע	96065.16	94246.63	235.87	0.25
לפיד	10202.22	10007.59	-40.58	-0.40
לקם	1478.40	1448.41	6.78	0.47
לשם	785.79	769.90	2.80	0.37
מבחר	967.22	948.03	2.71	0.29
מבטח	2764.80	2738.20	10.40	0.38
מגד	201.14	198.29	0.69	0.35
מגוון	2616.50	2592.60	7.70	0.30
מגל	616.23	604.27	2.40	0.40
מור	1202.00	1185.20	-0.70	-0.06
מורן	639.82	633.82	1.53	0.24
מטח	24581.81	23937.69	85.02	0.36
מיטר	742.66	728.24	2.53	0.35
מעוף	3077.50	3017.70	2.00	0.07
מערין	660.19	647.61	1.34	0.21
מקשה	817.68	801.76	2.53	0.32
מרגלית	1014.02	994.47	1.74	0.18
מרום	947.89	929.50	2.86	0.31
נגה	20865.44	20555.91	37.82	0.18
נופך	623.59	611.73	-0.33	-0.05
נטע	379.21	371.73	-0.04	-0.01
נילי	4025.83	3966.42	-0.32	-0.01
סביון	435.61	427.03	0.55	0.13
סגולה	120.85	118.46	0.55	0.47
סלע	815.09	798.81	2.59	0.33
סנונית	568.11	556.96	2.21	0.40
סער	613.11	601.49	2.07	0.35
ספיר	538.84	536.16	1.40	0.26
עדיף	649.55	637.34	0.56	0.09
עדית	1689.09	1655.84	2.43	0.15
עידן	5804.01	5720.25	15.29	0.27
ענבר	1198.79	1172.02	4.41	0.38
ענת	2034.00	2017.41	-8.01	-0.40
עפרוני	546.09	534.03	1.95	0.37
ערמון	151.33	148.37	0.23	0.16
פיא	1246.32	1221.99	2.94	0.24
צבר	544.42	533.63	1.82	0.34
צופית	527.60	517.23	1.91	0.37
צמיר	844.96	826.83	2.50	0.30
צפירה	6332.57	6244.12	7.74	0.12
צמרת	1520.12	1490.44	4.98	0.34
קלע	1719.19	1710.61	4.57	0.27
רזית	15387.15	15263.45	-52.42	-0.34
רקפת	513.06	502.96	0.51	0.10
רשף	663.93	649.78	2.42	0.37
שביט	636.34	623.91	2.27	0.37
שהם	843.99	823.58	1.95	0.24
שירה	31864.67	31250.65	86.79	0.28
שמיר	68476.20	67140.80	169.29	0.25
שנהב	554.90	547.10	0.15	0.03
שקד	572.79	558.85	-0.47	-0.08
שרי	165.26	161.98	0.39	0.24
תאנה	173.48	172.65	-0.25	-0.14
תבור	747.49	737.30	1.86	0.25
תדהר	370.18	368.34	-1.42	-0.38
תהילה	96.39	94.31	0.26	0.28
תירוש	408.97	403.99	1.76	0.44
תמר	182.15	178.64	0.47	0.26
תמוז	176.86	175.57	-0.01	-0.01
תרשיש	1291.65	1266.47	6.67	0.53
תשרי	382.39	376.93	1.14	0.30

שערי אגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
3% מלווה מדינה (100% הצמדה)		
3601	35120	+40
3602	30540	+61
3603	28737	+173
3604	25614	+11
3605	23503	+284
3606	21905	+47
3607	20541	+204
3608	19443	+196
3609	18234	+97
3610	16445	+89
3611	15886	+87
3612	15425	+86
3613	14727	+6
3614	14137	+6
3615	13050	+6
3616	11946	+6
3617	11181	-51
3618	10608	-50
3619	9742	-47
3620	9284	+4
3621	8742	+4
3622	7882	+4
3623	7498	+85
3624	7060	+81
3625	6570	+111
3626	6078	+105
3627	5637	+99
3628	5100	+9
3629	4777	+7
3630	4516	+8
3631	4176	+57
3632	3932	+55
3633	3714	+52
3634	3224	-40
3635	3048	-38
3636	2935	-37
3637	2826	+28
3638	2630	+26
3639	2408	+25
3640	1991	+30
3641	1725	+26
3642	1560	-17
3643	1354	-14
3644	1247	+20
3645	1124	+17
4.25% מלווה מדינה		
3701	910.2	+25.4
3702	722.8	+20.1
3703	607.9	+0.2
3704	520.5	+0.3
3751	275.6	+2.2
3752	110.2	+0.1
3753	105.5	— —
3901	104.3	+1.5
3902	99.3	+1.4
3903	98.5	+1.3
3904	97	+1.4
4.25% שגיא		
4102	119.1	+2
4103	114.3	+1.9
4104	110.7	+2
4301	109	— —
4302	103.9	+0.1
4303	105.1	+0.1
4304	101.4	— —
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
3107	251900	— —
3108	241020	+600
3109	238400	+2400
3110	236500	+500
3111	250750	— —
3112	230000	+800
3113	231000	+700
3114	223000	— —
3115	220000	— —
3116	215400	+800
3117	225000	— —
3118	218200	+100
4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)		
3201	187300	+800
3202	184900	-3000
3203	183000	+400
3204	181000	+2000
3205	175800	+300
3206	175000	+400
3210	170600	— —
3211	168300	— —
3212	167000	— —
3213	159700	— —
3214	153500	— —
3501	153000	— —
3502	154000	+2580
3503	134800	— —
3504	134200	— —
3505	129314	— —
3521	129261	+598
3524	117223	+593
3522	123899	-564
3525	117076	-362
3523	115742	+1122
3526	115610	+1154
3527	113518	+1134
3528	115253	+1164
3529	114355	+694
3530	111685	+679
3531	111431	+702
3532	108170	+682
3533	108024	+705
3534	101923	+668
3535	101174	+46
3539	95253	+44
3536	101764	+731
3537	101670	+732
3538	95697	+689
3540	95519	+710
3541	92303	+687
3542	92173	+707
3543	87705	+676
3544	87174	+256
3546	84999	+257
3547	84840	+257
3548	84761	+257
3550	80287	+248
3551	80025	+249
3545	85390	+550
3549	80672	+534
3552	74055	+505
3554	73915	+517
3555	73915	+517
3553	73320	+191
3571	66356	+179
3556	70265	+608
3558	70159	+616
3559	67691	+596
3560	66852	+586
3561	66697	+587
3557	70655	+658
3572	67069	+636
3573	66969	-9
3574	61759	-8
3577	61701	-8
3578	57023	-8
3575	61323	+28
3576	61181	+28
3579	56482	+26
3580	52461	+24
3581	47708	+22
3582	44003	+20
3583	40896	+18
3584	38893	+17
3585	36884	+17
3586	35400	+16
3588	33548	+16
3587	33528	+15
3591	30535	+11
3592	30527	+12
3593	30484	+11
3589	30604	-41
3594	29182	-43
3590	30417	+13
3595	28988	+11
5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)		
2001	125885	-412
2002	125595	-413
2003	121029	-28
2004	121525	-583
2005	114064	-49
2006	113884	-54
2007	111715	-52
2008	111123	-55
2012	108750	-67
2015	109380	-60
2009	112891	+776
2010	111898	+475
2011	109727	+466
2013	113161	+493
2014	110317	+483
2016	111161	+294
2018	108322	+297
2021	104868	+298
2017	107317	+49
2019	107056	+48
2020	103922	+47
2022	99729	+43
2023	98616	-222
2024	93656	+40
2027	90379	+39
2031	83759	+36
2025	92905	+42
2026	92650	+42
2028	89682	-1055
2030	85300	-1038
2029	84973	+247
2033	78241	+240
2035	71834	+225
2032	84603	-2320
2034	79979	-2259
2036	73470	-2141
2037	69125	-651
2052	59958	-598
2038	68855	-359
2040	66303	-562
2051	64758	-348
2039	67659	+2003
2041	66085	+1952
2053	59335	+26
2054	55707	+24
2056	51578	+22
2058	46941	+20
2060	43330	+18
2055	55935	+1580
2057	51787	+1499
2059	47110	+1399
2061	33891	-176
2062	31911	-110
2063	31940	+13
רבון		
7001	244.8	+1.7
7002	237.3	+1.6
7003	227	+1.1
7004	209.5	+1
7005	195.5	+0.4
7006	183.7	+1
7007	170.9	+0.3
7008	162.4	+0.3
7009	158.1	+0.2
7010	147.9	+0.3
7011	141	+1.5
7012	136.1	+1.5
7013	128.5	+1.4
7014	114.7	+0.4
7015	95.5	+0.4
7016	95	+0.5
7017	94.3	+0.5
7018	94.1	+0.5
7019	94.5	+0.5
7020	97.2	+0.4
7021	96.3	+0.4
7201	95.1	+0.2
גלבוע		
6101	12268	-12
6102	7470	+22
6103	6704	+45
6104	6179	+20
6105	5856	+18
6106	5733	-16
6107	5522	-15
6108	3981	-12
6109	3789	-12
6110	3726	-11
6111	3113	+53
6112	3016	+54
6113	2041	+1
6151	784.3	+7.4
6152	750.8	+7.1
6153	650.1	-2.4
6154	639.3	-1.6
6155	427.3	+7.3
6156	340.4	+5.4
6157	251.1	+0.8
6158	237.9	+0.7
6159	203.5	+2.6
6160	193.8	+2.3
6161	187.5	+2.2
6162	167.1	+1.5
6163	154.9	+1
6164	148.7	+1
6165	140.1	+1.4
6166	132.2	+0.6
6167	129.3	+0.6
6168	127.4	+0.6
6169	120.1	+1.2
6170	112.9	+1.3
6171	82.1	+1.1
6172	82	+1.1
6801	86.3	-0.6
ארמון		
2501	153.7	+0.3
2502	151.1	+0.3
2503	146.3	+0.2
2504	145.6	+0.5
2505	140.1	+0.5
2506	135.4	+0.1
2507	130.7	+0.1
2508	104.3	-2.7
אחרים		
אלסינט	59.4	— —
תדיראן	95.4	-0.5
זהב הים	181.9	— —
דייג הים	196	— —
כור תא	173.5	— —
כלל תא	473	— —
כיטנ ד	268	— —
כיטנ כ	355	-2
כיטנ'	493	-10
סול בנ	182	— —
תיעיש	190.6	-3

שערים בידבנקאיים

אתמול, צהריים, 20.5.1986, באירופה

מכירה מיידית (ספוט)

לי"ש שטרלינג	$ ארצות הברית	1.5155/1.5165
ל"ש ארה"ב	מרקים גרמניים	2.2220/2.2230
"	פלורינים הולנדיים	2.5060/2.5070
"	פרנקים שווייצריים	1.8530/1.8540
"	פרנקים בלגיים	45.32/45.37
"	פרנקים צרפתיים	7.0800/7.0850
"	לירטות איטלקיות	1524.50/1525.50
"	ינים יפאניים	168.25/168.35
למ.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.1612/1.1617

שער הזהב $ 342.05 ארה"ב אונקיה לונדון פיקסינג

מכירה עתידית (פורוורד)

	$/לי"ש	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.5108/1.5121	1.8487/1.8502	2.2168/2.2181
3 ח'	1.5035/1.5050	1.8410/1.8430	2.2084/2.2099
6 ח'	1.4942/1.4962	1.8280/1.8305	2.1948/2.1968

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

תענוג לשלם ב"דיינרס"
דיינרס קלוב ישראל בע"מ טל. 295859
רימר טמיר כהן (יעקבסון)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

לשמור על קרנה של ביקורת המדינה

העתונות דיווחה כי מבקר המדינה, עו"ד יצחק טוניק, מתכוון לפרוש בקרוב וכי טובים סיכוייו של חיים קוברסקי, המנכ"ל הפורש של משרד הפנים, לזכות במשרה של מבקר המדינה הרביעי.

קוברסקי הוא מנהלאי טוב ועובד ציבור מסור ומנוסה, ובוודאי לא רבים כמוהו מומחים בסוגיית השלטון המקומי בישראל, הן בצד ההלכתי והמיוחד בנבכי הביצוע המעשי. אך בלי לבחון כלל כישוריו המקצועיים והאישיים של קוברסקי, אין להעלות על הדעת את מינויו למבקר המדינה. לא ייתכן שמי ששימש במשך שנים ועד היום מנכ"ל משרד ממשלתי יוסב לי מחרתו של היום לישוב על כיסאו של המבקר את הרשות המבוצעת — מבקר המדינה.

מסיבה דומה לאלו הנהוגות לגבי מבקר המדינה (שופטים) הנבוע על פי החוק במשך שנתיים מיום פרישתו להיות מועסק במסגרת אחד הגופים המבוקרים (קרי: הרשות המבצעת), ראוי להקפיד שעובד במעמד מנכ"ל ימתין תקופת צינון ממושכת בטרם יוצב את הקווים בכיוון הפוך. רבה אחריותו של מר קוברסקי לעשות ולנהל במשך שנים על ידי משרד הפנים ועל תחומי פעולתו הנרחבים, ולא כדי בסלת גם אחריותו — אף אם עקיפה — לעשות ולנהל כרשת הבטחה של הרשויות המקומיות בארץ.

אחד מסודות הצלחתו של מבקר המדינה טמון בהיותו בלתי תלוי, גם לא במעשיו שלו עצמו ושל עמיתיו ביום האתמול. במציאות הארצישראלית צלולה של ממשל ללא תוקף מוסב לשמור מכל משמר על קרנה של ביקורת המדינה. האם פסו אישים רמי מעלה הראויים לכהונת מרכזית? האומנם ייגררו שיקולים פוליטיקנטיים כל חלקה טובה במינהל הציבורי שלנו, הנמצא כל קץ לרפורמות ולשיפורים?

חיים תלמוד
רמת־גן

חוק שעון קיץ

אחרי הרבה תגלות ועיכובים קיבלה סוף־סוף הממשלה החלטת פשרה להנהגת שעון אמצע הקיץ. והיה ומחר תיקרא הממשלה לדון בסוגיה אם כדור הארץ הוא עגול, כהצעת שאול, למשל, או שהוא שטוח כמצוות הרב שך ושליחו עלי אדמות. מן הסתם היא תקבל ברוב קולות פשרה לפיה לכדור הארץ צורת גליל.

הצד החמור שבעניין הוא שהעניין יישכח ויובא לדיון מחדש רק באביב הבא, ואז יהיה שוב מאוחר להנהיג את שעון הקיץ. לכן אין להרפות מן המאבק למען חוק להנהגה מסודרת של שעון חיסכון כל שנה, בהתאם לנוהל הבין־לאומי.

ש"י בן־אברהם
באר־שבע

אשה אינה טמאה

במכתבה ("הארץ", 11.5) מנסה הד"ר זלדה כהנא נוימן לסתור את קביעתו של הקורא עמוס הרדוף ("הארץ", 29.4) על האופי האנטי־נשי של פסוקים בשולחן ערוך.

כותבת ד"ר כהנא נוימן: "האשה הטמאה (בדומה להיות הטמאות) עלולה להעביר, על פי ההלכה, את טומאתה לגבר ההולך לידה". הרי משפט זה אבסורד מוחלט. איך אפשר לקבל שתהליך פיסיולוגי טבעי להלוטין "יטמא" יצור אנושי? אורח הנשים, הפרשה העונתית של דם האשה, נתפס היום רק על ידי השכבים הפרימיטיביים ביותר כי דבר לאיסוהו.

הוגות מביאה כאילו ל"טומאה" בעיני הפרימיטיביים. פשוט מפני שלגברים אין וסת. לאחר שהגברים דיכאו מבחינה חברתית ומוסרית את הנשים כבר בתקופה מוקדמת מאוד, הם גם טפלו עליהן האשמות ועד לבנות לפי מיטב דמיונם. אולם עם הרנסאנס — שלו היו שותפים גם יהודים רבים — בא עירעור מוצדק על הבנות מיסטיות־מאגיות אלה. כבר במאה הי"ד קיבלו ההומאניסטים האיטלקיים (חלוצי המחשבה החופשית באותם הימים) את ההנחה היסודית לפיה "תופעה־טבעית אינה יכולה להיות מבישה". היורש הלגיטימי של זרם מחשבה זה הוא היהודי הגדול זיגמונד פרויד, מייסד הפסיכואנליזה.

בכל אופן, לבוא, לאחר התמורות שבין המנטאליות של האדם הבאור ולכתוב על "טומאת האשה", הוא דבר אנטי־מדעי ומעל לכל, מאוד לא מנומס.

פרופ' מיכאל הרסגור
אוניברסיטת תל־אביב

אין לפטור יורדים ממס נסיעות

שר התיירות מבקש לפטור את היורדים ממס נסיעות, מפני שהם באים לארץ לבקר את משפחותיהם, עם ילדיהם, וזו הוצאה גדולה בעבורם.

ובעבורנו, החיים במדינה ואחיים בהם אין זו הוצאה גדולה?

יש לי הצעה חלופית לפתרון בעייתם / בעייתנו:

יש להעניק פטור ממס נסיעות לכל נוסע מתחת לגיל 16 (או גיל אחר שייקבע בתקנות). פטור זה יהיה תקף רק לנו — הילדים חסרי הזכויות וההטבות — ולא ליורדים, תושבים־חוזרים, וכל אותן קבוצות שאר התיירות, הפוך משום מה ביוקרה.

אריה רוקח
קדומים

עובדות־לאמיתן על אגד

במכתבו "תהיות על המשך סבסודה של אגד" ("הארץ" 11.5) מעלה יאיר גורן תהיות עקרוניות על עניין סבסודה של אגד.

סבסוד התחבורה הציבורית פירושו משמעו הוזלת מחיר הנסיעה לנוסע מתחת לעלות הריאלית של הנסיעה. מקובל ברוב הארצות בעולם הוא נובע מכך שמפעילי השירות נדרשים לפרוש את רשת הקווים שלהם לפי תדירויות הנסיעה לא על פי ביקוש הריאלי אלא על פי תכנון כולל, שאינו עולה בקנה אחד עם שיקולי כדאיות.

לאחר העלאות התעריפים האחרונות אין כמעט סיבסוד לקווים הבין־עירוניים, ובחלק מהם אף גובים על פי דרישת הממשלה מחיר הגבוה מעלות התפעול הריאלית של אותם קווים, כדי לסבסד בהפרש קווים אחרים שיש לממשלה עניין להחילם ברמה גבוהה יותר. על ידי סבסוד־עירוני־וציבורי... אלה. לעומת זאת, הנסיעה העירונית בישראל זולה ביותר על פי כל קריטריון שהוא, ורמת סבסוד תעריפיה מגיעה לכ־50 אחוז.

חברי "אגד", ככל עובד אחר במשק, מקבלים שכר ותנאים סוציאליים המקובלים במדינה. הם מקבלים זאת בזכות ולא בחסד. רמת שכרם ותנאיהם מבוקרות על ידי ביקורת ציבורית

[illegible]
תל־אביב

הארץ ממליץ

תל אביב

יחסים אסורים (פאר) — הנושא של גילוי עריות בין אם ואחות בוגרים, מטופל יפה הבעדינות בסרט הונגרי זה, שביים ע"י זולט קזדי קובאץ'. משחק יפה של לילי מונורי בתפקיד האחות.

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה. שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) כחוזה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שביים ע"י סידני פולק כדי מנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

מסע עסקים של אבא (פריז) — סרט יוגוסלבי נעים, על התהפוכות העוברות על משפחה בשנות החמישים

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער החוזר לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (אורות) — קרית מוצקין — ראה גורדון ת"א.

מסע עסקים של אבא (קרן אור המחודש) — ראה פריז, ת"א

התיאטרון הישראלי

הערב יום ד' 21.5

תיאטרון הבימה

המלך מתיא הראשון — 16.00
צ'כוב צ'כובה — בימרתף: 20.30

התיאטרון הקאמרי

יאקיש ופופצ'ה — קומדיה: 7.30
9.30

קסטנר — ת' חיפה: 4.30 8.30

ערב זכרון

לידיד מרבי זלצברגר ז"ל

במלאת שלש שנים לפטירתו מוקדש לנושא

זכות החולה לדעת

בהשתתפות: פרופ' דן פטינקין
פרופ' אנדרה דה־פריז
פרופ' רות גביזון

יתקיים הערב, יום רביעי, י"ב באייר (21.5.86)
בשעה 18.00 באולם האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
רח' ז'בוטינסקי 43 ירושלים

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין

סדרת קונצרטים

היום, 21.5.86 בשעה 8.30 בערב.
המקהלה הקאמרית שליד האקדמיה
מנצח: אהרון הרלפ
סולנים: צילה גרוסמאייר — סופראן
ראובן אריסטיקטה — טנור
עדינה הרעזו — נבל
ליד הפסנתר — ריימונד גולדשטיין
באולם הקונצרטים של האקדמיה גבעת רם

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין

קמפוס גבעת רם

יום עיון

יום ה' — 22.5.1986

9.00 ד"ר מנחם צור: "ריבוי משמעויות" כמאפיין בשפתו של סטרווינסקי
9.40 פרופ' מרק קופיטמן: "תהליך היווצרותם של מודוסים סימטריים"
10.20 פרופ' חיים אלכסנדר: אלבן ברג — הסוויטה הלירית
11.00 מר ינעם ליף: תהליכים המשכיים בפרלודים ופוגה של לוטוסלבסקי
16.00 פרופ' יהואש הירשברג: אספקטים של הסגנון הקלאסי — כיווניות והיררכיה בקונצ'רטי לכינור של ויואלדי
16.40 מר ולדימיר שקולניק: קונפנקט אלאטורי בפרק הראשון של הסימפוניה השניה של לוטוסלבסקי
17.20 ד"ר איתן אגמון: אנהרמוניות בשרות הטקסט בשירים של שוברט

קהל שוחרי המוסיקה מוזמן

רדיו / גדעון לוי

לומד את המקצוע

מודעי: טרם עיכל המהפך האחרון בחייו

ציזוזי־הפלים אינו מצליח עדיין במבניות מוחלטת: שר המשפטים יצחק מודעי. הוא עצמו, כך מספרים במסדרונות, טרם עיכל עד תום את המהפך הפרטי הזה. מספרים שהוא שבור, אומרים שעולמו כמעט חרב עליו. ב"מסיבת עיתונאים" (רשת ב', יום ראשון, 18.05, מראיינים: יצחק גולן ושלום קיטל) הוא אומר למראיינים: אני מתגעגע לאוצר. בכל זאת, הם מקשים, האם אתה נהנה מתפקידך החדש? אשמח להשיב בעוד שבעים יום, לכשימלאו מאה ימי החסד. אבל רק על הנאה אנחנו שואלים. אני לומד מקצוע חדש, השיב השר.

יצחק מודעי כמו אינו מוכן עדיין להשלים עם גלימתו החדשה. אולי לכן הוא דוחה כל תשובה עניינית בעינייני משרדו. על דו"ח בייסקי ועל רפאל רקנאטי, על שוק ההון ועל מניות הבנקים הוא נשמע כמי שלהוט לדבר הרבה יותר.

שלושים ימים חלפו והוא עדיין לומד, תופעה בריכה כשלעצמה אלמלא התגנב החשד כי הלימוד הזה נעשה לפי שעה מוטיווציה מלאה. פה ושם גם מתעורר החשש, כי לכשיתעשת כליל מהלם עלול מודעי לקבל כמה החלטות לא מעורערות. מעמד היועץ המשפטי עלול להיות דוגמה טובה. כבר עתה, בעודו לומד, הרמזים ברורים. חלילה, הוא לא יפגע בסמכות הסטטוטורית של היועץ כראש הפרקליטות במדינה. מי בכלל חשש מכך? אבל, הוא ממהר להוסיף, ליועץ המשפטי עוד תפקידים, "סמכויות מינהליות" כלשונו, שיש מקום להרהר בהם. למשל, האם צריך היועץ ליטול חלק בכל ישיבות הממשלה עניין מינהלי.

היועץ המשפטי, כך מותר לחשוש לשמע הדברים, עלול להפוך אצל מודעי לתובע הכללי. נקודה. השאר יופקד, מן הסתם, בידיו הנאמנות של שר המשפטים. קשה גם לראות את מודעי מתמודד בנוקשות עם המציאות שאותה היטיב לתאר אחד מקודמיו בתפקיד, חיים צדוק, באיזור אפיזיו. הוא אמר כי "ישראל איננה עוד דמוקרטיה מפני שיש בתוכה שטחים האוכלוסיה שם מחוץ לתחום הדמוקרטיה" (בראיון ל"פוליטיקה"). מודעי לא יהיה, מותר לחשוש, שומר החותם של זכויות האדם והשוויון בפני החוק. בינתיים הוא משיב במי שידבר" לשאלה אם ימשיך בכלל בתפקיד הנוכחי לאור בעניין אחר, לא חסר השיבות: אמנות הביטוי שלו, מענה הלשון הזה, המהיר, הבהיר. בממשלה הנוכחית אין עוד שר עם כושר ביטוי כשלו. מי עוד מקרב חברי ממשלתנו מסוגל להשיב לשאלה על תמיכת הממשלה בבנק דיסקונט בעת משבר המניות במשפט כמה "מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי". איזה שר אחר יכול עוד להוציא מפיו, בספונטניות, ציזוזי־מלים כמו: "הכבוד הזה שבקבלת המסקנות וההמלצות בתחום הפרסונלי הוא רק בהחלטיות הגלובלית העצבנית של הענישה..."

מן הראוי, עם זאת, לשבח הענוג למשמע ניסוחים שכאלה גורם לי, לא אחת, לשכוח למה מודעי מתכוון ולהתמוגג מרמת הביטוי. בימים שבהם אבא אבן כבר אינו שר, ניסוחים כאלה הם בהחלט נכס שאין להמעיט בערכו.

שובל פוליטי

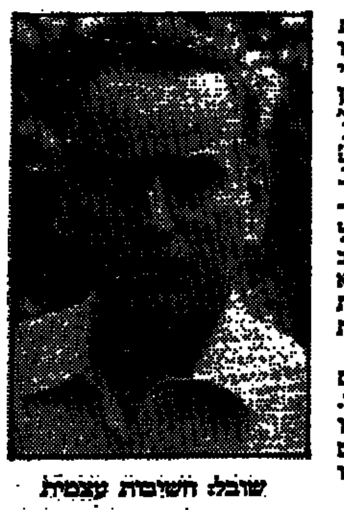
שובל: חשיבות עצמית

העניין הזה בתקופה מצערת מאוד. לפני כשבועים הופיעו המודעות בעיתונים: ביום שישי הקרוב ישודר ראיון עם מר זלמן שובל ב"סוף השבוע" ברשת ב' של קול־ישראל. המודעות הללו, יש לדעת, נמסרות בדרך כלל על ידי המראיינים עצמם. כך התעודדה לה, מדרך הטבע, ציפיה דרוכה: סוף־סוף לא בכל יום אנו זוכים לראיון של ערב שבת עם מר שובל. אמנם הוא נוהג לפרסם את מאמריו, מעת לעת, אלא שראיון הוא בכל זאת ראיון.

והנה יום שישי הגיע ו... שום ראיון עם זלמן שובל לא שודר. מפח נפש לא קטן. על פניו העדיפו לעסוק בתוכנית ביום העצמאות הקרב ובא — איזו החמצה.

אלא שמפח הנפש היה בן חלוף. לקראת סוף השבוע שעבר שוב הופיעו המודעות והפעם שודר הראיון המיוחל (רשת ב', 19.05, מראיין: יואל רפל).

כראי לדעת: לא בכתום ראיון של חול עסקינן. מדובר הפעם בראיון של ערב הוועידה. איזו ועידה? ועידת המפלגה. איזו מפלגה? רפ"י־אומ"ץ כמובן (או שמא אומ"ץ־רפ"י?), היום מתכנסת הוועידה. לקראתה נגזר על מר שובל להעניק ראיון. הראיון, בלעדי להלוטין יש לומר, עסק בעיקר בדרכה של התנועה ובדרכו של שובל. שובל דיבר על האקטיוויזם של תנועתו ועל החברים והאוהדים, על הטעמים העקרוניים לכינוס הוועידה ועל הטעמים המעשיים, על אי טשטוש הדרך ועל הגעגועים הקטנים, האישיים לכנסת. הכל בכבוד ראש, בניסור חים רהוטים, בטון של חשיבות עצמית, משל דובר כאן בהנהג רעיוני וכריזמטי של תנועה רעיונית שאין שיעור להיקף השפעתה. ואכן, היה ובמהלך הראיון כמעט שנשתכחו גם ממני העובדה המצערת כי שובל מדבר בשמה של תנועה בת נציג אחד בבית המחוקקים שנכנס במידה רבה מאוד, בזכות מה שהוציר כיקורד אישי של אותו נציג הוא, לראובן הלב. אינו זלמן שובל.

אלא שמתברר כי השפעתיה של תנועה זו רחבות־היקף הרבה יותר ממה שיתכן לשער. מן הראיון למדנו כי בזכות רפ"י־אומ"ץ יש לנו ממשלת אחדות ויש לנו בחירות אישיות לראשי ערים, יש לנו סמן ימני בכלכלה הישראלית ויש לנו תנועה עם הדגש החזק ביותר על פרגמטיזם וממלכתיות: יהיו לנו, בקרוב, הצעות להיחוק המשטר ויהיו לנו, אולי, בריתות בין־מפלגתיות ללא טשטוש הדרך (?). הכל ממש נאמר בראיון.

גם הערכות קודמות לגבי פעלו של מר שובל התגלו בראיון כממעיטות מאוד. מתברר כי הוא שותף מלא במירוץ ה"פיתות בבחירות" בעת הוועידה. מתברר שהוועידה אינה, בשום פנים, קרש קפיצה בעבורו — הוא אינו זקוק לקרש ואינו קופץ לשום מקום, כלשונו. הוא מתגעגע אמנם לכנסת, אבל לא לכנסת כפי שהיא כיום. הוא לא יצטער. עם זאת, ליטול חלק בשיפור הכנסת, מכפנים. בינתיים, וכאן בא גילוי מסוים, עוסק מר שובל באיסוף חלק ממאמריו בנושא יהודה ושומרון לספר שבוודאי יצא בקרוב לאור ויעורר, מן הסתם, הדים מרעישים.

כל כך הרבה רבדים חשובים בראיון אחד ואנחנו לא ידענו דבר.

המלצה לפגישה יומית

יניב: נתגלתה גם כמראיינת רדיופונית מעולה

לגלי־צה"ל היא הגיעה לפני כמה שנים: חיילת מבוישת במדי דקרון בהירים ומשקפיים במסגרת צבעונית, קריינית רצף בלילות, אחת מני רבות. שום דבר לא לכתוב הביתה אודותיו. אחר כך גילתה הטלוויזיה את נוכחותה על המסך הקטן — לצופי "מבט ספורט" ולאוחרים היא היתה לכוכבת. בשבועות האחרונים מתגלה בה פן חדש, מרשים לדעתי אף מקודמיו — מראיינת רדיופונית מן המעלה הראשונה.

מדי יום מארחת אורלי יניב מרואיין אחד באולפנה ("פגישה יומית", גלי־צה"ל, 15.05). מדי יום היא עושה זאת בחן וב־כישרון רבים. יושב לו אורחה באולפן, נשאל שאלות ניתנות מאוד, נבונות, מקוריות לא פעם. בין לבין משמעת מוסיקה רלוונטית, והתוצאה היא תוכנית יומית שכדאי מאוד להאזין לה.

בימים האחרונים אירחה יניב את השר אמנון רובינשטיין ואת ראש העיר שלמה להט, את הצאמן אריה מליניאק ואת הקרימינולוג גיורא שוהם, את קריין הטלוויזיה בערבית סעיד קאסם ואת אבי, אב לילד אוטיסט. מדי יום אורח אחר בתחומים מגוונים מאוד, מדי יום שיחה אינטליגנטית, מוכנה היטב, בלי כאסה ובלי הפסות. מוסר המאפיינות כל כך את מרבית המראיינים כאן. עם שלמה להט היא משוחחת גם על שפע החולצות שהוא כה אוהב, עם סעיד קאסם גם על הנהגה המטורפת שלו בכבישים. שעה תמימה של ראיון, שלא בלוח האירועים השוטפים, עם מעברים מוסיקליים הולמים מאוד (כשעוונה, דרך משל, עם סעיד קאסם על הפלשתינאים השמיעה, כמו מבלי משים, שיר על מרסיטי האפרטהייד בדרום אפריקה). ועם מראיינת מעולה כאורלי יניב, אפשר, כך מסתבר, להוציא מאורחים שובי־לב, אף כי לא פעם נדמה כאן שכולם כבר רואיינו והכל כבר נאמר.

אני לפגישה היומית עם אורלי יניב משתדל מעתה להתייצב מדי יום, במידת האפשר. העונג כולו שלי.

צצל'ה, סוצי, ג'ינהל'ה, מירקי וכל השאר

בארה"ב העניין הזה, ככל הבלים, שופלדי מאוד. מדי שבוע נערכים שעשועוני זוגות בשעת צפיית־השיא בטלוויזיה. זוגות שאך נישאו נשאלים זה על זו, בנפרד, על איבר הגוף האהוב אצל בן/בת זוגם, על הפוזה המועדפת, על טעם הגלידה האהוב מכל. אחר כך משווים את התשובות ומחלקים פרסים.

בארץ המכה המתכונת לתוך בית רדיו ("זוג משמים", רשת ב', שבת, 12.05, עורכים: שמואל שי ורחל הדמוני). אלא שכאן, השבח לאל, נשארים בדרגה אחת מעל לרמת הטלוויזיה האמריקאית המהוללת או שעשועני הזוגות של מאיר רמז והדומים בליל שבת של הולך או בת־ים.

שמואל שי מנחה בהומור חביב מאוד את הזוגות השואלים על כינויי החיבה של בת הזוג (בשבת האחרונה היו שם מירקי וג'ינהל'ה וסוצי שקוראים לה גם, כך מסתבר, צצל'ה), ועל היקף החזה המשוער, על חולדות הקטנים על שיפוצים בדירה ועל הימים המסובים שבהם הבעל נותר לבשל בטריטינג שישן בו בלילה, בכל הלך כל היום. עניינים חיוניים שכאלה, שאחרי העיסוק בהם מחלקים פרסים הולמים מאוד: ארוחה לשניים, שני תיקים לטניס, מורקפיצים אחד.

הכל על הגבול הדק שבין ביזור לוולגריות. בזכות שמואל שי אפשר בהחלט להאזין, פה ושם גם להגניב חיוך, ורק שאלה אחת נותרת עלומה: מה מניע זוגות הנשמעים כזוגות סבירים מאוד לבוא ולהולוק עמנו את אומדניהם הלא־מדויקים לגבי היקפי המתניים של בנות זוגם, את כינויי החיבה הפרטיים ואת התעצבנויות הקטנות שלהם. לסוצי, ג'ינהל'ה ומירקי ובני זוגם הפתרונים.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים לשים	כלים יט, כג
דף יומי	**הלכה יומית**
תע' ב	קי' טית שה, הז

תורנות רופאים

הטבת רופאים בבוקרים וחגים: מ"ם בערב עד לשתית בוקר בתחנת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 525133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
נס ציונה 781111
הרצליה 052"541333
נתניה 823333
רחובות 08"451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221022
באר שבע 057"74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03"433300, 03"433500
"שוקים" — שירות רפואי לכל
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19
טל' 03"7549111 "שוקר" קוד מנוי 222
שיר"ן — עזרה ראשונה פושות
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03"261111
חיפה 04"672222/5
נתניה 053"35316
באר־שבע 057"418111
מרכז רפואי כפר יעקב 08"223958

מרכז מידע לקהילה אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611
מרכז מידע למשבר ליחך סמכת "ספהליה"
א רה 13.00"11.00
ב רה 18.00"16.00
טל: 220031
רח' כאמו 13 תל־אביב
ביתאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב: דיזנגוף סנטר כפר 3 (ליד המעבר) טל' 294869, 285822—03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03"284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה. רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04—523—566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
שיר"ן - שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים. מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 (מנוי מס' 1788) ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב. מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 (מנוי 3752) ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
"יד ביד" - אבחן קשבת לילד ולהורים
תל אביב - "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00"17.00
חיפה הורים — 229488 מ־20.00"11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים, פנימית, כירורגיה)
ירושלים
הדסה ע"כ — (פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג)
הדסה הר"צ — (כירורגית, אורטופדית)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בריאות המלך ג'ורג' 28 283731
פניסט אבן גבירול 83 246003
ירושלים
ביה"ח שערי צדק בית הכן 555502
חיפה
יבנה אבן סינא 7 672288
חולון
אסותא סוקולוב 4 858197
בת ים
קופ"ח עין יהב 2 884854
רמת גן
השרון ירושלים 23 742046
פתח תקוה
סוקולוב שפירא 43 909030
הרצליה
כללית בני משה 452581
נתניה
גבע שער הגיא 14 22695
הקריות
אמיר העצמאות 80 ק. אתא 446783

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אבטנים' פנימה. ימים ב' ג' ד' — 20.00"17.00 בגורדון 66 ת"א, טל' 281228
חיפה: ימים א' רד' 19.00"1600 רח' הספורט 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אגד
03—452277 04—549121
02—528231—2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) על ספרות ותרבות
19.00 (ע) בקו הבריאות — סרטון השר
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 סיפורי ברים
20.30 שניים אוחזין — כבוד האדם
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 רחובות ועצים — סרט
23.55 פסוקו של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ מולדת — המלחמה לעצמאות
08.40 אנגלית ד'
09.00 מדעי הטבע (יסודי)
09.20 אנגלית ו'
10.10 מדעי הטבע ה'—ו' — היטסל
10.30 מדעי מחשב
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית
11.30 משענים ביהדות — העצמו לעצמאות
12.00 אנגלית ח'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (מוסיקה עליונה) — שעונים ביולוגים בטבע
14.00 העיר האבודה — חלק מהעיר מקין
14.50 מה עירה — העיר חדר הדים כב
15.00 האוניברסיטה הפתוחה — אלגיריה הנדסית
16.00 בלי סדות
16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה
16.45 כלכלון — צמיחה כלכלית
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב — הייזה דיברטימנטו בסי במול מגורה, בביצוע סוי ספיישלים

רשת א'

12.05 מהדי המרה — שירים מזרחיים
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
16.05 מעודן שעון הזוג
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "פרשת הדייניאט היסטוריה התבהתים"
18.06 מנצת ערב — חוזי דתי ומסורת
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 סיכום ההלכה היומית
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאחר מכב

כלי הנשיפה משקתמלה שמסוים: "על הגגוח" — שיר (פ. שייר — סנור/פ. דאם — קרן/ג. אפרסון — פסנתר)
07.30 שחרית מוסיקלית —
11.00 קונצרט בוקר — באוקופ: ריכרטי מבטו לכלייקשת והנר הקאמרית האנגלית/ר. מרינריו; בראגמס: קונצ'רטו כפול לכינור וויולה, בלה מינור, אופ. 102 (ה. שרינג/י. שטרקר/תז' הקונצרטגבאו/ב. הייטינק); מאהלר: סימפוניה מס' 5 בדו דיאז מינור (התז' הסימפ' משיקאגו/ג. שולטי); ברשוויק: רפסודיה בכחול (א. פרבין/הסימפ' מלונדון/ פרבין)
12.05 דפי מסגבר — באק: מיסה צבוטית מס' 6 בסי מאג'ור (מנדה מנדילו); גילבר: סונטה אופ. 45 (סונטה מהגלג). שוברט: ארנסטנס ווריה בסי מינור ושיר פרש בסי מאג'ור (אורחה סבאבל)
13.00 לכשתבקש של אבמע השבוע — שומאן: "אגרות"; אלבאנו "הלחם של ברונטיס"
15.05 בין חברים
16.00 אמנים באולם — פרס ברמן — פסנתר — סקרלטי: סונאטות ק. 10—ה. ג. צורה פרנים (1980), המסמת בכורה; י. פלס מסגאלי, אבזיאלי (המסמת בכורה; א. אוליה: צלילים. באך: סונאטה ברה מינור, ר.י.ב. 964
17.00 מוסיקה כאן ועכשיו
18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
19.30 רומנסים — לנוער המתבגר
20.30 יוסף היידן — לידתה של סונאטה — הפסנתרן אריה ורדי מסביר תהליך התהוותה של הסונאטה הקלאסית לפסנתר "מעשה המאד"
21.00 אופרה של יום רביעי — לאלה סלך איס (ג. מישר/ר. נור/ה. לסאר/ג. קלינס)
23.00 צלילי ליל — קלאודה שומאן: רומנסה לפסנתר, מס. צפורה מפליגט, 2 שירים: "פרח היקינתה", "שרת הרינ", מ. קריאנה — בריטון/א. גייל — פסנתר

רשת ב'

18.06 היקור
19.00 היום הזה
19.35 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור — סקירה בשבוע הדלולית מטיד בעל הנס
21.05 שיר לדרך
22.05 שר לא רקותי ד' — ריקודים
23.05 משחקי לילה

רשת ג'

18.06 הזה הזה — מבצעי להיטים ישנים
20.05 עם כל הנשמה
22.05 משלנו — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 יומן גלי־צה"ל
17.30 קרנסק — ענייני הצבא החינוך
18.05 יער משודר — ענייני צבא וביטחון
19.05 מה יש
20.05 לא רק מס
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — הקשר בין פסיכיאטריה תורה
22.05 על הרבב ועל הביטאון
23.05 לילה לילה
23.55 שיחת הצות — עם העיתונאי יצחק ליבני

שידורים קבועים רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.10 הזר שירים — פזמונים ישנים	08.05 ותול בפרולים	06.11 בזמרה לאשר	06.05 אוניברסיטה משודרת
08.05 הונה — עם בני הגדל	09.05 ביקורבית	07.05 שיר בבוקר בבוקר	06.30 פקסים עין
09.05 השיר לא תם	10.10 כל צבעי הרשת	09.05 מה, כבר תשע?	07.07 שבע אפס שבע
09.30 ספנס	12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים	10.05 אגן הים התיכון	08.05 בוקרטוב ישראל אילה בוקר
10.30 רדיו קל	13.00 בתפני היום	11.05 שעה עם מלאכי חוקיה	10.05 ארוחת עשר
11.10 שירים עבריים	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 נכון לעכשיו
11.30 השכלה רעת לכל	15.05 מוסף חדשות	13.05 רק בימי חול	13.05 קשר רדיו 13.55 יומן שידורים
	16.05 שיר אתנו שיר	14.06 לי ולך — שיר ובדה	14.05 רדיו־יומי
	17.10 יומן כלכלה	15.05 חדש, חדש ומחודש	15.05 פגישה יומית
	17.30 על מספרים ואנשים	16.05 מוסיקה לעניין	16.05 ארבע אחרי הצהריים
		17.05 הצגה יומית	17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — מורשת הלקרופט 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — השומר מטהרן 7.15, 9.30
אסתר — באריה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — פאנדגו 11.15 בלילה
בן יהודה — ג'יפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
דרייב אין — מוץ הדלתא 7.45, 9.45, סקס 12.00
הוד — רגע 4.30, 7.15, 9.30
הוד הן: הן 1 — סילברדו 5.00, 7.20, 9.45
הן 2 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.40
הן 3 — מרגלים שכאלה 5.00, 7.20, 9.40
הן 4 — נאמר נאן 10.30, 1.30, 5.00, 7.25, 9.40
הן 5 — תרגיל לרוצחים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 — גבירתי האמנן 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — סיפורו של גלן מילר 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
מגרבי — נשר הברזל 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — חוקר הבדי 4.30, 7.30, 9.30
מוזיאון התוויה הישראלית — "הגיזה הישראלית" (באנגלית) 10.00, 5.00, 10.00 (בגבר ליח) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00 (בעברית)
7.00 הכבוד של פריצי 9.50
סטודיו — סיפורה של אגנס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — מוץ הדלתא 4.30, 7.00, 9.30
סינמה 2 — פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — הישר ללב 7.00, קרמת עדן 9.30
פאר — בכורה ארצית יחסים אסורים (סרט הונגרי חדש) 4.30, 7.15, 9.30
פריז — מסע עסקים של אבא 2.00, 4.30, 7.15, 9.30
ציון — 7.00, 9.30, 11.30, 1001 שקרים של פיקאסו 11.30 בלילה
צפון — חייל הלילה 8.00
צפון — אלבי 4.30, 7.00, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לבב משוגע 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.15
תל־אביב — שודדי השמקים 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

הן — סוניה הארומה 7.00
שמל — ג'יפגש בסיבוב 5.00, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — רוקי 4 7.00, גלאוב 9.30

עפולה

היכל התרבות — בוידי 9.00

ירושלים

אדיסון — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שורת המקהלה 4.30, 7.15, 9.30
אורנה: אור 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.30, 9.30
אור 2 — צוחק מי ששותר אחרון 4.30, 7.30, 9.30
ארנתע — מרגלים שכאלה 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון — שלגיה ושבעת הגמדים 4.30
קולנקה 6.30 הצגת הקולנוע המחודשה, חבורת הלוחמים 10.15, הסיפור האמיתי של קולה מוזן 12.00
בנייני האומה — הסיפור האמיתי 7.00, 9.00
הבירה — ג'יפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
כימשל — אלבי 7.15, 9.30
סינמטק — שקרים הבטוקים 7.00, המרשעת (אולם הקטן) 7.00, רב השכר (אולם הקטן) 9.00, תנאים של חיבה 9.30
עדן — רגע 4.30, 7.00, 9.00
סנדרי — הכל ולא כלום 7.00, 9.15
רון — באריה 4.30, 7.30, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון — גבירתי האמנן 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — ג'יפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — נשר הברזל 5.00, 7.15, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — שיכרון חושים 2.00, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — פעמיים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — השפתיה היהמן 5.00, לבב משוגע 7.20, 9.45
רמת גן — רגע 4.30, 7.15, 9.30
שבוב — בוידי 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — אל גרפה 8.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.30, 9.30
חן — באריה 7.30, 9.30, סיפורו של אלוף 5.00

נתניה

סטודיו — סוניה הארומה 5.00, פעמיים במשך החיים 7.00, 9.15
שרון — תרגיל לרוצחים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15

בת־ים

אורנים — צוחק מי ששותר אחרון 7.15, 9.30
עצמאות — לזרות ולמות בלוס אנג'לס 7.15, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — שורת המקהלה 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — רגע 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — נשר הברזל 4.30, 6.45, 9.00
חן — גבירתי האמנן 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — זמן ללא רחמים 7.00, ר"ד סבריוגיאל 9.30
עמכי — לילות לבנים 7.00, 9.15
עצמון — ג'יפגש בסיבוב 7.00, 9.15
פאר — מרגלים שכאלה 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00
רון — פירמידת הפחד 4.00, 6.45, 9.00
שביט — הספינה שטה 7.00, 9.15

רב גת

רב גת 1 — הנילוס 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 2 — באריה 4.30, 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הסיפור האמיתי 7.00, 9.15
בית העם — משאלה מוות מס' 3 9.15
היכל — ג'יפגש בסיבוב 7.00, 9.15
כינן — זכרונות מאפריקה 9.00
סביון — מרגלים שכאלה 7.00, 9.00
ספיר — צוחק מי ששותר אחרון 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
היכל 2 — המאהב 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — ברוקנס מס' 3 4.30, הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
היכל — לחיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — גבירתי האמנן 4.30, 7.15, 9.15

חדרה

חדרה — ג'יפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
דוף — מה ראו עיני התחל 7.00, 9.15

חולון

מיגדל קרית־ינית — פלמנגו קיד 4.30, העולם עפ"י גארפ 7.15, 9.30
ארמון — נשר הברזל 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — פעמיים במשך החיים 7.15, 9.30
סבוי — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
רינה — סילברדו 4.00, 7.00, 9.30

נס ציונה

מעמת — ראובן ראובן 7.30